

Sneg na Vršiču – Minuli petek se je ohladilo tudi na Vršiču, kjer je začelo snežiti. V treh urah je zapadlo pri Tičarjevi koči skoraj deset centimetrov snega in je bila vožnja proti Kranjski gori težavna in nevarna, še posebno, ker je v teh dneh cesta čez Vršič precej prometna. (ds) – Foto: F. Perdan

Leto XXIX. Številka 42

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

Škofja Loka – V prostorih osnovne šole »Peter Kavčič« v Podlubniku v Škofji Loki je bila v petek, 28. maja, svečana akademija v počastitev 30-letnice zveze slepih Slovenije ter 40-letnice škofteloškega Centra za slabo in slabovidno mladino. Poleg številnih domačinov, Škofteločanov in okoličanov ter gojencev centra, so se je udeležili tudi predsednik skupštine SR Slovenije dr. Marjan Breclj, predstavniki republiških družbenopolitičnih organizacij, skupštine občine Škofja Loka ter družbenopolitičnih organizacij občine. (Slika zgoraj). V slavnostnem govoru je bilo orisano dosedanje delo republike zvez slepih ter delo škofteloškega centra od njegove ustanovitve pa do danes. V Sloveniji je trenutno 1848 slepih ter prek 5000 slabovidnih oseb. V bogatem kulturnem programu so na akademiji nastopili člani društva slepih in slabovidnih iz Celja, Kranja, Ljubljane in Maribora ter gojenici zavoda za slabo in slabovidno mladino iz Ljubljane in Centra za rehabilitacijo in varstvo slepih in slabovidnih iz Škofje Loke. (Slika spodaj). V prostorih osnovne šole v Podlubniku je bila v preteklih dneh odprta tudi zanimiva razstava različnih ročnih izdelkov, ki so jih izdelali slepi. (jg) – Foto: F. Perdan

V vseh občinah posebni žiro računi

Zbiralna akcija za prebivalce v Posočju, ki jih je prizadel v začetku maja katastrofalen potres, se nadaljuje v vseh občinah. V kranjski občini so občinski odbor RK, OK SZDL in OS Zveze sindikatov pozvali vse delovne ljudi in občane, družbenopolitične organizacije in namoupravne interese skupnosti, da najkasneje do 15. junija prispevajo enodnevni neto zaslukel vseh zaposlenih in da odobrijo kot pomoč Posočju v skladu s svojimi finančnimi in materialnimi možnostmi nekaj denarja tudi iz sklada skupne porabe. Številka žiro računa, na katere se zbirajo prispevki v kranjski občini, je 51500-678-80331 – Ob-

Pomoč Posočju

činski odbor RKS Kranj. Do začetka tega tedna je 25 TOŽD, zavod, ustanov, organizacij in posameznikov in od tega 18 odborov RK prispevalo na ta žiro račun 69.896,95 dinarjev.

Varnost Ljubljana – enota Kranj je prispevala enodnevni zaslukel in 40.000 dinarjev iz sklada skupne porabe ter posodila dvema delavcema, ki sta doma s Tolminskoga, 10.000 dinarjev za popravilo hiš. Pomoč so nakazali štabu v Tolmin. Elektrotehnično podjetje je prispevalo 10.000 dinarjev, in sicer na republiški odbor RK, Eksoterm pa enodnevni zaslukel.

V jeseniški občini zbirajo denar na žiro računu pri SDK pod oznako Pomoč Posočju in številko: 51530-842-56554. V zadnjih dneh so nakazali pomoč: Vatrostalna enodnevni zaslukel, predsedstvo občinskega sodišča enodnevni zaslukel, OOS Planika 18.000 din kot prvo pomoč, delali pa bodo za Posočje junija, OOS Postaje milice Jesenice 2000 din iz sklada za rekreacijo, vzojno varstvene ustanove enodnevni zaslukel v maju in Kino Jesenice 3000 din iz sklada skupne porabe in 700 din delavci s prostovoljnimi prispevki.

Nadaljevanje na 16. strani

Smo na pragu glavne turistične sezone. Gostinski in turistični delavci na Gorenjskem so se povsod skrbno pripravljali nanjo. Kakšni bodo letošnji turistični rezultati, pa večina na Gorenjskem raje previdno molči. Na Bledu so na primer pričakovali, da bo pred sezono obisk gostov večji. Vendar pa je tu v zadnjem času vseeno že kar živahnno. A. Ž. – Foto: F. Perdan

Kranj, torek, 1. 6. 1976

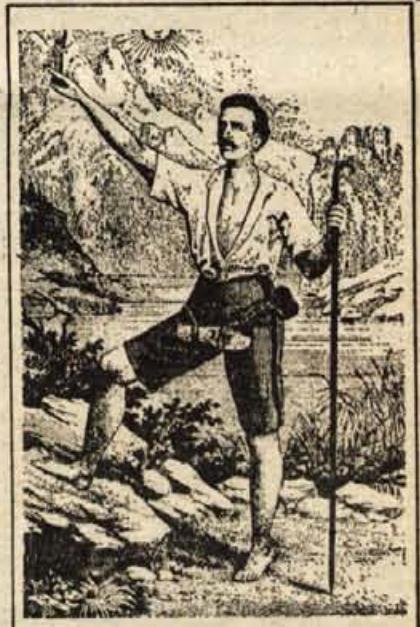
Cena: 2 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tedenik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLAS V KRAJEVNI SKUPNOSTI KOKRICA – Pod tem naslovom objavljamo na 6. in 7. strani današnjega Glasa zapise o obisku v tej največji izven mestni krajevni skupnosti v kranjski občini. Prebivalci, predstavniki krajevne skupnosti, organizacij in društev so nam na srečanju v domu Franca Mraka povedali veliko zanimivega. – A. Ž. – Foto: F. Perdan

V Škofji Loki, Selcihin na Bledu »za«

Kar v treh krajevnih skupnostih na Gorenjskem so se prebivalci v nedeljo, 30. maja, na referendumih odločali o samoprispevku. V Škofji Loki bi s samoprispevkom zbrali del denarja za televizijski pretvornik Lubnik, tržnico v Škofji Loki, vrtec v Podlubniku, cesto od Puštalja do Sore, športni center Škofja Loka in družbeni center na Mestnem trgu. V Selcih so naredili program za sofinanciranje gradnje štirirazredne osnovne šole, v kateri bo tudi vrtec, in za ureditev kraja. Na Bledu pa bi zbrali del denarja za ureditev oziroma obnovo pokopališča in izgradnjo mrliskih vežic.

V vseh treh krajevnih skupnostih so se v nedeljo prebivalci na referendumih odločili za samoprispevki. V krajevni skupnosti Škofja Loka se je glasovanje udeležilo 89,19 odstotka vpisanih volivcev, za samoprispevki pa jih je glasovalo 54,54 odstotka. V krajevni skupnosti Selca pa se je glasovanje udeležilo 98,46 odstotka vpisanih volivcev. Za samoprispevki se jih je odločilo 74 odstotkov. Na Bledu se je glasovanje na referendumu udeležilo blizu 82 odstotkov volivcev, za samoprispevki pa jih je glasovalo okrog 65 odstotkov. A. Ž.

Obiščite priznano blejsko gastišče

Dobra kuhinja
Senčni vrt — terasa

Naročnik:

Izžrebani naročniki

16.
stran:

Glasa
na izletu

IV. SEJEM OPREME IN SREDSTEV CIVILNE ZAŠČITE V KRANJU OD 1. DO 6. JUNIJA 1976

Delegacija Zveze socialistične mladine iz BiH, ki je v četrtek prispela na štiridnevni obisk v Slovenijo, je v soboto v spremstvu predsednika ZSMS Ljuba Jasniča in nekaterih članov republiške konference obiskala Gorenjsko. V Kranju si je ogledala Iskrino tovarno Telekomunikacije. Nace Pavlin jih je seznanil s proizvodnjo in organizirano tovarne kot temeljne organizacije združenega dela, sekretar koordinacijskega odbora OO ZSMS v Iskrji pa z organizirano delovanjem mladine v Iskrji.

Potem so bili mladi iz Bosne gostje občinske konference Kranj. V Preddvoru so se pogovarjali s člani sekretariata predsedstva OK ZSMS. Predsednik Cyril Sitar jih je seznanil z delom mladih v občini ter na kratko spregovoril tudi o splošnih značilnostih kranjske občine. Tovariši iz BiH so se najbolj zanimali za stanovanjsko gradnjo v gorenjski metropoli, za gradnjo družbenih objektov v krajevih skupnostih in družbeno dogovarjanje in sporazuvanje.

Popoldne so si ogledali še letališče v Lescah, Begunje, Bled, Jesenice in Kranjsko goro. (lb) – Foto: F. Perdan

Posvetovanje občinskih kadrovskih služb

Ker organiziranje kadrovskih služb poteka počasneje kot je bilo predvideno po partijskih dokumentih, ustavi in družbenem dogovoru o naplogah pri oblikovanju in izvajanjiju kadrovske politike v SRS, je novo ustanovljeni sekretariat za kadrovski vprašanja v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, ki ima poleg strokovne pomoči sekretariata skupščine občine, da strokovno sodeluje s kadrovskimi službami v občinah, organiziral v Kranju 24. in 25. maja strokovno posvetovanje; udeležili so se ga vodje kadrovskih služb skupščin občin SRS. Posvetovanje je bilo pravzaprav nadaljevanje strokovne pomoči sekretariata

Krajevni praznik

Kranj – V krajevni skupnosti Stružev se marljivo pripravljajo na praznovanje krajevnega praznika, ki ga letos že tretje leto praznuje v spomin na padlega naravnega heroja Iva Slavca-Jokla (padel je na Pševem zaradi izdajstva 21. junija 1944.)

Družbenopolitične organizacije so sklenile, da bodo vsakoletna praznovanja posvečale sicer vsem padlim Stuževčancem, vendar pa bodo vsako leto že posebej počastili spomin na nekoga izmed njih.

Tako kot je bila prva svečanost posvečena heroju Joklu, tako bo letos obudila spomin na Jakoba Vehovca, našega predvojnega revolucionarja in borca za delavske pravice, prijatelja Ivana Cankarja in Ivana Regenta. Letos namreč poteka 90-letnica njegovega rojstva.

Predvidoma bo proslava krajevnega praznika v soboto, 19. junija ob spomeniku pri tovarni TOSO v Struževem s slavnostnim govorom Stana Toplaka in pestrim kulturnim programom. Tega dne bodo sprejeti nekateri mladinci v vrste ZKS.

I. S.

Ljubelj

Na prostoru, kjer je bilo med drugo svetovno vojno koncentrično taborišče, so vzidane plošče v spomin umrlih slovenskim zapornikom, internirancem in izgnancem po vsej Evropi.

Zveza združenih borcev NOV Slovenije in občinske organizacije gorenjske in ljubljanske regije organizirajo prek svojih komisij že tradicionalno srečanje z mladino osnovnih šol obe regij.

To srečanje bo v soboto, 12. junija 1976, ob 10. uri s kulturnim programom na Ljubelju.

Vabimo, da se poleg mladine iz omenjenega področja izleta oziroma srečanja udeležijo tudi nekdanji zaporniki, interniranci in izgnanci ter drugi borci iz vse Slovenije.

Komisija za bivše politične zapornike, internirance in izgnance RO ZZB NOV Slovenije

V zvezi s kadrovskim vprašanjem so najprej potrdili evidentirane kandidate za opravljanje individualnih izvršilnih funkcij pri OK ZSMS Kranj. Pred tem so enak predlog podprtli tudi že v aktivu ZK ter pri občinski konferenci za kadrovski vprašanja pri SZDL.

Potem so razpravljali o bodočem sestavu predsedstva. Šteло naj bi 28 članov, kar je za člana več kot dolej, z njim pa bo svoje mesto v predsedstvu dobila tudi konferenca mladih iz kmetijstva, katere delo je pred kratkim ponovno oživel. Od določenih 27 članov bo v sestavu predsedstva ostalo še naprej 16 mladih.

Za popolnitve ostalih 7 prostih mest so že določili štiri nove člane, medtem ko naj bi preostale tri, kot so se dogovorili, določene delovne organizacije oz. aktivi mladih v njih, delegirali sami.

Za oba obiska, julija v Oldhamu, mesec kasneje pa v La Ciotat, so določili le številčnost delegacij, ne pa tudi še dokončnega seznama udeležencev. V Anglijo bo odšlo 24 mladih, v Francijo pa predvidoma 30. (gb)

Kako štediti v zdravstvu

Za lansko leto je bila v gorenjskem zdravstvu značilna visoka potrošnja, ki je poleg drugih vzrokov pripomogla tudi k visoki izgubi okoli 20 milijonov novih dinarjev: lanska izguba bo seveda vplivala tudi letos posebno na nekatere postavke finančnega načrta regionalne zdravstvene skupnosti: kot je skupščina že sprejela, se del izgube pokriva tudi iz vsote namenjene za letošnje investiranje v gorenjske zdravstvene zavode. Na zadnji skupščini regionalne zdravstvene skupnosti pa je bilo potrebno sprejeti razdelilnik, po katerem naj bi letošnje investicijske dinarje zmanjšane za 3 milijone prejete zdravstvene ustanove na nadaljevanje že začetih gradenj. Tako je iz letošnje razdelitve izpadla gradnja nove lekarne v Radovljici in je skupščina zato sprejela sklep, da radovljiska lekarna zato lahko deluje še naprej v starih prostorih. Z delnimi odtegljaji na račun pokrivanja lanskoteknike izgube se bodo morali spriznati tudi pri nekaterih drugih investicijah, tako na primer pri gradnji jeseniške bolnišnice, psihiatrične bolnice v Begunjah, ZD Kranj in drugi, vendar pa je skupščina menila, da ti odtegljaji ne bodo mogli ogroziti planiranega zaključka investicij na omenjenih objektih.

Tudi v zdravstvenem varstvu naj bi letos kolikor mogoče racionalno trošili denar; posebna komisija je za skupščino pripravila obširen predlog za racionalizacijo potrošnje, ki naj bi jo skušali omejiti predvsem pri zdravilih, pri odlivu v zdravstvene ustanove zunaj regije, pri zdraviličih in pri boleznišnah.

Ze lani so na primer stroški za zdravila tako narasli, da so na drugem mestu takoj za stroški bolnišničnega zdravljenja, v nekaterih občinah pa tudi presegajo stroške ambulantnega in dispanserskega zdravljenja. Lani smo v regiji pojedli za 48 milijonov novih din zdravil ali kar za 27 odstotkov več kot leto prej: seveda pa je v tem porastu treba upoštevati tudi podražitve zdravil in ne le višjo potrošnjo. Da pa le-ta ni majhna, pove že podatek, da nenormalno veliko trošimo samo drage antibiotike. Uvedena participacija za zdravila na recept nikakor ni vplivala na stroške za zdravila, ne lani, ne letos, kar je razvidno že iz porasta stroškov za zdravila v letošnjih štirih mesecih. Bolj učinkoviti pri tem bodo verjetno zdravniki sami, če bodo mogli in hoteli upoštevati sprejeti ukrepe in nam z zdravili razvajenim zavarovancem predpisovati res tisto, kar je potrebno. Seveda pa je absurdno misliti, da bo kdo ostal brez potrebnega zdravila: če bo racionalizacija uspela, bodo številke morda le pokazale, da vendar nismo tako hudo »boljani« narod, o čemer bi po potrošnji zdravil vsekakor lahko sklepali.

Podoben namen ima tudi omejevanje zdraviličnega zdravljenja: nihče, ki je tega potreben oziroma ima po pravilniku pravico do zdraviličnega zdravljenja, ne bo izzet ali prikrajšan. Lanski stroški za zdravilična so poskušali v primerjavi z letom prej kar za 50 odstotkov, v nekaterih občinah seveda tudi več, zato naj bi bila letošnja potrošnja sredstev za zdravilična zdravljenja bolj enakomerno razdeljena po občinah.

Lani je tudi zelo močno porastel odstotek bolezni: seveda pa ukrepi za zmanjšanje stroškov za boleznine v letošnjem letu ne bi smeli prizadeti zdravja zavarovancev ali njihovih pravic. Po oceni bi se lahko s sprejetimi sklepni zmanjšale boleznine v regiji za okoli 30 odstotkov, sem ni vštet poročni dopust, vendar pa bi k temu veliko bolj lahko prispevali zavarovanci z drugačnim odnosom do izostajanja z dela kot pa zdravstvena služba.

Za financiranje gorenjske zdravstvene regije je letos značilna tudi bolj enakomerna razdelitev po finančnem planu razpoložljivih sredstev. Po prej predlaganem načrtu bi nameč trendi rasti potrošnje v posameznih občinah zagotavljali neenakomeren nivo zdravstvenega varstva. Razdelitev letošnjih 466 milijonov din pa naj zagotovi rast raznih oblik zdravstvenega varstva, kjer so pod regijskim nivojem, potrošnja pa naj se omeji tam, kjer bi regijski nivo presegali. L. M.

Ljubljanska banka

Svet poslovne enote Ljubljanske banke, podružnica Kranj, enote Radovljica

objavlja prosto delovno mesto
šef ekspoziture v Bohinjski Bistrici

Pogoji: srednja ekonomska šola ali gimnazija z zaključnim izpitom ter 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kandidati, ki so z drugih jezikovnih območij, morajo pisemno in pogovorno obvladati slovenščino.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema oddelek splošnih poslov Ljubljanske banke v Radovljici, Gorenjska c. 16 do vključno 15. junija 1976. Prijavljeni kandidati bodo pisemno obveščeni o izbi na najkasneje 45 dni po objavi.

V Tržiču o usmerjenem izobraževanju

Tržič – Na seji predsedstva občinske konference SZDL, ki je bila pretekel tened, so ugodno ocenili do sedanje javne razprave o preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje. Javna razprava se bo še nadaljevala, vodi in usmerja pa jo izvršni odbor občinske konference SZDL. Člani predsedstva, njihove seje se je udeležila tudi članica republike konference SZDL Majda Poljanšek, so opozorili, da se je treba na Gorenjskem načrtno in pretehtano lotiti preobrazbi srednjega šolstva v usmerjeno izobraževanje in na osnovi dogovorjanja določiti, kje bodo izobraževalna središča. Usmerjeno izobraževanje je treba vključiti tudi v srednjeročno pla-

niranje po občinah in v republiki.

Po sodbi tržičkega predsedstva je klub dobremu gradivu za razpravo o preobrazbi srednjega šolstva že precej nejasnega. Predvsem kaže razmišljati, kako po prvi fazi izobraževalni sistem razvijati naprej, kaj zajeti v splošnoizobraževalne predmete in kolikšno pozornost posvečati strokovnemu izobraževanju, kako vključiti izobraževanje ob delu in na delu in na kakšen način čim bolj upoštevati potrebe gospodarstva. Le-to meni, da nomenklatura poklicev ni urejena in da ni poklicev, ki bi bili v gospodarstvu dobrodošli. Temeljito bo treba spremeniti tudi sistem stipendiranja.

-jk

Višje oskrbnine z jesenjo

Zaradi porasta življenjskih stroškov so morda starši, ki imajo otroke v vrtcih Vzgojno varstvenega zavoda Kranj, pričakovali zvišanje oskrbnine že v aprilu, kakov je bilo to lani. Vendar pa je izvršni odbor skupnosti otroškega varstva, ki je razpravljal o predlogu sveta VVZ Kranj o višji oskrbnini za letošnje leto, priporočil, naj bi ta veljala šele od 1. septembra dalje.

Oskrbnina za predšolskega otroka bi se po tem predlogu povisala od sedanjih 500 din na 600 din ali za 20 odstotkov. Povisanje je nekaj manjše od dejanskega dviga stroškovne cene za varstvo predšolskega otroka. Oskrbnina za dojenčke v jaslih pa naj bi se po tem predlogu povisala za 18 odstotkov, in sicer od sedanjih 50 din na 100 din mesečno.

Predlagana oskrbnina bo tako kot

doslej regresirana: starši torej ne plačujejo ekonomske cene za varstvo otroka. Ekonomika cena za varstvo predšolskega otroka je na primer v lanskem letu bila 1099 din, medtem ko je za dojenčke dvakrat večja. Oskrbnina bo seveda regresirana na že običajen način, tako da družine z večjimi dohodki plačujejo polno oskrbnino, to je 600 in 1000 din, družine z nižjimi dohodki pa ustrezno manj: vendar pa predlog leštvice regresirane oskrbnine za sedaj še ni sestavljen.

Spremenjena naj bi bila tudi cena za kosilo šolarjev, in sicer od sedanjih 10 din na 13 din.

O tem predlogu višje oskrbnine bo sklepala poleg skupnosti otroškega varstva tudi izobraževalna skupnost Kranj in pa skupščina občine.

L. M.

Samoupravno dogovarjanje o samozaščiti

Jesenice – Na zadnji seji komisije občinske konference ZKS Jesenice so razpravljali tudi o uresničevanju dogovora o družbeni samozaščiti v občini. Ugotovili so, da so pri vseh družbenopolitičnih organizacijah občine v zadnjem letu intenzivno razpravljali o samozaščiti ter ocenili družbenopolitične razmere in se temudi varnostne razmere v vseh okoljih. V razpravah so se zavzeli predvsem za osveščanje članstva in za pospešitev širše družbenopolitične aktivnosti ter za ustrezno organiziranje in za nujno samoupravno dogovarjanje tudi na tem področju.

Lani jeseni so izdelali osnutek družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v občini, dogovora, ki je bil posredovan v javno razpravo. Po nej so izdelali končen predlog, ki so ga v občini vsi trije zbori občinske skupščine že sprejeli in ga zdaj podpisuje.

Vendar pa na Jesenicah ugotavljajo, da je bilo več javnih razprav vse preveč formalnih in forumskih,

da so bile premalo široke in da so zajele vse premalo delovnih ljudi in občanov. Družbeni samozaščiti se je obravnavala preveč enostransko, ni še vtkana v vsa področja oziroma združena v vso in v vsakadnevo dejavnost organizacij, samoupravnih organov in strokovnih služb.

Pri občinski skupščini kot delegatski skupščini še nimajo ustrezne organe, čeprav so stališča in sklepi znani že precej časa. Področje dela sveta za ljudski odpor še ni razširjeno na področje družbeni samozaščiti. Tudi krajevne skupnosti in njihovi sveti še niso preimenovali odborov za splošni ljudski odpor ali razširili njihovi pristnosti na področje družbeni samozaščiti. Za to bo treba v prihodnje posvetiti več pozornosti vsebinskemu uresničevanju, na osnovi družbenega dogovora o družbeni samozaščiti začeti s široko akcijo za realizacijo dogovora in uskladitev statutov in drugih samoupravnih aktov.

D. S.

Priprave na praznik občine Kamnik

Komisija za proslavo kamniškega občinskega praznika se je že sestala. Letos bo proslava v Kamniku za občino. Dogovarjajo se, da bi bila osrednja proslava z zborovanjem na Komenski Dobravi ali pa v Kamniški Bistrici, svečana seja kamniške skupščine pa bo morala biti v Kamniku, saj nikjer drugod ni prostora za toliko udeležencev.

Odbor za podelitev nagrad Toma Brejca pri skupščini občine Kamnik je razpisal nagrade kot javno priznana

nje pomembnim prizadevanjem in dosežkom posameznikov ali delovnih skupin na področju kulture, prosvete, znanosti in umetnosti ter na področju inovacije. Komisija za odlikovanja skupščine občine Kamnik pa je pozvala občane, da na osnovi odloka o častnih prizanjih in na gradah občine Kamnik dostavijo komisiji predloge z obrazložitvijo za podelitev zlatih, srebrnih in bronastih plaket Kamnik in javnega priznanja Kamnika.

-a

SVEČANA OTVORITEV MOSTU NA BOHINJSKI BELI — V Krajevni skupnosti Bohinjska Bela v radovljški občini so v soboto, 29. maja, ob 14. uri svečano odprli nov most čez Savo Bohinjko. 40 metrov dolg in 4 metre širok most z nosilnostjo do 16 ton bo tako povezaval znano partizansko vasico Kupljenik. Razen tega bo zdaj z izgradnjo mostu moč izkorisiti gozdove tudi na desnem bregu Save. Gradnja mostu je veljala 1,7 milijona dinarjev, ki jih je investitor krajevna skupnost Bohinjska Bela uspel zbrati s pomočjo občinske skupščine. Most je gradilo SGP Gorenje iz Radovljice in gradnjo končalo mesec dni pred rokom. Svečana otvoritev je bila zdržana s kulturnim programom. — A. Z. — Foto: F. Perdan

S samoprispevkom do boljše elektrike

Gorenja vas — Tudi prebivalci levega brega Gorenje vasi, razen hišnih števil 1, 64 do 72 ter 154, se bodo v nedeljo, 6. junija, na referendumu odločili o uvedbi krajevnega samoprispevka. S tako zbranimi sredstvi bodo sofinancirali gradnjo dveh transformatorskih postaj, 20 kilovoltne daljnovega ter nizkonapetostnega omrežja. Dela se bodo začela že letos, končana pa bodo do sredine leta 1978. Njihova predračunska vrednost znaša 1.370.000 din. S samoprispevkom bo mogoče zbrati 580.000 din, ostala sredstva ter morebitne podražitve pa bo pokrilo podjetje za distribucijo električne energije Elektro Ljubljana-olokica.

Prebivalci levega brega Gorenje vasi naj bi samoprispevki plačevali dve leti: od 1. julija letos do 30. junija leta 1978.

In kakšni bodo njihovi prispevki?

Lastniki stanovanjskih hiš bodo prispevali po 1000 din, zaposleni prebivalci po 2 odstotku od neto osebnega dohodka, upokojenci, ki prejemajo nad 2000 din starostne, družinske ali invalidske pokojnine prav tako po dva odstotka od le-te, obrtniki po tri odstotka od osnove za odmero družbenih prispevkov in davkov, kmetje 20 odstotkov od katastrskega dohodka od kmetijskih zemljišč in dohodka od gozda in lastniki počitniških hišic na tem področju po 2000 din.

Samoprispevki bodo plačevali tudi vsi tisti, ki se bodo v času trajanja krajevnega samoprispevka za stalno priselili na to področje ali se na novo zaposlili, »odseljencem« pa ne bo treba plačevati samoprispevka od dne, ko se odselijo.

Na zboru občanov s tega področja je že bil imenovan 7-članski gradbeni odbor, ki bo vodil vsa dela.

Glasovalno mesto, torej volišče, bo v nedeljo, 6. junija, odprt od 7. do 19. ure v prostorih krajevne skupnosti Gorenja vas v domu TVD Partizan.

J. Govekar

April: izguba

JESENICE — Medtem ko so s proizvodnjo prvih treh mesecev letosnjega leta jeseniški železarji lahko zadovoljni, pa je april prinesel železarjem precejšnjo izgubo. Januarja, februarja in marca je bila količinska proizvodnja skromnejša kot sicer, vendar pa so bili ekonomski rezultati zadovoljivi. Železarjem je po prvih treh mesecih ostalo 12 milijonov dinarjev.

Aprila so bili rezultati bistveno slabši. V Železarni naj bi proizvedli 28.000 ton (lani 33.000 ton), a je blagovna proizvodnja znašala le 24.000 ton. Vrednostno naj bi aprila dosegli 253 milijonov dinarjev, vendar so proizvedli le za 207 milijonov dinarjev. Prodajna cena je padla. Zaradi manjše količinske proizvodnje so tudi stroški porasli in se izguba izkazuje v 20 milijonov dinarjev.

V jeseniški Železarni so zato sklenili, da se aprilska proizvodnja nikakor ne sme ponoviti in so zato kljub temu, da so rezultati meseca maja znatno boljši, sprejeli akcijski program. V naslednjih mesecih jih čakajo še intenzivnejša prizadevanja za večjo prodajo, za znižanje stroškov in za večjo produktivnost.

Vzroki za takšno stanje so predvsem v prehodu na plačano realizacijo ter v nekaterih drugih težavah.

Tako bodo vse dotlej, dokler bodo tokovi recesije tako vplivni, smotrnejše ravnavi z naložbami: vrednost objektov, ki so v modernizaciji ali v novogradnji, znaša v Železarni 300 milijonov dinarjev.

Njihov akcijski program pa zahteva, da se še nadalje ukvarjajo s tistimi naložbami, ki so zanimive za tržišče, pri naložbah, ki so v zaključni fazi, naj bi upoštevali le nujna dela za normalno obratovanje, medtem ko naj bi takoj prenehali s tistimi naložbami, pri katerih bi ugotovili finančne prekoračitve.

Na ta način bi omejili odtok sredstev v višini od 50 do 150 milijonov dinarjev ali pa bi lahko zadržali celo več kot 200 milijonov dinarjev. Obenem bo do omejili zaloge in nabavljali le najnujnejše, sicer pa prav na področju nabave surovin in vseh drugih zalog izdelali natančni program.

D. S.

Zamrzovalne skrinje
priateljice gospodinjstva

ETH * * *

Delno zamudo je treba nadoknaditi

Z organizirano akcijo za vpis posojila za ceste v Sloveniji je treba pohiteti

Predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Vavljevšček je v sredo, 26. maja, povedal, da je predsedstvo medobčinskega sveta v začetku tedna razpravljalo o vpisu posojila za novogradnje, rekonstrukcije in modernizacije magistralnih in regionalnih cest v Sloveniji. Poudaril je, da je vpis javnega posojila poleg sedanjih javnih razprav o osnutku zakona o združenem delu druga nič manj pomembna družbena in politična akcija. Le-ta je zaradi nekaterih objektivnih vzrokov nekaj v zamudi. Prav zato pa je treba zdaj z organizirano akcijo pohiteti.

Po programu naj bi na Gorenjskem z vpisom posojila zbrali 96,28 milijona dinarjev. V jesenskih občinih naj bi delovne organizacije in občani zbrali okrog 18,9 milijona dinarjev, v kranjskih 37,5 milijona, v radovljških okrog 15 milijonov, v škofjeloških 17 milijonov in v tržiških občinah nekaj nad 7,5 milijona dinarjev.

Predsedstvo je ugotovilo, da so

pri vseh izvršenih svetih oziroma občinskih skupščinah na Gorenjskem imenovani štabi za vpis posojila in da so določena tudi že vpisna mesta. V nekaterih občinah so občani tudi že vpisali posojilo; točnejše podatke o poteku akcije oziroma o vpisem znesku v posameznih gorenjskih občinah pa bodo zbrali do konca tega tedna.

Člani predsedstva so tudi izrazili prepričanje, da na Gorenjskem ne bo posebnih težav za vpis predvidenih zneskov. Menili so, da bodo najbrž marsikje zbrali več denarja. Zato so poudarili, da je treba sedanjih srednjoročnih program modernizacije in obnov regionalnih cest na Gorenjskem čimprej uskladiti in se odločiti, katere ceste bi uredili z denarjem, ki se ga bo zbralo več od predvidenega.

O pomembnosti akcije oziroma vpisu posojila za ceste v teh dneh razpravljajo tudi na javnih razpravah o osnutku zakona o združenem delu.

A. Z.

Velike naloge Samoupravne stanovanjske skupnosti Kranj

Vsi s prioritetne liste za l. 1976 naj bi dobili stanovanja

Kranj, 25. maja — Predstavnika Samoupravne stanovanjske skupnosti Kranj Ivo Miklavčič in Ferdo Rautar sta na 100. seji IS poročala o lanskoletnem poslovanju in delu te skupnosti, pri tem pa razložila tudi nekaj načrtov za letošnje leto.

Nov most

Gosteče pri Škofji Loki — Problem, ki je dolgo vrsto let trl krajane Gosteče, Drage in Pungertja, je končno odstranjen. Most prek reke Sore je bil namreč že dlje časa popolnoma dotorjan. Tako je bil prebivalcem s tega področja popolnoma onemogočen prehod ali prevoz po »bliznjici« do bližnjih tovarn na Trati ali v Škofji Loki.

Krajani so zato že pred tremi leti začeli zbirati denar za nov most. Pripravili so tudi več prostovoljnih delovnih akcij. Z deli so začeli leta 1973, most pa so dokončno usposobili za promet v prvih mesecih letošnjega leta. Denarna sredstva je v precejšnji meri prispevala krajevna skupnost Škofja Loka.

Veliko zaslug za uspešno izvedbo akcije ima gradbeni odbor, ki ga je vodil Jože Gaber iz Drage, pomagala pa sta mu tudi Franc Lukancič in Franc Gaber.

Most je dolg 62 metrov, celotna vrednost del skupno z gradbenim materialom pa znaša 400.000 din. Pri gradnji je bilo porabljenih prek 80 kubičnih metrov lesa, domačini pa so prispevali prek 2800 prostovoljnih delovnih ur.

Prebivalci vasi so prispevali okrog 70 kubičnih metrov lesa, le 10 kubičnih pa je bilo potrebno kupiti.

J. Starman

Kaj bo torej letos opravljenega in na kaj lahko računajo naši občani?

V svojem programu se tovarisi pri skupnosti zavezujejo, da bodo zagotovili programiran razvoj gradnje stanovanj in njihovo razporeditev na kupe; poskrbeli bodo, da bodo pravočasno pripravljeni nadaljnji zazidalni načrti za Planino, za sosesko A-9b in projekti komunalnih naprav.

Tudi kar zadeva gospodarjenja s hišami in stanovanji v družbeni lastnini bodo skrbeli za racionalno uporabo sredstev za njihovo vzdrževanje. Pri tem računajo na izdajejo pomoč hišnih svetov in zborov stanovalcev v krajevnih skupnostih. Pri stanařinah pa se vsekakor želijo držati določil resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju SRS za l. 1976 in ne prekoračiti 20 odstotkov povisjanja stanarin.

Kaj pa mlade družine?

Stanovanjska samoupravna skupnost bo poskrbeli, da bo zagotovljeno potrebno število stanovanj za vse upravičene po prioritetni listi za l. 1976!

Izvršni svet se je s takim programom strinjal, opozjarja pa vse prebivalce in še posebej KS, hišne svete in zbolevalcev, da bodo škodo, ki jo napravijo na zelenicah v posameznih soseskah ali okoli blokov (otroci ali odrasli, vede ali nevede, hote ali nehote) odslej nosile pač soseske in KS same. Vandališem, ki ga nekateri zganjajo na novozasajenih nasadih dreves (posebno na Planini), že presega vse meje in gre škoda v desetine milijonov! Temu je na vsak način treba napraviti konec tako ali tako! Objestneži, ko uničujejo nasade, vsem nam kradejo denar iz žepov, zato je treba proti njim nastopiti z vso ostrino! J. S.

Na Šenturski gori gradijo

Nova cesta od Šenturske gore do Lenarta na Rebri bo dolga tri kilometre in pol, gradnjo pa financirajo krajevna skupnost, kranjska občinska skupščina in krajani s samoprispevkom

Senturska gora — Krajevna skupnost Šenturska gora združuje Šentursko goro, Apno, Ravne, Lenart na Rebri, Sidraž, Vrhovje in Viševce. V teh vseh in zaselkih živi 210 prebivalcev, vendar se njihovo število vztrajno zmanjšuje. Pred petnajstimi leti jih je bilo 260, kar zgovorno potrjuje stagnacijo omenjenih visokogorskih vasi. Precej prebivalcev išče kruh in zaslužek v dolini. Mnogi se od rojstnega kraja poslovijo. Kolikor jih pa ostaja na domačijah, jim je kmetijstvo, predvsem gozdarstvo in živinoreja, edini zaslužek.

Krajevna skupnost si prizadeva za napredek vasi. Na najrazličnejši načine se trudi zadržati čim več ljudi doma, kar je tudi v interesu družbe. Tudi cesta od Šenturske gore do Lenarta na Rebri, ki jo gradijo po trasi nekdanjega kolovoza, ima ta cilj, čeprav živi na Lenartu v šestih domačijah le 29 ljudi. Navezani so na dom in tudi doma iščejo zaslužek. Le eden je zaposlen na Kravcu!

Nova cesta vse želja Šenturske gore in okolških vasi ne bo izpolnila. Vasi kličejo po domu družbenih organizacij, kjer bi se odvijala vse dejavnosti krajevne skupnosti. V njem bi radi dobili svoj »kotiček«.

Pri gradnji ceste Šenturska gora-Lenart na Rebri pomagajo tudi mladinci-brigadirji. Predsednik krajevne skupnosti Šenturska gora Alojz Jagodič (na fotografiji) je nese na gradbišče okrepljil. — Foto: F. Perdan

tudi gasilci. Ker so vasi oddaljene, bila pomoč domačih gasilcev lahko najhitrejša in najučinkovitejša. Če prej pa bi kazalo modernizirati tuto cesto v dolino in zagotoviti avtobusni prevoz za delavce. Sedaj je le-tega deležni le šolarji. J. Košnjek

Trasa nove ceste na Lenart poteka po izredno zahtevnem in za gradnjo te kmem zemljišču — Foto: F. Perdan

Trenutno ničkaj spodbudni rezultat

Nizka produktivnost in povečane zaloge hromi gospodarstvo kranjske občine. — Vsakdo pa malem ima pri tem svoj delež. — Najprej pomem pred svojim pragom.

Kranj, 24. 5. 76. — Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor skupščine občine Kranj sta danes na skupnem zasedanju poslušala oceno skupščine SRS, ki zadeva gibanje gospodarstva v prvih letošnjih mesecih ter primerjavo s podatki gospodarjenja v kranjski občini. Pri tem sta izrekla več kritičnih pripombe na račun kratkovidne poslovne politike mnogih kranjskih OZD, ki se prepočasi prilagajajo spremembenim tržnim pogojem ter pogojem kreditiranja oz. financiranja proizvodnje nabave in prodaje. Podatki namečajo skoraj enak obseg proizvodnje v letošnjih prvih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta, pa vendar povečane zaloge gotovih izdelkov, kar kaže na ne-smotrnost kropicenja zalog in novih problemov, posebno še, če so izdelki morda predragi, zastareli ali pa taki, po katerih ni zadostnega povpraševanja. Skupščina je od takih kolek-

ti

Škofja Loka — V galeriji na loškem gradu v Škofji Loki so v petek, 28. maja, odprli razstavo likovnih del likovnika Igorja Dolenca. O dosedanjem Dolencem ustvarjalnem delu je na otvoritvi razstave spregovoril direktor Loškega muzeja in likovni kritik Andrej Pavlovec. Le-ta je poskrbel tudi za spremem besedo v skrbno pripravljenem in urejenem katalogu. (Slika zgoraj). V kulturnem programu ob otvoritvi razstave je sodeloval ženski vokalni kvartet iz Škofje Loke. (Slika spodaj). (-jg) — Foto: F. Perdan

Igor Dolenc v galeriji Loškega gradu

IGOR DOLENC je eden izmed tistih slikarjev, ki jim je uspelo obiti reklamirane struje naivne in se ustaniliti v resnih slikarsko pozitivnih razglabljanih o krajinarstvu s posebnim odnosom do ožje locirane pokrajine okoli rojstnega kraja v Poljanski dolini. Ze pred njegovo prvo razstavo smo lahko videli nekaj njegovih slik, razstavil jih je v Poljanah na skupni razstavi slikarjev iz tamkajnjega okoliša, ki so imele prizvod naivnega pristopa do slikarske problematike in vse znacičilne znake mladega slikarja začetnika in z motiviko slonečno na ljudskem izročilu. Po letu 1960, torej od njegove prve samostojne razstave, pa se Dolencovo slikarstvo spreminja, razvija in občasno tudi stagnira pač toliko, kolikor mu je slikarski polet zaviral ali v delo litografskega risarja v tiskarni. Po letu 1974 srečujemo Dolenčeve slike na vse pogostejših razstavah, s katerimi se skuša uveljaviti in dokazati samosvoj pristop in poseben način gledanja na pokrajino. Za osnovno si je izbral ploskovit način podajanja z včasih naravnost skopimi slikarskimi sredstvi. Nameč, od danega motiva hoče izlučiti samo najvažnejše bistvene značilnosti, a vendar tako, da je pokrajina še vedno spoznavno zasidrana v rodni Poljanski dolini. Izogiba se barvitosti in snuje v tonih ali celo v barvnih izvlečkih, kot bi to delal v tiskarni za barvni kliše: pred nami so enkrat pokrajine v temnih rjavih tonih s svetlim ozadjem, s skopim inventarjem. Tu in tam poživljata sliko, ki je grajena v dveh ploskvah, drevo ali osamljen kozolec, večkrat se mu oko ustavi na zahajajočem soncu, s katerim osvetli robeve hribov, in vsa slika je sestavljena iz sa-

mih golih, nerazgibanih ploskev. V zadnjem času ostre robeve med plani slike omili z meglicami, ki so tako značilne za dolino in s tem slikar svoje pravtno ostrorobato risanje preliva v bolj slikovito pripovednost. Tudi osnovni ton večkrat spreminja, zdaj je vijoličast in drugič zoper zamoljko zelen. Vedno pa komponira krajino z veliko osamljeno in prazno osprednjo ploskvijo, ki ji sledi cezura pred ono zadnjo, kjer se v ozadju pnejo kvišku zaobljeni vrhovi hribov ali pa se spušča mracen zastor neba in kjer se ob stičišču svetlika obzorje, slikarsko mikaventrik, ki poživlja vso sliko. Igor Dolenc je prav v zadnjih delih pokazal velik napredok prav s tem, ko se je znal srečno izogniti vsem sladkobnim primesem, kakršne bi lahko iz dane pokrajine prevzel in postal razgledničarski prepisovalec narave. Prav v izbiri motiva in selekciji vseh odvečnih elementov ter v ohranjanju le najbistvenejših potez s posameznimi poudarki in s skopo barvotrosti, je slikar uspel dočarati karakteristične elemente pokrajine in se s tem približati zahtevam sodobnega pristopa k obnavljanju pejsaža v slikarstvu.

A. Pavlovec

IGOR DOLENC je bil rojen 14. maja 1941 v Poljanah nad Škofjo Loko, kjer je tudi hodil v osnovno šolo ter šolanje potem nadaljeval v Ljubljani, kjer se je izučil za litografskega risarja v Ljudski pravici. Že kmalu se je ogrel tudi za slikarstvo, ob katerem bi lahko omenjali kar Dolencovo drugo šolanje pod mentorjem akademika slike Iveta Šubica.

Koncert solistov in trobilnega kvinteta Slovenske filharmonije

V Kranju bo v četrtek, 3. junija, ob 19. uri v renesančni dvorani v mestni hiši koncert instrumentalnih solistov: Karl Bradač, rog, Fedja Rupel, flava, Stojan Dokuzov, obo, Božena Dvornik in Duša Avbelj, klavir, in trobilnega kvinteta Slovenske filharmonije, v katerem igrajo: Tone Grčar in Slavko Arnolt, trobenta, Vili Trampuž, rog, Boris Sinigoj, pozavna in Boris Gruden, tuba.

T. L.

Lutkarji PG Kranj na Vrhniku

Lutkovna skupina Prešernovega gledališča se bo s svojo uprizoritvijo PRAVLJICE O JANKU IN METKI J. Strede udeležila letosnje zaključne prireditve XIX. srečanja gledaliških skupin Slovenije na Vrhniku. Predstava kranjskih lutkarjev bo na sporednu v četrtek, 3. junija, ob 15. uri v Cankarjevem domu na Vrhniku. Sodelovanje kranjskega lutkovnega gledališča na vrhniškem srečanju je ponovno priznanje kranjskim lutkarskim prizadevanjem in potrditev njihove ustvarjalne kvalitete.

A. K.

Samoupravni sporazum šol v teoriji in praksi

Skupna komisija udeležencev samoupravnega sporazumevanja za osnovne šole je v začetku šolskega leta 1974/75 poslala vsem osnovnim šolam predlog novega samoupravnega sporazuma za osnovne šole. V spremem dopisu je bilo priporočilo, naj s pripombami in pristopom izjav pohitimo, da bo samoupravni sporazum še pred koncem leta 1974 sprejet in bo tako lahko veljal še za leto 1975. Potrditev sporazuma se je precej zavlekla, ker nam je republiška komisija za presojo skladnosti samoupravnega sporazumevanja v SRS le-tega potrdila šele sredi leta 1975. Tako je družba sporazum priznala, osnovne šole so ga podpisale in v mesecu septembru dobile dopis številka 193-58/75, datiran z dne 29. 9. 1975. V dopisu nam je skupna komisija sporazuma sklep:

»Samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razpoznavanje dohodka in sredstev za osebne dohodek delavcev v združenem delu v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v osnovnih šolah je sprejet in podpisani.«

Sporazum je s tem veljal za tiste šole, ki so podpisale in poslate soglasje k sporazumu (čl. 28). Uporabljati ga smejo, kot je navedeno v sporazumu, z veljavnostjo od 1. 1. 1975 dalje. V šolah smo morali nato izdelati samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebne dohodek šole, ki je bil usklajen z novim samoupravnim sporazumom. Ta sporazum je bil narejen konec oktobra.

Kaj nam je prinesel novi samoupravni sporazum? Teoretično je izmenil vrednost dela delavcev v prostovti z delom delavcev v ostalih strokah, in sicer tako, da je analitično oceno delovnega mesta učitelja vzpostavljal z delovnim mestom tehnika, predmetnega učitelja z delovnim mestom inženirja. Vsak delovno mesto je ovrednoteno z 100 točkami, denarno vrednost točke pa predstavlja količin med šestdesetimi odstotki povprečnega osebnega dohodka v SRS in stotidesetimi točkami, kot je najnižja ocena delovnega mesta po analitični oceni delovnih mest. Tako izračunana vrednost točke bi se po novem sporazumu usklajevala z gibanjem osebnega dohodka v SRS vsake tri meseca. V začetku leta 1975 naj bi bila točka vredna 11,26 din, do konca leta 1975 pa bi se po pravilih sporazuma lahko povečala še za 24,5 % kot je določovala resolucija o družbenem razvoju v SRS. Tako teoretično po sprejetem in podpisanim sporazumu.

V praksi pa je izmenje ostalo samo teorija in želja, ker je Izobraževalni skupnosti zmanjšalo denarja za uredništvo samoupravnega sporazuma in je vrednost točke za leto 1975 znašala le 10,08 din, kar predstavlja 90,3 % objektivne vrednosti po sporazumu brez upoštevanja valorizacije za 24,5 %.

Potolazili smo se z mislio, da bo v letu 1976 drugače, saj samoupravni sporazum ne more biti samo papir brez praktične vrednosti. Zato ni čudno, če je bilo v šolskih kolektivih mnogo negodovanja ob sporazilu, da je vrednost točke tudi v letosnjem letu 10,00 din (s proračunom objubljeno 10,80 din do 11,00 din), čeprav bi morala biti po samoupravnem sporazumu točka vredna 14,08 din.

60 x 3.521,00 din (povprečni OD v SRS za l. 1975 Ur. l. št. 6)

100 x 150 točk (najnižje ocenjeno del. mesto po AODM)

S tako odločitvijo zaostajamo za lastno stanje v SRS za 30 % in se sprašujemo, kako naj delavcem z nitjo analitično oceno delovnega mesta od 210 točk zagotovimo minimalni osebni dohodek 2.112,00 din, če nam družba daje samo 70 % te vrednosti.

Na vprašanje, zakaj tako malo denarja, da je vrednost točke tako niska, smo dobili odgovor:

»Resolucija o družbenem razvoju v SRS dovoljuje dvig osebnih dohodkov za 6,5 % v primerjavi z letom 1975.«

To pomeni, da bi lahko imeli po isti resoluciji letos vrednost točke 14,08 din + 6,5 %, ko pa bi v letu 1974 capljali tako daleč za ostalimi dejavnostmi, ampak bi že v letu 1974 imeli sedaj veljaven sporazum. Ne verjamem, da je namen resolucije vzdrževati tako stanje v prostovti, saj resolucija nikjer ne postavlja zahteve, da morajo dejavnosti, ki se niso imele urejenih osebnih dohodkov pred letom 1976, na tem tudi ostati. Ker pa v praksi je tako, ni čudno, da se priberanje statistike najdemo na 87. mestu med 90 dejavnostmi, klubu temu da vedno govorimo in pOMEMO, da je šolsko prioritetu dejavnosti širskega družbenega pomena.

Lanskoto letu sem v casopisu bral članek, v katerem novinar sprašuje, zakaj neprestano tarmamo, saj tudi v vseh drugih službah plače niso 100 %. Mnenje sem, da so osebni dohodki v veliki meri odvisni od uspeha panoge.

Uspeha osončenemu članku v zadnjih letih prav gotovo ni moč oporekat. Uvajamo moderne oblike pouka, do daton in dopolnilno pomoč in še marsik drugoga, kar nam je klub pomanjkanju pedagoških delavcev, omogočilo popraviti učeni uspeh na skoraj 100 %. (Od 1579 učencev je bilo v šolskem letu 1974/75 le 8 učencev z negativnimi ocenami). Le kaj vse bi pisali, če bi tudi učeni uspeh ob koncu šolskega leta padel na 70 – 80 %. Kako bi na tako stanje reagirala Izobraževalna skupnost in Pedagoška služba? Kako si sindikati in celotna družba? Mar so naše zahteve po izmenjenju z ostalimi dejavnostmi res previsoke?

Stanje, kakršno je, prav gotovo ni spodbudno za prosvetne delavce in ni čudno, da si mnogi poščijo debelejši kos kruha v drugih službah. Spodbudov tudi ni za nov kader, ki naj bi zapolnil vrzeli v naših vrstah.

Cimboli o vsej zadevi razmiljam, manj razumem. Zdi se mi, da je naš samoupravni sporazum izgubil tisti pomen, saj katerega smo ga sprejeli in podpisali, ali pa si ga napačno razlagam.

Franc Teran

Janez Grašič

Pretekli petek smo se člani in sodelavci Prešernovega gledališča poslovili od dolgoletnega delovnega tovariša in priatelja našega gledališča Janeza Grašiča.

Zivljenska pot, ki je Janeza Grašiča za vselej povezala z gledališčem, vodi iz Maribora, kjer je Janez Grašič že pred vojno pristopal k mariborskim gledališčem, v Kranj, kjer je prav do začetka vojne sodeloval pri tedanjem Ljudskem odru. Vojna leta so seveda pokojnovo gledališko delo pretrgala, a že takoj po osvoboditvi se je z vso vzvetostjo priključil prizadevanjem za obnovitev kranjskega gledališča amaterizma ter postal eden od ustanoviteljev in pobudnikov združenega Mestnega gledališča v Kranju. Ko se je nekaj let pozneje v Ljubljani ustanavljalo Mesto gledališče, je bil Janez Grašič poklican na avdicijo, ki jo je uspešno opravil, in bi se bil tedaj lahko pridružil mlademu poklicnemu ansamblu druge ljubljanske poklicne gledališke hiše, vendar pa se je odločil drugače: v istem času je namreč prišel do profesionalizacije Prešernovega gledališča, in Janez Grašič se je vključil v novoustanovljeni kranjski igralski ansambel. Bil je prvi dve leti stalni član Prešernovega gledališča, potem pa še dolgo vrsto let nepogrešljivi honorarni sodelavec, vse dolet, dokler mu ni bolezzen onemogočila nadaljnje nastopanja na odrskih deskah. Vendar tudi v zadnjih letih, ko Janez Grašič ni mogel več aktivno nastopati, njegova zavzetost za gledališče ni popustila, in je vse do konca živja spremjal vse dogodek v Prešernovem gledališču.

Janez Grašič je bil predvsem močan karakteren igralec, in najbolj živo so se nam vtisnile v spomin njegove naslednje vloge: Pernjak v Vorancih in Grünovih PERNJA-KOVIH, Falstaff v Shakespearovih VESELIH WINDSORKAH (nemara njegova najbolj dogmata stvari). Jošt v Kreftovih CELJSKIH GROFIH (slejkoprej njegova naj-

ljubša vloga), Kalander v Cankarjevih HLAPCIH in Župan v Cankarjevem POHUJSANJU. Njegova zadnja vloga je bila vloga občinskega svetnika v Cankarjevi komediji ZA NARODOV BLAGOR izpred treh let, vendar je zaradi bolezni ni mogel odigrati do kraja na vseh ponovitvah.

Prav je tudi, če se spomnimo vsaj ene nepozabne Grašičeve mladinske vloge: vloge Lovca v Goliev SNEGULJJCICI, v kateri je nastopil kar v več uprizoritvah, in če omenimo tudi njegovo siceršnjo navezanost na otroke in mladino, ki jo je izpričeval kot vsakoletni dedek Mraz, ter je bil v tej podobi med kranjskimi otroki že kar legenda.

Njegova dejavnost je segala tudi v slovenski film; omenimo na tem mestu samo njegov nastop v prvem slovenskem igrarem filmu NA SVOJI ZEMLJI.

Za svoje gledališko delo je prejel Janez Grašič Linhartovo plaketo, ob 30-letnici Prešernovega gledališča preteklo jesen pa tudi posebno priznanje kot eden od ustanoviteljev in zvestih sodelavcev naše gledališke hiše. Z njegovo smrtjo smo izgubili zavzetega sodelavca in dobrohotnega prijatelja.

A. K.

Gorenja vas v Poljanski dolini — Otvoritev razstave kiparskih, slikarskih in grafičnih stvaritev ljudskega umetnika — samorastnika — Petra Jovanovića iz Žetine v Poljanski dolini, ki je bila v soboto, 29. maja, v prostorih galerije osnovne šole »Ivan Tavčar« v Gorenji vasi, se je udeležilo izredno veliko obiskovalcev. Člani kulturno umetniškega društva »Ivan Regen« iz Gorenje vasi so ob tej priložnosti v počastitev 100-letnice Cankarjevega rojstva pripravili tudi bogat kulturni program. V njem so nastopili gledališča in filmski igralec Jože Zupan, Gorenjevaški oktet ter pianist Tone Potočnik. O delu kiparja samorastnika Petra Jovanovića je na otvoritvi razstave sprekovil likovni kritik Andrej Pavlovec. Člani foto kluba iz Gorenje vasi so v gorenjevaški galeriji pripravili tudi razstavo slik del umetnika iz Žetine. Peter Jovanovič se je odločil, da bo del izkupička od prodanih del, ki so tokrat razstavljeni, namenil za prebivalce na potresnem področju na Novogoriškem in Tolminskem (jg) — Foto: F. Perdan

V menzi nebotičnika Iskre v Ljubljani razstavljajo te dni svoja dela fotamatereji kranjske Elektromehanike. Razstavljenih je skupno 62 fotografij, ki kažejo na visoko tehnično in umetniško zrelost delavcev ISKRE. Razstavo so pripravili v počastitev 30-letnic Foto zveze Jugoslavije, Foto-kino zveze Slovenije in Zveze organizacij za tehnično kulturo Slovenije — M. Kralj

Drago podiranje pregrad

Med pogovorom, ki je 14. maja zvečer tekel v kulturnem domu Franca Mraka (zadružnem domu) na Kokrici s prebivalci krajevne skupnosti in predstavniki družbeno-političnih organizacij in krajevne skupnosti (udeležil pa se ga je tudi predstavnik podjetja Živila Kranj), sem se spomnil nič kolikokrat ponovljenega mnenja med ljudmi: »Lahko je vam tam v mestu. Imate asfaltirane ulice in ceste, imate organizirano komunalno službo, zdravstveno varstvo, trgovino in preskrbo, imate kanalizacijo, javno razsvetljavo; Skratka, nimate samoprispevkov za standard, kakršnega potrebujemo mi!«

Lahko bi rekel, da je to do neke mere upravičena, a vseeno malce poslošeno ocena. Vendar je ne gre jemati zlonamerno, saj iz nje veje želja po izenačenju med mestom in vasjo. V krajevni skupnosti Kokrica je na vsakem koraku prisotno tovrstno rušenje takšne pregrade. Za prispodobo naj omenim avto cesto in hkrati odgovornim na vprašanje postavljeno na našem srečanju: Avto cesta, ki bo potekala tudi čez Kokrico, bo nedvomno dala ustrezeno in tudi željeno razvojno usmeritev tega kraja.

Predsednik sveta krajevne skupnosti Mladen Mihalinec takole razlagal vsakdanji utrip in prizadevanja za hitrejši razvoj:

»Komunalna ureditev v naši krajevni skupnosti trenutno ni zavidanja vredna. Vrsta ulic in naselij ni asfaltiranih in pravzaprav nima osnovnih komunalnih naprav. Kanalizacije, recimo skoraj ni. Le del Kokrice, naselje Jelovica, jo ima. Tudi javne razsvetljave skoraj ne poznamo.

Izdelali smo okvirni srednjoročni program vreden blizu 50 milijonov dinarjev. Zdaj imamo dve neprimereni trgovini in ujutri bi potrebovali novo samoposredno trgovino. Treba bi bilo razširiti vodovodno omrežje od Tatince preko Mlake do Kokrice. Čimprej bi bilo treba izdelati ustrezeno dokumentacijo za kanalizacijo in za ureditev Bobovka, za katerega menimo, da bi bil lahko zanimiv in koristen rekreacijski center. Potem so tu potoki Mlaka, Srakovlje, Tatinec, ki jih je treba urediti. In vrsta cest, ki jih je treba asfaltirati. No, letos in lani, ko smo se z referendumom lotili ureditev Pokopališke ceste, se glede asfalta stvari premikajo. Vendar nismo krivi, da se stvari urejajo sele zdaj. Izvajalec Cestno podjetje Kranj, bi lahko odgovoril na to vprašanje.«

Glas v krajevni skupnosti Kokrica

Zadnja krajevna skupnost v petih gorenjskih občinah, ki smo jo obiskali v zimsko-spomladanskem programu akcije Glas prihaja k vam, je bila krajevna skupnost Kokrica v kranjski občini. Ce bi se ozirali na kronistovo pero, ki je v preteklosti opisalo ta kraj, bi se težko odločili za obisk. V krajevnem leksiku Slovencev iz leta 1968 je namreč veliko bogatejših opisov krajev v kranjski občini od Kokrice in naselj, ki sodijo vanjo.

Poglejmo, kaj je zapisal kronist o Kokrici. Tu je krajevno prometno krizišče celi na Golnik, v Lomu, Predvor in Preddvor. Leži v plitvi sovodenjski uleklini, kjer se steka več potokov v Kokrico, ki jo od tod do izliva nazivajo Rupovčica. Na jugu od vase so zadnji odstranski precej zakraselega Udinega boršta. Po zadnji vojni se je vas nacio razvijala. Kraj Udinega boršta je nastalo naselje Nedeljska vas, kjer so si zgradili hiše večidel v nedeljih delavci, zaposleni v industriji. Na območju je več spominskih plošč, ki opozarjajo na velike žrtve, ki jih je kraj doprinesel v NOB. In nazadnje se pripis, da je v kraju še zadržani dom, v katerem deluje prosvetno društvo.

Podobne sklope opise zasledimo tudi o naseljih, ki jih danes zdržuje krajevna skupnost Kokrica. To so naselja Mlaka, Tatinec, Bobovek, Srakovje in Ilovka. Na tem območju živi prek 3000 prebivalcev oziroma 1900 volivcev, od katerih je okrog 1200 zaposlenih v 141 delovnih organizacijah v kranjski in drugih gorenjskih občinah. Hkrati pa ta številka pove, da je krajevna skupnost Kokrica največja izvenmestna krajevna skupnost v kranjski občini. Njej najbližja je krajevna skupnost Senčur, ki ima približno 50 prebivalcev manj kot Kokrica.

Ce bi danes segli po kronistovem peresu, bi bil zapis o tem kraju nedvomno bogatejši. Ne s tem namesto, marveč zaradi izredno hitrega in živahnega razvoja tega dela kranjske občine, zaradi tive in ustvarjalne volje, ki je v nekaj zadnjih letih postavila marsikaj na glavo, smo se odločili za obisk v tej krajevni skupnosti. Pravzaprav je takšen izreden utrip in razvoj zajel v zadnjih letih domale sileherni kraj pri nas. S tem v zvezi pa posebej za Kokrico lahko zapišemo, da tod volja v zadnjih letih močno pospešuje vsakdanji utrip, ki podira nekdanjo pregradno med mestom in vasjo. A. Žalar

Med tako imenovanimi osnovnimi komunalnimi napravami so tu potem še neurejena avtobusna postajališča na Mlaki, ob Golniški cesti in v naselju Bobovek. Poleg omenjenega pa še razširitev telefonskega omrežja, izgradnja nove transformatorske postaje na Mlaki, dograditev mrljških vežic in še bi lahko naštevali.

Podoben je tudi program tako imenovanih negospodarskih investicij. »Precej denarja bomo potrebovali za obnovitev kulturnega doma in za razširitev vrtca. Iz naše krajevne skupnosti je med zaposlenimi namreč kar 50 odstotkov žensk. Ugotavljamo, da se naše območje po urbanističnem programu nenehno širi in zato že zdaj potrebujemo popolno osemletko in ne le štiriazredno osnovno šolo. Treba bi bilo tudi zgraditi igrišča ob šoli.«

Torej veliko dela in potreb. In seveda tudi denarja. Kot so povedali na srečanju, so krajanji še naprej

pripravljeni prispetati k razvoju tako ali drugače. Želijo pa si več pomoci in razumevanja tudi od širše skupnosti.

Ne zaradi samohvale, marveč v potrditev, da so pripravljeni sami marsikaj narediti, velja poudariti, da so bili pri dosedanjih referendumih v kranjski občini med prvimi in v veliki večini, ki so podprli skupne napore. Razen tega so se na referendumu v krajevni skupnosti z veliko večino odločili za samopripravek. In kot je povedal predsednik krajevne konference socialistične zveze Dušan Roblek, je krajevna skupnost Kokrica po obsegu sicer razdrobljena in število prebivalcev v njej nenehno narašča, vendar pa so prebivalci enotni, zavzeti za hitrejše reševanje potreb. O organiziranosti in razvoju samouprave v tej krajevni skupnosti govoriti tudi podatek, da so med prvimi v kranjski občini sprejeli statut krajevne skupnosti.

A. Žalar

Minuli mesec je Cestno podjetje iz Kranja asfaltiralo na Kokrici več cest – Foto: F. Perdan

Vrtec, trgovina, šola, telefon . . .

Vsak obisk v krajevni skupnosti združimo z anketo, ki jo naredimo med občani in tako skušamo od naključno izbranih sogovornikov zvedeti, kaj želi ljudi v njihovem kraju. In tudi to, kaj je že bilo narejenega in kaj še imajo na načrtih. To pot smo se pogovorili s prebivalci Bobovka, Tatince, Srakovlje, Mlake Kokrice in Ilovke.

Franc Čerman iz Bobovka: »Velika pridobitev za našo krajevno skupnost je prav gotovo šola na Kokrici, le da je, žal, mnogo premajhna. Žeeli bi osemletno in ne štiriletno šolo. Nujno pa bi potrebovali tudi boljšo trgovino. In pa, da bi lokalni avtobus, ki sedaj obrača na Mlaki, zapeljal na krožno pot skozi Srakovje in Bobovk. Tako bi si priznali precej časa delavci, ki morajo zjutraj na Kokrico na avtobus, pa solarji in tudi drugi občani, ki gredo po opravkih v mesto.«

Marinka Đorđević iz Bobovka: »Šola bi moral biti osemletna, saj je otrok dovolj. Nova samoposredno, dobro založeno trgovino bi potrebovali, da ne bi bilo treba vsak teden in za vsak malo večji nakup v Kranj, najbolj pa se mi zdi, da bi občane, predvsem pa zaposlene matere, razveseli večji vrtec. Sedanji sploh ne more ustreči številnim prošnjem. Ker nisem imela varstva za sina, sem bila pet let doma, zato vem, kako je hudo, če za varstvo otrok ni poskrbljeno.«

Rok Jerman z Mlake: »V tem kraju stanujem še nekaj mesecev in že v tem času se je precej naredilo. Zasuli smo potok, ki se je vili skozi naselje novih hiš in bil pravo leglo nesnage, ker je bilo vode v njem zelo malo. Vodo smo speljali skozi betonske cevi in vse skupaj zasuli. Zelo pa pogrešamo boljšo trgovino, večji vrtec in telefon. Celo naše naselje nima niti enega telefonskega prtičjučka.«

Danica Tepina s Kokrice: »Štiri let živim na Kokrici in v tem času smo dobili šolo, vrtec, asfalt na nekaterih cestah. Želim pa, da bi dobili osemrazredno šolo in večji vrtec in da bi tudi naša Nedeljska vodoblašča dobila asfalt. V našem kraju se bo še veliko zdalo, zato bo otrok vedno več in zato tudi dajem prednost šoli in vrtecu, vsekakor pa potrebno poskrbeti tudi za boljšo ponudbo z živili.«

Volja pospešuje vsakdanji utrip

Zgledno sodelovanje

Na območju krajevne skupnosti Kokrica tako rekoč ni delovnih organizacij. Med največjimi delovnimi organizacijami, ki ima tu svoje stranske obrate, je podjetje Projekt Kranj. Razen tega ima tu podjetje Živila dve trgovini, kmetijska zadružna pa del prostorov v kulturnem domu in izpostavo. Do nedavnega je bil v Bobovku tudi obrat Kranjskih opekarn; na podlagi reorganizacije tega podjetja in proizvodnega programa pa so proizvodnjo opeke in obrate opustili.

Predstavniki krajevne skupnosti so povedali, da z vsemi podjetji dobro sodelujejo. Tako SGP Projekt, v katerem je zaposlen tudi nekaj krajanov, z razumevanjem spremlja napore krajevne skupnosti. Pomaga jim s stroji in mehanizacijo pri različnih komunalnih delih. Tako so jim recimo pomagali pri zatem zato na Kokrici.

da čimprej zgradijo nov potrošniški center. Zaradi splošnih in znanih težav trgovskih delovnih organizacij pa imajo tudi oni številne težave z uresničevanjem razvojnega programa oziroma širjenja trgovske mreže. Tako je po sedanjem programu podjetja Živila določeno, da najprej zgradijo potrošniški center na Planini, nato na Zlatem polju, takoj zatem pa na Kokrici.

Nekajkrat na našem srečanju v kulturnem domu pa je bilo omenjeno podjetje IBI iz Kranja. Zanj je bilo rečeno, da je lahko za zgled resnično dobrega sodelovanja in razumevanja za najrazličnejše težave v kraju.

V podjetju IBI recimo ni zaposlenih največ prebivalcev krajevne skupnosti. A vendar je to podjetje pred leti prevzelo pokroviteljstvo nad osnovno šolo (v kateri je tudi vrtec) in takrat poskrbelo da se najmlajši prebivalci v njej zares dobro počutijo. Vsako leto malčke na primer obdarijo in pomagajo pri opremi šole. Gasilskemu društvu so pomagali, da je lahko nabavilo nov gasilski avtomobil. Tesno sodelovanje med kolektivom tega podjetja in članji krajevne skupnosti pa se kaže tudi na drugih področjih. Tako so pogosta medsebojna športna srečanja, zgledno pa je tudi sodelovanje na področju splošne ljudske obrame in družbeno samoučitve.

A. Ž.

Viljem Koren iz Tatince: »Prav v teh dneh bomo dobili asfalt skozi vas. Vsaka hiša je dala 4000 dinarjev, ravno toliko kot smo zbrali sami, ki je tudi krajevna skupnost, nekaj pa tudi občinska skupčina. Že tako, da moramo za vse, kar hočemo imeti, sami zavrhati rokave. Pred nekaj leti smo napeljali novo električno napeljavko, da lahko uporabljamo stroje, uredili smo vodovod. Če bo še kaj potrebno, bomo še združili modi.«

Franc Čemažar iz Tatince: »V vasi sta le dve večji kmetiji, druge pa so manjše, vendar nitti en gospodar ne dela doma. Vsi so zaposleni. To pa zato, ker je zemlja zelo močirna in zato je z našim kmetovanjem »slabo«. Živila se redi slab in je rada metljava, krompir je težak in ima vonj po zemlji. Zato menim, da bi največ naredili za našo vas, če bi osusili njive in travnike. Potem bi se pa tudi kmetovati izplačalo.«

Mirko Dremelj iz Kokrice: »Prav danes smo asfaltirali Pokopališko in Partizansko cesto. Za Pokopališko cesto smo denar zbrali s samoprispevkom vseh krajev. Partizansko pa smo zbrali denar občani, ki stanujemo ob njej. Velik načrt, ki ga izvajamo, pa je ureditev športnega rekreacijskega centra ob Čukovih Jamah. Nogometno igrišče je že urejeno in tudi za druge objekte že imamo idjene načrte. Seveda pa bo potrebno dobiti finančiranje in narediti točen plan del. Ce bomo prav vsi – družbeni, napolitične organizacije, KS, društva in vsi občani združili sile – bomo gotovo uspel.«

Marija Rozman iz Srakovlje: »Ravno te dni so uredili cesto do Mlake do Bobovka in sedaj menim, da ni več ovir, da ne bi mogel lokalni avtobus voziti ne le do Mlake, temveč tudi naprej skozi našo vas do Bobovka in tam na Kokrico. S takšno avtobusno progno bi ustregli solarjem, delavnem in vsem krajancem. Druga velika naša želja pa je sodobna trgovina na Mlaki. Vas živili naj bi bila v redu založena.«

Marko Okorn iz Srakovlje: »Ker sem kmečki sin in imam na kmetiji vedno veliko dela, se ne morem bolj aktivno vključiti v delo mladinskih organizacija na Kokrici. Lahko pa kljub temu povem, da je zelo aktivna in ima vrsto krožkov od športnih do kulturnih. Večkrat pa se udeležim nedeljskih plesov, ki so dobro obiskani in predstavljajo za organizacije ZSMS in društva pomemben vir zaslužka.«

Marija Vogrin iz Ilovke: »Vas je bilo nekaj čisto kmečka, sedaj pa od vsake hiši kdo dela. Ker sta se zadržala dohodki, naprej opazni povsod. Zemlja se večinoma obdeluje strojno, rastejo pa tudi nove hiše in se obnavljajo stare in gospodarski poslopji. Lani smo položili asfalt skozi vas, 3000 m je prispevala vsaka hiša, nekaj pa se posebej na konje, avtomobile, traktorji in tovornjaki.«

Besedilo: L. Bogataj
Fotografije: F. Perdan

Po programu naj bi na območju opuščenih obratov Kranjskih opekarn in glinokopov uredili rekreacijski center – Foto: F. Perdan

Krajani so poudarili, da je pred leti zgrajena šola, v kateri je tudi vrtec postala premajhna - Foto: F. Perdan

Premajhna šola in vrtec

Na Kokriči je danes štirirazredna osnovna šola oziroma nepopolna osmiletka. V osmih oddelkih je nekaj nad 200 učencev, prav toliko pa se jih vozi v osemletko v Predoslje in v Kranj. Vsako leto se na novo vpisuje v šolo okrog 50 otrok. V prihodnjih letih pa bo kot kaže število novovpisanih učencev še naraščalo, saj se ta krajevna skupnost v kranjski občini nenehno poveča.

Pred leti, ko so se občani v kranjski občini odločali za program gradnje šol in vzgojno varstvenih ustanov na podlagi referendumu o samoprispevku, so na Kokriči poudarjali, da bi potrebovali popolno osmiletko. Vendar do uresničitve njihove

zahteve ni prišlo, pač pa je sedanja šola grajena tako, da bo ob njej moč čez čas dograditi prostore za popolno osmiletko.

Krajani pravijo, da bi takšno popolno osmiletko že danes potrebovali. In tudi prostora za varstvo predšolskih otrok je premalo. Zdaj lahko sprejmejo v varstvo 45 predšolskih otrok, pravi vodja podružnice šole Franceta Prešernca Mira Zrimšek. »Imamo namreč samo 40 postelj in stolov za malčke. Prošenj za sprejem pa je veliko. Trenutno imamo kar 62 prijav. Sprejeli pa bomo letos lahko največ osem otrok, ker jih bo toliko odšlo iz vrta v šolo.«

A. Z.

Mladi so vsestransko aktivni

»V naši krajevni skupnosti je okrog 620 mladincev. Od teh je približno 10 odstotkov aktivnih v družbenopolitičnih organizacijah, velika večina pa se jih udejstvuje na športnem, kulturnem in drugih področjih. Na razumevanje in dobro sodelovanje vsak hip naletimo pri vseh organizacijah,« je povedal predsednik osnovne organizacije ZSMS Zvone Zorč.

Se posebno se mladi udejstvujejo v športnem društvu. Tako kot marsikje drugje pa imajo seveda težave zaradi pomanjkanja denarja za organizacijo različnih prireditv in akcij. Vendar so se znašli. Zelo uspešno namreč organizirajo mladinske plese, od katerih dobijo nekaj denarja za različne akcije. Seveda pa jim pri tem pomagajo tudi organizacije in krajevna skupnost.

Posebej pa velja pohvaliti svojestrano pobudo mladine nasprotno, predvsem pa športnikov. Ker nimajo dovolj denarja za različne redne nastope in sodelovanje v posameznih športnih panogah, raje organizirajo tako imenovane divje lige. Tako so bili mladi hokejisti na Kokriči lani pobudniki divje hokejske lige in za nekaj podobnega so se odločili tudi šahisti. Organizacija tovrstnih »divjih lig oziroma tekmovanj« pa ne pomeni nikakršen protest proti rednemu tekmovanju, marveč nekakšno kompromisno rešitev za redno športno dejavnost ob pomanjkanju denarja. Omenimo samo, da že oprema za hokejsko moštvo stane toliko, da stroškov ne bi zmogla niti celotna krajevna skupnost z rednimi sredstvi.

A. Z.

Turizem

Morda je malo nenavadno, a je res, da na Kokriči že tri leta deluje tudi turistično društvo. Pred tremi leti se je namreč osamosvojilo, pred tem pa je imelo turistično društvo Kranj na Kokriči sekcijsko. Danes ima društvo prek 300 članov. Tudi nekaj turističnih sob imajo, čeprav turizem za zdaj še ni zaživel. Prepričani pa so, da imajo za to vse pogoje.

»Precej težav je bilo, da smo prepričali tako občane kot odgovorne v širši skupnosti, da imamo v krajevni skupnosti izredne možnosti za tako imenovani rekreativski center. Dva nekdanja glinokopa je namreč zalila voda in tako sta nastali dve precej veliki jezeri,« razlagata predsednik društva Ivan Lužovec. »Jezeri sta danes bogati z ribami, poleti je ob njih polno kopalev, pozimi pa drsalcev. Ureditev rekreativskega središča v tem delu bi odprije vrata tudi turizmu, saj že zdaj, ko je kraj še neurejen, prihajajo semkaj številni prebivalci iz Kranja in okolice in tudi iz Ljubljane.«

Za zdaj je torej turistična dejavnost v krajevni skupnosti še v glavnem zapisana v programih. Z urešnicitvijo le-teh v nekaj letih pa nedvomno lahko zaživi. Tudi kmečki

turizem bi lahko imel pomembno vlogo. Zato si vsi prizadevajo, da bi program ureditev rekreativskega središča Bobovek čimprej uresničili.

Trenutno pa ima turistično društvo tri sekcije. Posebno opleševalna in sekcija za izlete sta zelo delavni. Tako vsako leto organizirajo poprečno dva izleta. Opleševelna sekcija pa se je lani lotila velike akcije. Ocenjevali so urejenost pročelj hiš, dvorišč in vrtov. Kar 127 članom so podelili priznanja, 44 pa so naročili revijo Moj mali svet.

A. Z.

1500 članov

Med najstarejšimi dejavnostmi je tudi v krajevni skupnosti Kokriča gasilsko društvo. Skupaj z rednimi in podpornimi ima kar 1500 članov. In ni prireditve ali akcije, ki se je društvo ne bi udeležilo. S pomočjo podjetja IBI se je v zadnjih letih tudi udeležilo. Poleg ostalih organizacij pa uspešno sodeluje tudi s podjetjem Živila Kranj, saj ima to podjetje zdaj v gasilskem domu tudi trgovski lokal. Letos je društvo ustanovilo tudi dve pionirski desetini.

A. Z.

Na srečanju našega uredništva s prebivalci krajevne skupnosti Kokriča v petek, 14. maja, zvečer v domu Franca Mraka je sodelovalo prek 50 krajanov. Ze med obiskom v posameznih naseljih in potem na srečanju so nam tako krajani kot predstavniki krajevne skupnosti, organizacij in društva povedali veliko zanimivega. Večino misli, pripomemb, mnem in ugotovitev danes tudi objavljamo. Prepričani smo, da smo med sicer kratkim, a bogatim srečanjem, uspel poznati bogat vskakanj utrip v tem delu kranjske občine, ki sicer ni mesto, a tudi ne več znaciha včerajnjega vas.

Poleg krajanov, ki vam jih predstavljamo v anketi, so v pogovoru še sodelovali Mladen Mihalinec, Dušan Roblek, Mira Zrimšek, Lojze Urbanc, Lojze Dežman, Zvone Zorč, Ivan Lužovec, Jože Snedic, Alojz Rode, Zdravko Hlebec, Franc Smuc, Stefan Ošina in še nekateri. Iz uredništva časopisa Glas pa smo se pogovor udeležili glavni urednik Igor Slavec, fotoreporter Franc Perdan in novinarji Leopoldina Bogataj, Janez Govekar, Gojmir Bernot ter Andrej Žalar. Stenogramski zapis s srečanja po katerem smo objavili tudi danšnje gradivo, pa je naredila tajnica Helena Jelevčan.

Za prijetno srečanje se vsem krajanom, ki so sodelovali in se odzvali našemu vabilu, iskreno zahvaljujemo.

podira pregrado med mestom in vasjo

Ne vrhunski, ampak rekreativni in vzgojni šport

Že ko smo se odločali za obisk v krajevni skupnosti Kokriča, smo imeli v mislih izredno živahno in razgibano življenje v tem delu občine. Vanj vsekakor sodi razgibanja in razvajanja dejavnosti športnega društva.

»Sportno društvo smo ustavili pred dvema letoma,« pravi prvi predsednik Lojze Dežman. Pred nedavnim je to dolžnost prepustil dr. Dušan Golobu, vendar je še vedno zavzet za delo. »Če ne štejemo najmlajših, imamo v društvu v različnih sekcijah okrog 200 rednih in aktivnih članov. Imamo nogometno, košarkarsko,

sahovsko, hokejsko, smučarsko, kolesarsko sekcijo in tako imenovano splošno telesnovzgojno rekreativno. Poleg finančnih imamo največ kadrovskih težav. Program in cilj našega društva sicer ni vrhunski šport, marveč rekreativna in določena vzgoja mladih za delo in aktivnost v različnih klubih v občini. Toda tudi pri takšni dejavnosti ne gre brez strokovnega dela. Da ne govorim, da si z 32.000 dinarji na leto za celotno športno društvo ne moremo kaj dosti pomagati. To je komaj za sodniške in druge najnujnejše stroške.«

Na kratko pogledimo dejavnost posameznih sekcij. Nogometna sekcija je lani z velikim prizadevanjem vseh odgovornih še posebej pa s pomočjo predsednika krajevne konference SZDL Dušana Robleka dobila svoje nogometno igrišče in redno sodeluje v gorenjski nogometni ligi. V primerjavi z »nogometni« pa so košarkarji v veliko slabšem položaju. Nimajo svojega igrišča in si zato prizadevajo, da bi bilo čimprej dograjeno igrišče ob šoli. V smučarski sekciji skrbijo predvsem za mlade. Pripravljajo pa tudi tečaje za starejše. Tako so na primer edini v občini letos organizirali smučarski tečaj za najmlajše (za vse so nabavili tudi smuči in drugo opremo), za starejše pa priredili različna tekmovanja. Podobno kot smučarska tudi kolesarska sekcija nima v programu razvijanje vrhunskih tekmovalcev. Razvijajo tako imenovano turistično kolesarjenje in prirejajo tovrstna tekmovanja za starejše in pionirje, nadarjene tekmovalce pa predlagajo v sprejem kolesarskega kluba Sava Kranj. Sahisti in hokejisti (kot smo že omenili) tekmujejo predvsem v divji ligi. Vendar pa njihova dejavnost zaradi pač takšnega imena ni prav nič slabše organizirana. Sploh ne. Gre za sicer svojestrano, a organizirano delo. Da so klub nujnim stroškom lahko organizirali strokovno delo in vzgojo, je na primer hokejska sekcija organizirala plese in tako zbrala del denarja za redno dejavnost.

Sicer pa je najlepše potrdilo izredno živahnega in aktivnega dela mladih in športnega društva ter sekcij našega mladosti. 22. maja so bili namreč na Kokriči organizatorji in predstojniki srečanja mladih iz cele občine. Za krajevni praznik 1. avgusta,

ki je hkrati praznik kranjske občine, pa pripravljajo posebno kolesarsko tekmovanje za pokal Kokriče. To bo nekakšno republiško prvenstvo za turistične kolesarje. Jeseni pa imajo v programu slovensko prvenstvo za kolesarje veterane.

A. Z.

Kaj bo s kulturnim domom?

To vprašanje pesti vse v krajevni skupnosti, predvsem pa člane kulturnoumetniškega društva Franc Mrak. »Društvo je bilo ustanovljeno že 1945. leta,« pove sedajšnji predsednik Franc Smuc. »V zadnjem času pa je delo nekako zastalo. Imamo dramsko sekcijo, pevski zbor in organizirano klubsko dejavnost. Člane sekcij so aktivni, samo kaj, ko smo v zadnjem času morali ves denar od prireditev namestiti za obnovo oziroma vzdrževanje doma. Tudi krajevna

skupnost in socialistična zveza sta namenili precej denarja, a stavba je potrebna temeljitega popravila. Sami ne bomo zmogli vsega in ker ni izgledov (in menda tudi možnosti ne), da bi se lotili te naloge v širšem merilu, se nekaterih že loteva obup. Zato ne bi smeli odlašati. Če bomo moralni zapreti nekatere prostore (klubsko, glasbena soba, knjižnica), bo nastala neprecenljiva družbena škoda.«

A. Z.

skupnost in socialistična zveza sta namenili precej denarja, a stavba je potrebna temeljitega popravila. Sami ne bomo zmogli vsega in ker ni izgledov (in menda tudi možnosti ne), da bi se lotili te naloge v širšem merilu, se nekaterih že loteva obup. Zato ne bi smeli odlašati. Če bomo moralni zapreti nekatere prostore (klubsko, glasbena soba, knjižnica), bo nastala neprecenljiva družbena škoda.«

Danes imajo v krajevni skupnosti skrbno izdelan program ureditev rekreativskega središča Bobovek. Menijo, da za začetek ne bi bilo treba veliko denarja, saj so v krajevni skupnosti tudi sami pripravljeni precej prispevati. Sicer pa je ob obali obrežje že zdaj vse leto zelo živahno. Spomladni, poleti in jeseni so tu ribiči in kopalc, pozimi pa številni drsalci. Nedvomno bi bila velika škoda, če bi prevladalo mnenje izpred let, da bi ti dve jezeri izsuhli in opuščene glinokope zasuli s smetmi. Škoda pa bi bila tudi, če se zdaj ne bi lotili ureditev tega kraja. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Rekli so...

Mladen Mihalinec, predsednik sveta ESK: »Imamo program, za katerega potrebovali 50 milijonov dinarjev...«

Zvone Zorč, predsednik OO ZSMS: »Od 620 članov organizacije jih kar 10 odstotkov aktivno dela v družbenopolitičnih organizacijah...«

Štefan Ošina, sekretar OO ZKS: »Življenje in delo v naši krajevni skupnosti je dobro organizirano. Bili smo med prvimi, ki smo med spredeli svoj stavnost...«

Alojz Dežman, član športnega društva: »Ne strememi za vrhunski šport, marveč za vrhunski rekreativni in vzgojni šport.«

Franc Smuc, predsednik KUD: »Društvo deluje že od 1945. leta. Čimprej premalo prostora pa se bo treba lotiti obnovne doma...«

Mira Zrimšek, vodja podružnične šole: »Imamo dobro organizirano društvo, ki deluje že od 1945. leta. Čimprej premalo prostora pa se bo treba lotiti za varstvo predšolskih otrok...«

Dušan Roblek, predsednik krajevne konference SZDL: »Naša krajevna skupnost je tako velika, da bi za nemoteno in organizirano družbeno delo potrebovali poklicnega organizatorja - administratorja...«

Lojze Urbanc, podjetje Živila Kranj: »V programu imamo, da naše podjetje zgraditi sodelovali samoprestrežni center. Zemljež je imamo...«

Ivan Lužovec, predsednik turističnega društva: »Imamo vse pogoje za razvoj turizma. Urediti pa moramo rekreacijski center Bobovek...«

Drevored mladoporočencev

mobilni z mladoporočenci, razlagal direktor hotela Jože Dvoršak. Grajski drevored, ki leži tik ob sedanjem hotelu Grad Hrib, je že od nekdaj drevored mladoporočencev. Danes ta s svojevrstno jesenom drevored s prepletimi krošnjami star okrog 60 let. Bil je že prej in menda še lepši, vendar so ga potem iz neznanih razlogov posekali.

»Nekakšna simbolika je v teh prepletih krošnjah. Spomladi ko ozelenijo, poleti, ko dajejo prijetno senko in nekakšen skrivenost mrak, in jeseni s čudovitimi barvami, lahko spominjajo tudi na različna obdobja skupnega življenja. In prav tako pravljčen je ta svet tudi pozimi, ko krošnje prekrije debela snežna oblega. Zato smo se odločili, naj bo to drevored mladoporočencev. Tako se danes sleherni par sprehodi od začetka do konca drevoreda. In potem mu v imenu hotela izročimo simbolično jamstvo,« pravi Jože Dvoršak.

Takole piše na vezenem »garancijskem listu:«

Če ženin in nevesta na poročni dan skozi grajski drevored gresta,

jima za petdeset srečnih let

Grad hrib jamstvo da.

Pa ne da bi bili vražavarni. Ne ampak kdo si pa v tem slovesnem trenutku ne bi zaželet vse naplespe. Najbrž ga ni med nami. Zato takšna pozornost, ki nič ne stane in ki je že naslednji trenutek samo prijeten spomin, vseeno prav pride.

»Pet let je tega, ko smo ta drevored simbolično proglašili za drevored mladoporočencev. Lahko rečem, da so ga mladi sprejeli in da je za prenekatere zakone širom po Sloveniji pomenil del celotnega obreda otklenitvi zakonske zvezne. Dosej smo namreč takšno zagotovilo dali že okrog 1000 parom. In moram reči, da ta naš servis dosej ni imel reklamacij,« je nazadnje v šali končal Jože Dvoršak in takoj nato izročil zagotovilo za petdeset srečnih let novemu paru, ki se je pravkar vrnil iz drevoreda.

A.Z.

Predvor — »Kaj je lepšega in omembnejšega v življenju kot je klenitev zakonske zvezne in odločitev, da bosta od tega svečanega trenutka naprej dva mladoporočenca odila po skupni življenjski poti, da osta skupaj delila vse lepe in manj poteznike. Včasih smo morda pri tem slovenskem trenutku premalo ozorni ali pa ga nekako ne znamo oudarati. K nam ob sobotah v hotel in Grad Hrib radi prihajajo mladoporočenci. Ko smo razmišljali, ako bi njihov svečani trenutek in življenje kosišlo še bolj obogatiti, smo se spomnili grajskega drevoreda.«

Tako je v soboto, ko so v hotel in Grad hrib v Preddvoru druga drugim prihajali okrašeni avto-

Potovanje na Mars – naloge vsega sveta

Ljubljana — Med potniki novega etala DC-9-50, ki ga je kupilo ljubljansko podjetje Inex Adria avtomobil pri ameriški letalski korporaciji Mc Donnell Douglas iz Long Beacha v Kaliforniji, je bil tudi 16-letni Charles Pete Conrad, znani ameriški vesoljec in član svetovno-nane ekipe astronavtov iz Houstona. Rojeni Filadelfijčan je bil med zbranimi v ameriški vesoljski agenciji NASA za osvajanje nam dolgo tedoseglijivega Luninega planeta. Conrad je prvič poletel v vesolje avgusta leta 1965 skupaj z Gordonom Cooperjem v vesoljskem vozilu Gemini 5. Strovdajsetkrat sta obkrožila zemljo in bila v vesolju 190 ur, 5 minut in 14 sekund. Drugič je pilot iz Philadelphia poletel v vesolje skupaj z Richardom Gordonom leta 1966. Štiriindvajsetkrat sta vesoljca obkrožila zemljo in ispela združiti vesoljski ladji v kviru programa Gemini 11. Conrad je tretjič poletel proti Zemljinemu atelitu novembra leta 1969 skupaj z Richardom Gordonom in Alanom Beanom. Conrad in Bean sta kot druga v človeški zgodovini pristala na Luni. Na njej sta ostala 31 ur, juna vesoljska pot pa je trajala več kot 244 ur. Tudi četrteč je poletel Conrad. Bilo je leto 1973. V vesolju je postal rekordnih 672 ur. S tovarima Kerwinom in Eitzom je povrhu sega še popravil napako pri vzletu, i se je zdela »zemljanome nepopravljiva in je svet trepetal za usodo esoljcev.«

Poznavalci in kronisti vesoljskih letov so zračunalni, da je Charles Conrad, ki je s šestimi leti izdelal rvo improvizirano letalo, več kot 900-krat obkrožil zemljo in opravil vesolju dobrih 33 milijonov kilometrov.

Charles Conrad je bil pretekli eden v Ljubljani kot podpredsednik korporacije Mc Donnell Douglas. V ogovoru je dejal, da je vesel, ker je nek Adria kot prva v Jugoslaviji upila najnovješji DC-9-50 in da je bil pred tem enkrat že v Beogradu.

»Pogosto me sprašujejo, zakaj em preselil k Douglasu in zaučil vesoljsko agencijo NASA... Pri njej bi prišel na vrsto a polet po planu šele leta 1980. To takrat pa bi me mogoče že dpisali. Dve leti sem pri Douglasu. Firma sodeluje z NASA in so ato moji napotki in izkušnje-tuji koristni. Pred nedavnim so mi uatali še dolžnost podpredsed-

nika korporacije, ki se prizadeva graditi mirna in ekonomična letala, zanimiva za prevoznike.«

Zanimivo je vesoljčeva primerjava med poletom na Luno z vesoljskim vozilom in letalsko potjo do Long Beacha do Ljubljane.

»V življenju sem veliko letel, bodisi kot vesoljčec ali pilot, predvsem poskusni. Najbolje sem se počutil kot pilot vesoljskega vozila skylab, čeprav je pri varnosti le-tega in naših letal velika razlika. V varnost Douglasovih letal je bilo vloženega veliko dela. Tri sisteme navigacije imajo, medtem ko imajo vesoljska vozila, s katerimi sem letel in jim stregel, le osnovni in pomožni navigacijski sistem. Rad pilotiram, neljubo pa mi je potovati kot neprizadet potnik.«

Pri poletu leta 1973 je imela posadka precejšnje težave takoj po vzletu. Ste trepetali za življenja, ki so visela na nitki, sprašujemo Charlesa Conrada.

»Kerwina, Eitza in mene napaka ni skrbela. Prepričani smo bili, da ji bomo kos. Večji pesimisti smo bili ob misli, ali bo program naše misije uresničen ali ne.«

Charlesa Conrada smo potem povprašali po občutkih ob stopenjih na Luni.

»Z Beanom sva bila precej dolgo gori. Da se bližava njeni površini in da bova med redkimi, ki so stopili na naš planet, nisem veliko pomisljal. Še najbolj naju je gnjavila misel, ali pristajava na določenem kraju ob pravem kraterju ali ne. Za pristanek in življenje na Luni smo na zemlji že toliko trenirali, da je bila v resnicu velika sprememba skoraj neopazna.«

So žena in otroci kdaj trepetali za vašo usodo?

»Za vesoljske polete ne morem trditi. V skrbeh pa so bili po-gosteje, ko sem bil še poskusni pilot. Dva od sinov sta navdušena za letalstvo, druga dva pa zanima veterina in nogomet.«

»Polet na Mars je po moje nalogi vsega človeštva. Skupno bi morali omogočiti ta podvig. Kolikor vem, bi Združene države lahko veliko pomagale pri prevozu,« je sklenil kramljanje Charles Pete Conrad in dodal, da bi zelo rad še obiskal našo prelepo deželo.

J. Košnjek

Živ iz taborišča Dachau

O fašističnih in nacističnih taboriščih Rab, Dachau, Mathausen, Ravensbrück in še na desetine drugih, je bilo že veliko povedanevna napisanega; ob raznih obletnicah pomembnih za zgodovino slovenskega naroda pa se misli vedno znova vračajo v preteklost 30 in več let nazaj, ko je plamela borba proti okupatorju in domačim izdajalcem.

Zloglasno taborišče Dachau je bilo ustanovljeno po Himmlerjevem ukazu leta 1933. V njem je bilo prostora za okoli 5000 ljudi, vendar pa je bilo v njem pred kapitulacijo Nemčije kar 30.000 zapornikov. Stevilo mrtvih verjetno ne bo nikoli točno znano, po osvoboditvi so v taborišču govorili o številki 100.000 mrtvih. V taborišču je vladal skrajni cinizem in nečloveška surovost esesovcev in gestapočev.

V taborišču nisi nikdar slišal svojega imena in priimka, razen v redkih primerih, če je prispel od doma paket. Sicer pa je bil zapornik samo številka, ki jo je prejel vsakdo ob prihodu v taborišče in pod številko so tisoči in tisoči odšli v smrt. Kakor hitro si prestopil glavna vrata taborišča, si doživel najhujše: izgubil si svobodo in bil obdan z električno žico in še zastražen z mitraljezi v stolpih okoli vokali taborišča.

Prva skrb po prihodu v taborišče je bila za zapornika – najti delo kjer koli in kakršnokoli. Tisti, ki tega niso storili, so se kmalu znašli v invalidskem bloku. Tu je bila lakota še večja, da so ljudje še hitreje onemogli: tu ni bilo več rešitve. Za Hitlerja je veljala parola: »Uničite vse, kar ni sposobno za delo.« In to uničenje se je odvijalo dvakrat letno spomladi in jeseni, ko so vse izstradane okostnjake in invalide natrpalni v živinske vagone in jih odpeljali v zloglasni krematori Lubin na Poljskem, od koder se nihče več ni vrnil. Da se meni ni kaj takega zgodilo, gre zasluga in zahvala pokojnemu Miru Pericu, bivšemu direktorju zavarovalnice v Kopru, ki mi je kot starejši zapornik našel delo v zadnjem hipu in to v kazenski komandi kabelserlegning.

Tu je delalo okoli 400 zapornikov, ki so bili sem večinoma dodeljeni po kazni. Prevladovali so Rusi in Poljaki, od Slovencev pa nas je bilo le šest ali sedem. Delali smo kot sužnji in naši nadzorniki – kapo imenovani – so odločali o

smrti in življenju nas v njim podrejenim. Za svoja podla dejanja niso nikdar nikomur odgovarjali. Delo je trajalo od 6. do 19. ure: razbijali smo razne aparate tudi nove, ki so jih Nemci naropalni v okupiranih deželah. Iz teh aparativov smo odbirali dele, potrebne za nemško vojno industrijo. Dnevno so dovažali na vagonne kablov (potem se je imenovala tudi komanda) raznih dimenzij, iz katerih se je dobival predvsem baker. To delo, ki sem ga opravljal, je bilo seveda na prostem brez strehe, v dežju in snegu in v skromni obleki in obutvi. Posebno hudo je bilo pozimi pri temperaturi 20 do 25 stopinj pod nulo, v snegu, ki je včasih presegel tudi metrsko višino. Sneg se nam je topil na glavi in ramenih, zmrzaval pod koleni... Zaradi tega so zaporniki dnevno umirali, kar pa je bilo za kazensko komando nekaj normalnega.

Posebno mi je ostal v spominu 13. junij 1944: ob napadu zavezniških letal na halo zraven našega delovišča ob 10. uri so nas ob alarmu nagnali v omenjeno veliko halo. Komaj smo zasišali bombe nad nami, že so bombe razpolovile halo, v kateri smo bili, na dva dela. Pritisek eksplozije me je vrgel pod neko mizo, nato pa sem nagonsko stekel na prosto, saj je bil izhod prost, ko so že lezerna vrata zaradi pritska padla s tečajev. Ko je bilo najhujše mimo, se je nam preživel nudil straten prizor. Na mestu, kjer so eksplodirale bombe, je bilo še in še mrtvih, še več pa je bilo ranjenih, bili so brez nog, brez rok. Vse ranjence je doletela enaka usoda kot mrtve – krematori.

Bilo je nekega poletnega dopoljnega leta 1944. Ob dokajnenavadnem času – dopoldne – je pripejal na naš delovni prostor tovorni vlak z okoli 20 zaprtimi živinskimi vagoni. Takoj smo po neznenem smradu ugotovili, da vozi mrtve. In res, že čez uro je vlak odpeljal v krematori na stotine mrtvih okostnjakov. Iz vlaka se jih je rešilo le 15 do 20 in še to le zato, ker so jedli človeško meso, kot smo kasneje izvedeli. To je bil transport Poljakov, ki je bil na poti iz Poljske 20 dni brez hrane in vode.

Ko smo že vedeli, da se vojna bliža kraju, smo se na eni strani zelo veselili, na drugi pa smo bili v skrbih, kaj bo z nami. Kajti esesovci in gestapočev so proti koncu postali še bolj divji. Razširila se je tudi novica, da nas mislijo

vse skupaj s taboriščem vred uničiti. Naš strah je bil upravičen. Na ukaz Himmlerja bi morali v noč med 28. in 29. aprilom 1945 bombardirati in požgati celotno taborišče z vsemi zaporniki. Vendar pa je bivši poveljnik Dachaua Weiss preprečil izvršitev tega ukaza. Nekaj dni pred osvoboditvijo, ko nismo več održali na delo, smo moralni vsi taboriščniki na zbralo zunaj, iz vseh stolpov okoli taborišča pa so bili v nas uperjeni težki mitraljezi: vendar pa tudi tokrat ni prišlo do najhujšega.

Osvoboditev smo dočakali 29. aprila 1945 ob 17.30. Osvobodili so nas Američani. Že takoj drugi dan smo imeli Slovence na glavah titovke s peterokrakim zvezdom: to pa seveda našim osvoboditeljem ni bilo všeč in smo imeli zaradi tega neprjetnosti in težave.

Pa še nekaj o življenju v taborišču. S tovariši in znanci smo se dobivali predvsem ob nedeljah, ko je bil dela prost dan. Večinoma smo se pogovarjali, bodrili drug drugega in popevali tudi partizanske pesmi; najbolj priljubljena je bila Bilečanka. Ponoči nas je večkrat prebudilo bombardiranje Münchna, ki je v neposredni bližini Dachaua. Takrat smo peli: Hej, maščica zagodi... Med vsemi se je najbolj slišal tenor našega znanega pevca Boža Grošča. Mnogo smo govorili, kako si bomo uredili življenje v naši domovini, o delu, ki nas čaka, če bomo seveda vrniliv.

Ko sem nekaj dni po osvoboditvi premisljeval o vsem tem, se mi je zdelo vse skupaj še bolj grozno kot takrat, ko sem to doživel. V taborišču sem bil od začetka leta 1944, potem ko so me 1. februarja Nemci arretirali skupaj še s 24 političnimi delavci. Takoj po aretaciji smo stali tri ure ponoch pred pokopališkim zidom, v nas so merili širje mitraljezi, pa ni zaropotalo. Kasneje sem mislil, da, če sem preživel tiste prve ure pred naprjenim orožjem, bom preživel tudi vse druge hude preizkušnje v taborišču, kar se je tudi zgodilo. Marsikdo od taboriščnikov, se je spraševal, pa tudi sam sem se, kako je mogoče preživeti najrazličnejše strahote. Potrebna je bila predvsem močna volja, predanost nekemu cilju in ta cilj je bil dočakati boljši jutri, tak, za kakršnega smo se borili in umirali med revolucijo in NOB. Ivan Hrovatin

Tržički šoferji in avtomehaniki v Alzaciji

Udeležili so se tudi vseh prireditv v počastitev 10. obletnice pobratenja med Tržičem in Ste Marie aux Minesom

Tržič – Tržičko Združenje šoferjev in avtomehanikov je za člane organiziralo strokovno ekskurzijo v znano tovarno Mercedes-Benz v Stuttgartu. Šoferji in avtomehaniki so obiskali tudi tovarniški muzej. Povod so bili izredno prijazno sprejeti.

S tem potovanje Tržičanov še ni bilo končano. Skupaj s predsednikom in tajnikom republike zveze združenj šoferjev in avtomehanikov inž. Milanom Svetkom in Dragom Sedmakom so odpotovali v glavno alžiško mesto Strasbourg, kjer so jih pozdravili šoferji in avtomehaniki Alzacie in Lorene s predsednikom šoferskega sindikata Alfredom Bockelom na čelu. Tržičani sodelujejo s šoferji in avtomehaniki Strasbourg, že štiri leta, med zadnjim obiskom pa se je sodelovanje še okreplilo. Med sprejemom so gostitelji med seboj na šolskih tekmovanjih. Najboljši prejmejo bronasta Vegova priznanja in si pridobijo pravico sodelovanja na občinskih tekmovanjih. Tako tekmovanje je bilo za učence s področja škofjeloške občine letos v Zireh. Udeležilo se ga je prek sto šestošolcev, sedmošolcev in osmošolcev.

vili v pobratenem mestu Ste Marie aux Mines, kjer so bile slovensnosti v počastitev 10. obletnice pobratenja med Tržičem in Ste Marie aux Minesom. Šoferji in avtomehaniki so se vseh udeležili v tudi deležni sprejema, ki ga je zanje pripravil župan Paul Bauman. Na sprejemu je bila tudi uradna delegacija tržiške občinske skupščine, ki je bila na proslavi. Obisk v pobratenem mestu je bil

zaključen z družbenim večerom. Udeleženci izleta so se vrnili nadve zadovoljni. Ne le zaradi izjemnega sprejema, ki so ga bili deležni povsod, temveč tudi zaradi odlične organizacije izleta. Zanj ima največ zaslug neumorni tajnik Združenja Jože Goričan, ki pa je imel v ostalih članih upravnega odbora prizadetne sodelavce. K prijetnemu izletu so prispevali tudi šofer Silvo Cergolj, vodnik Viktor Perne in Dorca Kraljeva, ki je s šalami in domislicami krajšala potovanje.

J. Ko

Zlata poroka na Jesenicah — Minulo soboto sta si pred predsednikom občinske skupščine Jesenice Slavkom Osredkarjem po petdesetih letih zakonske skupnosti ponovno segla v roke Angela in Jože Janša. Zakonca sta v krogu svojih prijateljev, sorodnikov in hčera proslavili zlati jubilej, spominjajoč se srečnih in veselih dñi skupnega življenga in tudi brdkosti, ki sta jima kljubovala složno in s trdno voljo, da jih premagata. Angela in Jože Janša sta vzgojila dve hčeri, jima nudila srečno otroštvo in topel dom. Čestitkam ob njunem lepem jubileju so se pridružile še želje vseh sorodnikov in prijateljev, da bi ob združju in v nadaljnji skupni sreči in slogi dočakala še mnogo let. (ds) — Foto: F. Perdan

Podjetje Domplan Kranj

objavlja

na podlagi 10. člena samoupravnega sporazuma
in po sklepu OMR z dne 24. maja 1976, prosto
delovno mesto

kurirja

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- končana osemletka
- poskusno delo, ki traja 30 dni

Delo se združuje za nedoločen čas z nepolnim delovnim časom, to je 4 ure dnevno.

Pismene prijave je treba poslati v roku 15 dni po objavi na naslov: Domplan Kranj, Cesta JLA 6/V.

Kandidati bodo po opravljeni izbiri pismeno obveščeni o uspehu objave.

OZD Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj,

Nazorjeva 1

proda

na javni dražbi naslednja
odpisana osnovna sredstva:

1. zidan objekt — sanitarij v Ankaranu z izklicno ceno	2000 din
2. osebni avto renault 4 L v Kamniku z izklicno ceno	3000 din

V izklicni ceni prometni davek ni zajet. Pismene ponudbe je treba podati na upravi podjetja do 4. junija 1976 do 12. ure, kjer bo takoj nato javno odpiranje kuvert v sejni sobi podjetja. Pismene ponudbe so veljavne samo po predhodnem plačilu 20 % zneska izklicne cene. Vplača se lahko v blagajni podjetja. Ogleđ predmetov je možen vsak dan.

Črtomir Zorec:

Beneška Slovenija, naša Deveta dežela . . .

(Kraji, ljudje, pesem in govorica)

(20. zapis)

Most žež Nadižo, ki loči Cedad na dve polovici, je ne le estetska lepota mesta, pač pa tudi mojstrsko gradbeniško delo. Drzen lok, opri z vsakim krakom na svoj breg, se je našim starim zdel tak a imenitnost, da so menili: človek ga ni mogel zgraditi; to je storil sam vrag! Odtod imen Hudičev most (tudi v italijanski: Ponte del Diavolo).

HUDIČEV MOST

Najbrž so mostovi že od nekdaj spodbujali domišljijo preprostih ljudi, ki sleherno veliko delo tako spoštujejo, da pri tem niti ne misljijo na delo človeških rok.

Mostovi — vez med bregovi, zmagata nad rekami in prepadi, stisk rok med sosedmi, pretok dobrin med deželami. Most — kako velika misel!

Posebno, če je razpet v enem samem sočetu. Tak je solkanski most čez Sočo, tak je most čez Neretvo v Mostaru, tak je tudi Hudičev most — Cedadu. Zgraditi neki most — kako veliko in dobro dejanje! Porušiti neki most — kako strahopaten, grd zločin!

No, prav zato tudi rad povem pravljico o čedadskem mostu.

Ljudje so se nekoč baje vselej pogodili z vragom, da jim je zgradil večji most čez globok prepad ali

deročo reko. Seveda pa so moralni vragu vselej žrtvovati prvo bitje, ki je šlo čez nov most. — Prebivalci Cedada pa so vraga ukarili. Most jim je ubogi hudič res zgradil, kar čez noč! A, ko je črni graditelj mostu zahteval običajno plačilo — so se meščani domisili zvijače. Ujeli so sestradanega psa, zatočili hleb kruha čez most in žival je stekla za njim! No, vrag je zdaj res dobil plačilo, pograbil je psa, prvo živo bitje, ki je šlo čez most. Ves jezen je zdrvel pod mostom — s tako ihti, da je okrušil celo del opornika. To se vidi še danes.

Taka je furlanska inačica pravljice o nastanku mostu v Cedadu. Med našimi rojaki pa zvemo za drugačno zgredo.

Meščani Cedada so bili obupani, ker jim je vrag čez noč vse razdril, kar so zgradili čez dan. Končno so se pogodili z njim in mu obljudili prvo živo bitje, ki bo šlo čez nov most, ko bo dograjen. Res je hudič počakal in pustil meščane Cedada, da so v miru most dogradili. Ko pa je bilo delo gotovo, je vrag zahteval svoje plačilo.

Zdaj je bil župan v hudi zadregi. Ne on ne občinski možje niso hoteli žrtvovati kakega somesčana, kršeno dušo. Iz dneva v dan je bil ves Cedad bolj v skrbeh, hudič pa iz

Ivan Cankar:

Martin Kačur

29

Lojze je zatisnil oči na pol in je gledal na očeta izza košatih trepalnic ...

Kačur je stopil v drugo izbo in je zaprl natihoma duri.

»Kdo je bil tukaj?« je vprašal šepetaje.

»Kdo da bi bil? Nikogar ni bilo!« je odgovorila žena z rezkim, osornim glasom.

»Ne tako na glas! Otrok bo zaspal! — Jaz pa sem slišal, da so se bile odprele duri in da je stopil nekdo v izbo in da si govorila z njim in da je šel ... Kdo je bil? Moški koraki so bili ...«

Z neizmernim zaničevanjem, s studom v nasmehu mu je pogledala v obraz in je oponašala njegov šepetajoči glas.

»Res? Moški koraki da so bili? Glej! Kako si uganil! Čudno, da še poznaš moške korake!«

»Kdo je bil?«

»Kaj zdaj že nobeden več ne sme v hišo? Pusti me na miru!«

Globoko sovraščvo je pogledalo iz njenih oči; srečalo se je z njegovim sovraščvom, lica so jima bledela — žival se je ozrla v žival ... En sam hip je bil, omahnila sta obadva.

Kačur se je vrnil v izbo k sinu. Luč je bila privita in je svetila zaspano. Stopil je k postelji in se je sklonil. Lojze je dihal težko, tiho, v dolgih presledkih; izza pol zatisnjene trepalnic so gledale bele oči; čelo je bilo potno in tudi na rokah je bil mrzel pot.

»Zaspal je!«

Po prstih je šel po izbi, odvil je luč še niže, postavil je stol poleg postelje in je sedel.

»Saj to ne more biti! Tako neusmiljen ni Bog, da bi mi vzel še to!«

V polmraku je videl pod sabo drobni, sivi, prezgodaj ostareli obraz in zdelo se mu je, da je zapisana tam povest njegovega življenga in tega življenga topo, ostudno trpljenje ...

V čudni tišini, v polmraku, v zadehlem vzduhu so vstajali v njegovem nemirnem, v grozi vzdramljenem srcu spomini jasneje in razločnejše nego kdaj poprej; videl se je v ogledalu in se je sam prestrašil ...

Sel je nekoč mlad fant, napotil se je v svet zlahkim korakom in njegovo srce je bilo polno upanja. Pa ni bilo samo upanja polno, neizmerna ljubezen, vseobsežna, je bila v njem. Sel je in je ponudil od svojega bogastva, od svoje ljubezni ljudem. »Glejte, razbojniki, ponuja nam ljubezen — kamenjajte ga!« Zgrnili so se okoli njega in so metalni nanj kamenjajo in blato, dokler se ni zgrudil ... In ko je vstal, je šel dalje, čez hrive, in je ponudil ljudem od svojega bogastva, od svoje ljubezni. »Glejte, razbojniki, ponuja nam ljubezen — kamenjajte ga!« Zgrnili so se okoli njega in so metalni nanj kamenjajo in blato, dokler se ni zgrudil ... Takrat pa se je zgodilo čudo: pest blata je padla v njegovo srce in blato se je razlivalo zmerom više in je zaililo srce do vrha. Težko je bilo, tako da njegovi koraki niso bili več tako prožni in lahki kakor poprej; hrbet mu je klonil, glava se mu je povesila. In zgodilo se je drugo čudo; od tistega trenutka, ko je bilo padlo blato v njegovo srce, ni hrenpel več v višavo ne v daljavo; ljubil je močvirje, temo vlažnega gozda, mračne zaseke, gluhe in pozabljenne, skrite med hrivi. In zgodilo se je tretje čudo; ljudje, ki so ga kamenjali nekoč, so stali zdaj kraj gozda, v gorkejšem soncu, ob močvirju, na trdnjejši zemlji, nad zaseko, više v klancu, in so kazali nanj: »Glejte ga, ki nima ljubezni v srcu! In ko je zaslišal njih smeh, se mu je storilo inak, in —

Kačur se je stresel; velika je bila njegova brdkost.

Sedla mu je v srce plaha misel, medla, trepetajoča — kakor kresnica v mraku.

»Kaj ni več mogoče ...?«

dneva v dan bolj nestrpen in zahteven.

Pa je prišel v mesto pastir z bližnjih planin na Matajurju. Na trgu je prodajal svoj ovčji sir in slišal, kaj tare meščane. V vreči mu je ostal še hlebček sira. In bistro slovenski gorjanec predlaga županu rešitev. Skupaj so šli možje do mostu. Tamkaj pa vzame pastir iz vreče kolobar sira in ga zatrklja po mostu. Svojemu psu pa ukaže, naj steče za sirom. In tako je bil pes prvo živo bitje, ki je šlo čez most. Prevarjeni vrag je jezen prhnil pod mostnim obokom in nikoli več ni upal nagajati graditeljem mostov.

Se tretja inačica o čedadskem mostu obstaja: ko je Atila, hunski vladar, vdrl v Furlanijo, so meščani Cedada svoj imenitni most sami podrli, da le ne bi mogel sovražnik do njih. Potem, ko je nevarnost minila, pa mostu nikakor niso mogli na novo zgraditi. Na pomoč jim je moral priti sam hudič! — Ostalo pa je vemo iz prejšnjih priповidek.

Seveda pa je resnicadaleč od pravljicne fantazije. Most čez Nadižo v Cedadu je zgradil leta 1557 mojster Eberhard iz Beljaka po naročilu beneškega opolnomočenca za Furlanijo. Ko pa so v severni Italiji imeli oblast Avstriji, so dali leta 1856 srednji steber, ki sloni na skali, in oba obrežna opornika močno podzidati. Tako je most trden še danes in kljubuje vsakoletnim napadom hudojniške Nadiže.

Hkrati z mostom so Avstriji utrdili tudi temelje starega langobardskega svetišča.

LANGOBARDSKI TEMPELJ

Ko prideš v Cedad, ti domačini poleg Hudičevega mostu počažejo še langobardski templj kot svojo največjo znamenitost.

Kačur se je zdrznil; ugledal je dvoje velikih, motnih, čisto belih oči. Hitel je k mizi, privil je luč in se je vrnil k postelji.

»Kaj bi rad, Lojze?« se je sklonil sinu prav do usten.

Ustnice so se zganile, bele oči so strmele nanj.

Kačurja je izpreletel mraz, prijel je otroka za rame in mu je vzdignil glavo.

»Kaj bi rad, Lojze? Le besedo reci!«

Glava je omahnila; tanke, koščene roke so ležale na odeji.

»Saj ni res!« je zaklical Kačur v grozi. »Saj ne sмеš umreti, Lojze!«

Vzdignil ga je iz postelje in ga je stisnil v naročje. Lica so bila še topila, čelo je bilo še potno in zelo gladko.

»Poglej me, Lojze!« je prosil Kačur in noge so se mu tresle. »Samо poglej me, čeprav nič ne rečeš!«

Tanke roke so visele mrtve ob životu, ustnice se niso ganile.

Kačur je odpril duri ter jih odpahnil z nogo na stežaj.

»Žena! Poglej!« je zaklical s hripavim, izpremenjenim glasom.

Stopila je bliže; njen obraz je ostal hladan in miren.

»Kaj bi kričal? Mrtev je! Deni ga na posteljo!«

»Mrtev!« je zakričal Kačur, tiščal je drobno truplo k prsim in je strmel z osteklenimi očmi ...

Vso noč je sedel ob lepo postlanji postelji, kjer je ležal sin ves bel in miren; vso noč in ves drugi dan.

Odtrgal se mu je bil del srca, del življenga je utonil v noč ... tisti del, ki mu je bil najblžji in ki je bil vsa dediščina njegova iz preteklosti, vse njegov delež, namenjen mu od skope usode: spomin na greh in na ponižanje ... Ko je gledal tisti beli, drobni, mirni obraz na postelji, tiste tanke, kremljep podobne, sklenjene roke, je slutil z grozo, koliko mu je umrlo, in z grozo je slutil, zakaj se je oklepal s toliko ljubezni tega bolnega telesa, ki je živilo v mraku ... Živa, počasi umirajoča, brezglasna, brez upora trpeča senca iz Blatnega dola ... spomin na greh in na ponižanje ...

Sedel je ob postelji in je pogledal teman in zlovoljen, če je kdo odpril duri v njegov hram.

»Kam? Kam zdaj?« je premišljeval v globoki bojazni, kakor otrok, ki je bil izgrebil mater in stal na neznanosti, med neznanimi ljudmi ...

»Ni več poti — in zakaj bi še hodil? Kam?«

Stopil je v izbo Tone, ki je bil prišel na božične počitnice. Gosposko je bil oblečen, svetlo kravato je imel zavezano okoli vrata, lase je imel lepo počesane, njegov obraz je bil nežen, gladek, ustnice so bile napete samozavestno. Gledal je mrtveca z mirnim, radovednim pogledom, brez žalosti.

»Glej, umrl je!« je izpregorovil Kačur s trepetajočim glasom, kakor da bi bil povedal sinu pretresljivo novico.

»Saj vidim! Kaj pa bi imel na svetu, ko bi živel?«

Otroški živžav na Pokljuki

Alpetour - TOZD Potniški promet - je povabil na Pokljuko 30 učencev s potresnega področja na Tolminskem - Otroci s podružnične šole z Žage pri Kobaridu se odlično počutijo - Na Pokljuki bodo ostali do konca šolskega leta, do 16. junija - Učiteljici Olga Črnuta in Francka Rot: »Kolektiv Alpetoura nam nudi vse ugodje«

Pokljuka, pokljuške livade in gozdovi, ki jih te dni ponekod prekriva še za nekaj prstov debela snežna odeja, so te dni oživelji. Delovni kolektiv Alpetoura - TOZD Potniški promet - se je namreč odločil, da do konca šolskega leta, tja do 16. junija, tridesetim učencem s potresnega področja na Tolminskem, s podružnične šole z Žage pri Kobaridu, nudi gostoljubje v turističnih objektih Alpetoura v čudovitem predelu Gorenjske. Malčki od prvega do četrtega razreda so nastanjeni v pokljuškem hotelu Jelka, hranijo pa se le v streljaju oddaljenem Šport hotelu.

»Prav prijetno se počutimo,« sta dejali učiteljici Olga Črnuta in Francka Rot, prva na šoli v Žagi poučuje že 16 let, druga pa 5 let, ko so jih obiskali predstavniki Alpetoura - TOZD Potniški promet - pomocnik vodje TOZD Cveto Ambrožič in sekretar osnovne organizacije ZK v TOZD Potniški promet Jože Ahačič ter povprašali po počutju. »Ničesar nam ne manjka.«

»Učenci naše šole so raztreseni po širokem kobaridskem področju,« sta pripovedovali. »Nekateri se vozijo v solo tudi po več kilometrov daleč, po tri, štiri ali pet, iz Loga češoškega, Srpenice... To so v glavnem otroci iz delavskih družin. Njihovi starši so zaposleni v tovarni 'Kreda' v bližnji Srpenici, precej pa se jih vozi na delo tudi prek meje v Rablj v Italiji.«

»Kako pa ste občutili, pravzaprav doživel, strašno rušilno moč potresa? sem potlej pobral obe tovarišice.«

»V prostorih naše šole stanujeta dve družini,« sta jeli pripovedovali. »Tisti četrtek zvečer se je streslo, da je bilo kaj. S streh je padala opeka. Rušili so se dimniki. S sten je padal omet. Delale so se razpoke. Začuden in preplašeni smo stekli venkaj, na cesto. Že naslednji dan, torej v petek, je prišla v solo prva komisija in takoj ugotovila, da je stavba popolnoma neuporabna, da je bivanje v njej nevarno, skratka, da pouka v njej ne bo več mogoče imeti. Trideset šolarjev in štirinajst malčkov iz vrtca je tako ostalo brez 'strehe nad glavo'. V petek, ko bi morali imeti sicer športni dan, tako pouka ni bilo. Potlej smo imeli štiri dni pouk v dvorani krajevnega doma v sosednji vasi Srpenici. Točno teden dni po potresu pa smo zvedeli, da nas vabi na Pokljuko kolektiv Alpetoura, kjer zdaj lahko pouk poteka popolnoma nemoteno. Starši so bili takoj za to, da njihovi 'kratkočlanki' za dober mesec odidejo na Gorenjsko. Stanje na potresnem področju se zdaj sicer izboljšuje, toda še vedno je med ljudmi panika, še vedno je med prebivalci pri nas vzdušje, ki bi znalo kajpak kvarno vplivati na otroke. Sotori se v zadnjih dneh umikajo pred stanovanjskimi prikolicami, pred montažnimi objekti!«

kretar komiteja občinske konference ZK Radovljica Jože Bohinc, obiskali so nas že pionirji iz Gorj in Bleda, za obisk smo dogovorjeni s taborniki, z borti s tega področja. Pri znanem borcu Milčetu, smo, denimo, že bili.«

Tudi stike z domaćimi so otroci navezali že prvi dan. Zdaj s Pokljuke in Žage razglednice romajo v obe smeri. Fantje iz Alpetoura pa so tudi obljubili, da bodo mlade nadobudežne popeljali tudi na več izletov po Gorenjskem, da jih bodo popeljali nekajkrat na obisk v domaćim. Vmes pa seveda starši otrokom telefonirajo, prvi pa so se že tudi oglasili na Pokljuki.

»Popolnoma smo se privadili na nov način življenja,« pravijo novi prebivalci Pokljuke. »Zdaj otroci vsaj brez skrbi spijo, se zabavajo, igrajo. Skratka, nikomur ni dolgčas,« pravita učiteljici Olga in Francka ter pristavlja, da je tudi za štirinajst malčkov iz vrtca dobro poskrbljeno. Ti so namreč »na varnem« na Debelem rtču.

Seveda bi učiteljici Olga in Franccka le stežka sami krotili trideset mladih razposajenežev. Zato sta jima za dober teden, že prve dni, prihiteli na pomoč dijakinja šole za socialno delo Marinka Pahole iz Srednje Hajdine na Štajerskem ter Marjeta Pustoslemšek iz Medvod.

»Želo sva zadovoljni, da sva se priglasili med prostovoljce,« je pripovedovala zgvernejša Marjeta. »Pri delu nimava nikakršnih težav. Otroci so navdušeni. Tole je pravzaprav videti kot nekaka »šola v naravi«. Toda škoda je, da je do nje moralno priti le po sili razmer. Kako je videti naš delovni dan? Vstajamo petnajst minut pred sedmo, ob pol osmih pa je zajtrk. Nato imamo pouk do enajstih, od enajstih do dvanajstih pa je na 'dnevnom redu' rekreacija, pravzaprav spoznavanje kraja. Ob pol enih sedemo h kosišu, potlej pa je do dveh počitek. Od dveh do štirih imamo ponovno učne ure, potem pa rekreacija, večerjo, ob pol devetih pa po spalnicah pogasimo luči. Midve bova ostali tu le en teden.«

Bogdan Kurčevski

Potem prideta drugi dve dekleti!« je še pripomnila in se že izgubila v gruči otrok.

Mračilo se je že in ni mi preostalo drugega kot da se »uborozim« s fotoaparatom in »ulovim« se pri kolikor toliko dobr svetlobi vsaj nekaj posnetkov. Toda to ni bilo ravno enostavno. Vsak od tridesetih otrok bil rad, da bi ga bil »pritisnil«, vsak bi rad sliko za spomin. Stric, slikaj me! je hotel vsak. Končno so se odločili, da bosta »srečneže« izbrali »tovarišice«. Pa še za skupinski posnetek smo se zmenili. In za razgovore z nekaterimi šolarji.

Igor Logar obiskuje že četrti razred in se bo torej prihodnje šolsko leto vozil v solo v Bovec. »Strašno je bilo,« pripoveduje. »Najbolj sem bil v skrbih za brata Jordana, ki obiskuje poklicno šolo za avtomehansko stroko v Novi Gorici. Bal sem se, da tudi njega ne podsuje. Vse noši po potresu sem slabo spal. Preveč me je bilo strah... Doma imam še mamo in staro mamo. Oče mi je umrl, ko mi je bilo sedem let. Tu se zdaj dobro počutim. Po trije stanujemo v eni sobi. Najboljši priatelji kajpak. Obiskat me bo prima mama. Hišo imamo doma precej porušeno. Predvsem ob spalnici. Zato bi najrajsi videl, da bi prišla mama kar sem!«

Sprejem na Pokljuki je bil zares enkraten,« pravijo učenci iz Žage. »Pričakala sta nas predsednik radovljiske občinske skupščine inž. Poide Pernuš ter se-

»Ravno spati sem se odpravil, ko je zabobnelo in se zatreslo,« mi je še vedno nekoliko prestrašen pripovedoval učenec drugega razreda Bogdan Kurčevski iz vasi Srpenica. »Stekli smo ven. Že v trenutku, ko smo prišli na varno, sem najprej pomisil na očeta, ki ga ni bilo takrat doma, da ga ni morda kje podsulo. Toda oče je za potres zvezel šele, ko se je približeval domačim krajem. Domäča hiša ima mnoge razpoke. Najhuje je poškodovana kopalnica. Tu se krasno počutim. Do avtobusa me je spremljala mama, oče pa je bil takrat v službi. Zdaj me bosta prišla obiskat oba.« In še to Bogdan ni pozabil pristaviti, da je najboljši nogometniš na šoli, da je tisti dan dal kar štiri gole.

Najmlajša in ljubljanka vseh je komaj 6-letna Julijana Berginc, ki obiskuje prvi razred šole v Žagi. »Doma so zdaj ostali še štiriletna sestrica ter oče in mama,« mi je pravila. »Hišo imamo močno poščeno. Najhuje je v kuhinji in kopalnici. Ce mi je dolgčas? Niti

Julijana Berginc

ne! Kar rada sem šla gor. Domov sem pisala že več razglednic in tudi od doma sem že dobila pošto. Pa tudi mamica mi je obljubila, da zagotovo pride na obisk.«

Zvečerilo se je že, ko smo se ustavili še v pokljuškem Sport hotelu. Otroci so bili ravno na večerji. »Pa še kako zadovoljni smo z našimi mladimi gosti,« mi je dejal direktor Šport hotela Peter Škrinjar. »Tudi kolektiv, mislim, da jih je lepo sprejel. Upravnik Jelko Jože Jerebic je prinesel v hotel kar svoj televizor, izkušeni plavec Ivan Stružnik pa se je tudi sam ponudil, da bo v našem bazenu vse neplavalce naučil plavati. Takih pa je kar dobr dve tretjini. Dogovorili smo se, da bomo vsak teden podelili nagrado za najlepše urejeno sobo. Pripravili bomo tudi očiščevalno akcijo v okolici hotelov. Vsak udeleženec akcije bo potlej pri nas dobil v zahvalo torto in coca-colo. In, da vidite, kako jim tekne hrana. Niti po enem obroku nam ne uspe zbrati več kot pol krožnika ostankov. Od petka do nedelje smo v hotelu pripravili tudi posebne aranžmaje za starešino. Ti lahko pri nas prebivajo in se hranijo po najnižji mogoči ceni.«

Seveda so tudi člani Alpetoura vega kolektiva, člani TOZD Potniški promet, zdaj zadovoljni in srečni. Zadovoljni so, ker pomagajo ljudem v hudi stiski.

»Že prav kmalu po potresu smo se začeli pogovarjati o tej akciji,« mi je dejal Jože Ahačič. »In vsi člani kolektiva smo bili takoj za to,« je pripomnil Cveto Ambrožič. »Zdaj bomo le še skrbeli za čimbolje počutje naših gostov,« sta pristavila. »Popeljali jih bomo na obiske okoliških krajev, na ogled kasarne na Pokljuki. Večkrat jih bomo obiskali in povprašali, kaj bi še lahko ukrenili, da bi se čimbolje počutili. Da bi malčki čimprej pozabili na hude trenutke, ki so jih preživel ob potresu.«

Trda tema je že bila, ko je Štefan ponovno zavijugal po pokljuških ridah. Otroci so se že pripravljali na spanje in na »vesel« naslednji dan.

Besedilo in slike:
J. Govekar

»Odlično se počutimo,« sta dejali učiteljici Olga Črnuta in Francka Rot predstavnikom Alpetoura

Proizvodno gradbeno podjetje »Gradnja« Žalec

Kdor dolgoročno računa - ta gradi s STIBO termičnim betonskim blokom, saj le-ta predstavlja:

- optimalno topotno izolacijo
- odlično zvočno izolacijo
- največjo obstojnost
- 50 % prihranek pri energiji
- 50 cm opečnega zida

Upoštevajte njegove mehanske fizikalne lastnosti: koeficient topotne prevodnosti znaša 0,25 kcal/mh Celzija, koeficient topotnega prehoda pri zidu debeline 30 cm, ki je omezen, znaša 0,65 kv. mh C.

Za STIBO stenami je ugodno stanovati. Varčujmo dolgoročno, saj so stroški gradnje enkratni, prihranek pri kurjavi pa se povečuje iz leta v letu.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO, MONTIRAMO

Proizvodno gradbeno podjetje Granja Žalec, Aškerčeva 4, telefon številka (063) 710-740, 710-783, 710-782

Enota: proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027

Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenih materialov.

lesnina

TOZD Tapetništvo Radovljica

Izdelujemo in montiramo po naročilu: Zaves in karnise silent gliss, platnene samonavjalce, oblažinjeno pohištvo in vsa tapetniško dekorativna dela

Polagamo:

vse vrste plastičnih iglanih podov in itisona.

Robimo in režemo:

talne obloge itison po merah in željah kupcev

Lastna zaloga zaves, karnis in talnih oblog.

Vsek torek odprt od 6. do 16. ure.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj v Kranju, Cesta JLA 2 - z n. sol. o.

Odbor za medsebojna razmerja
TOZD Kmetijstvo Kranj
objavlja prosti delovni mest:

1. mehanika II
2. ključavničarja - varilca

Poleg splošnih pogojev za delo se zahtevajo naslednji posebni pogoji:

pod 1.: poklicna šola za mehanike z najmanj 2-letnimi delovnimi izkušnjami na enakem ali podobnem delu. Opravljanje servisa kmetijskih strojev na terenu in delo v mehanični delavnici v Šenčurju;

pod 2.: poklicna šola za ključavničarje z usposoblitvijo za varjenje in najmanj 2-letnimi izkušnjami na enakem ali podobnem delu.

Na obeh delovnih mestih se zahteva natančnost in samostojnost pri delu, poskusno delo v času 2 mesecev, nastop dela pa je možen takoj ali po dogovoru.

in objavlja učni mest:

1 UČNO MESTO ZA MEHANIKA;

1 UČNO MESTO ZA KLJUČAVNIČARJA

Učenci, ki se bodo priglasili za sprejem v uk, ne smejo biti starejši od 18 let in morajo imeti dokončano osnovno šolo.

Pismene prošnje za sprejem na delo z dokazili o strokovnosti in opisom dosedanjega dela ter prošnje za sprejem v uk s spričevalom o dokončani osnovni šoli sprejema splošno kadrovski sektor KŽK Kranj, v Kranju, Cesta JLA 2, v 10 dneh od objave, za učence pa do zasedbe učnih mest.

Cicibani na odru

Jesenice - V četrtek, 20. maja, je bila v gledališču Tone Čufar na Jesenicah tradicionalna prireditve Cicibani na odru. Tako se tudi jeseniški najmlajši občani vsako leto vključijo v praznovanje meseca mladosti in s svojo prireditvijo vočijo Titu za njegov rojstni dan. V posameznih točkah so se predstavili cicibani obeh jeseniških vzgojno-varstvenih ustanov in oddelčnih vrtcev iz posameznih krajevnih skupnosti. Prijeten program je navdušil mlajše in starejše poslušalce, ki so napolnili jeseniško dvorano.

J. R.

Izseljenski piknik devetič v Škofji Loki

Škofja Loka - Letošnji XXI. tradicionalni izseljenski piknik bo ponovno v Škofji Loki. Tokrat bo mesto pod Lubnikom naše rojake in druge obiskovalce gostilo že devetič zapored. Že zdaj kaže, da se bo v nedeljo, 4. julija, na dan borca, na idiličnem vrtu poleg škofjeloškega gradu zbralo rekordno število obiskovalcev - naših rojakov iz ZDA, Avstralije, Kanade, Južne Amerike, evropskih in drugih dežel ter domačinov. Prireditelji - pripravljalni odbor pri skupščini občine Škofja Loka in Slovenska izseljenska matica - obljubljajo, da bodo letos poskrbeli še za posebno pester program. K sodelovanju bodo povabili več domačih glasbenih in pevskih skupin, recitatorjev in pevcev, nastopila pa bo tudi več ansamblov naših rojakov z one strani velike luže ter iz evropskih dežel. - jg

30-letnica RD Kranj

Kranj - Kranjska ribiška družina praznuje letos 30-letnico obstoja in delovanja. Jubilej nameravajo letos proslaviti v znamenju dobrega gospodarjenja - vodami na svojem območju in sprednjima novih pravil, ustaljenih z usavo. Pomembno delo je družina opravila predvsem po zadnji katastrofi v Savi, ko so poginile vse rive. Z vlaganjem rib jim je uspelo, da je zdaj Savo že oživelja.

Ko je izvršni svet kranjske ribiške družine v torek, 18. maja, razpravljal o pripravah na proslavitev letosnjega 30-letnice, je sklenil, da bo osrednja proslava v okviru prireditve za letosnjiji občinski praznik kranjske občine oziroma v začetku avgusta. A. Ž.

V Tržiču plesne prireditve

Tržič - Tržička mladina je že nekaj časa pogrešala kvalitetne plesne prireditve. Mladinski aktivisti so sicer organizirali plese, vendar se jih je precej izrodiло. Vrzel je uspešno izpolnil klub študentov, ki vsako soboto organizira v dvoranu domačega TVD Partizan plesne prireditve, na katerih ne manjka obiskovalcev. Obiskovalce zabava ansambel Peto kolo s pevcem, Jankom Ropretom, ki vsako soboto povabi na prireditve tudi goste. Zadnji je bil znani pevec Edvin Fliser. Na plesnih prireditvah se predstavljajo tudi mlađi literati, glasbeniki in likovniki. - mv

Konec mrka v Sp. Stranjah

V spodnjih Stranjah pri Kamniku so prebivalci zadnje leto žalostni sedeli pred televizorji in čakali, kdaj bo električni tok tako močen, da se bo prikazala slika. Pralni stroji so morali biti vklapljeni pozno noči in tudi vodo v kopališčih so segregali v jutranjih urah. Zdaj so postavili nov transformator in na mah je konec mrka. Tudi po nekaterih vaseh Tuhinjske doline imajo enake težave in se že ozirajo za sredstvi, kako bi izboljšali električno napajavo. - a

Desni breg bodo zaščitili

Reka Sora je v zadnjih letih na ovinku pri vasi Dol spremenila strugo ter se močno zajedla v rodovitno zemljo na desnem bregu. Ob vsakem dejevju je narasla voda odnesla precej rodovitne zemlje in širila strugo v bližnje travnike. Na večkratne zahteve vaščanov in krajevne skupnosti Medvode so delavci Vodnogospodarskega podjetja iz Kranja začeli opravljati zaščitna dela, kjer bodo desni breg utrdili z ježbicami, obenem pa prvotno strugo poglobili. Dela bodo veljala 500.000 dinarjev ter jih bo prispevala Območna vodna skupnost Gorenjske.

Je pritožna knjiga še aktualna?

Zelo umestno vprašanje in nedvoumen odgovor: še, pod pogojem, da jo tudi kdo prebere in potem tudi nekaj ukrene!

V časopisih večkrat beremo v rubriki »pisma bralcev« in tudi drugače med vrsticami, mnogo tega pa se sploh ne objavi, kako se posamezni občani hudujejo in pritožujejo nad postopki nekaterih »merodajnikov«, pa najsib v teh ali drugih pisarnah, uradih in institucijah, od socialnega zavarovanja, zdravstva pa do občinskih referentov.

Mislim, da bi pritožna knjiga danes še kako odigrala svojo funkcijo, samo v rokah bi jo moral imeti delavska kontrola, ne pa kak upravni organ! Na občini, zdravstvenem domu, ambulanti, zavodu za socialno zavarovanje, pa tudi v delovnih organizacijah bi moral na vidnem mestu biti označeno, kje delavec in občan lahko dobí pritožno knjigo in vanjo vpise vse svoje pripombe in pritožbe pa tudi pohvale, če je bil primerno in korektno »postrežen! Listi bi morali biti oštrevljeni in žigosani in nihče ne bi imel pravice iztrgati nobenega lista razen delavske kontrole, ki bi »vtisnil občan redno zbirala in jih obravnavala na svojih sejah.

In mislim, da bi imeli vedno dovolj dela in tudi prepotrebnej ukrepov ne bi nikoli zmajhala in marsikatera kontrole, ki danes ne ve, kaj bi delata, bi zagotovo dobila vedno novo in sveže gradivo! Tako ne bi obravnavali samo pritožbe enih na račun drugih znotraj nekega kolektiva, temveč občanov na račun posameznikov ali pa tudi celotne »hiše«. Še enkrat: sem za uvedbo pritožnih knjig pouzd tam, kjer imajo posla z občani in potrošniki! Torej tudi v trgovini in tudi v gostinstvu!

-rc

Gneča v avtobusih

Gorje - Prebivalci krajevne skupnosti Gorje, kjer ni industrije in drugih večjih podjetij, so zaposleni na Bledu, v Lescah, Radovljici, Begunjah in na Jesenicah. Večina se vozi na delo in z dela z avtobusom. Le-ti pa so posebno zjutraj in popoldne ob koničah zelo natrpani. Posebno to velja za avtobusno progno Radovljica-Bled-Gorje. Ne bi bilo napak, da bi podjetje Alpetour na tej progi vsaj v popoldanski konici uvedlo še en avtobus. Sicer pa so avtobusne zveze izven omenjenih konic iz Gorj proti Bledu in Radovljici ugodne. J. Ambrožič

Upokojenci na izletu

Za prvi izlet kamniških upokojencev, ki bi moral biti sredi maja v Ptuj, se je prijavilo premajhno število udeležencev. Pač pa je drugi izlet v Miramar in na Dobroberd pritegnil za dva polna avtobusa izletnikov. - a

Orehi pozebli

Gorenjska - Zadnji mraz in sneg sta spet poškodovali orehova drevesa in plodove. Poškodbam so se izognili le orehi, ki rastejo v zavetju. Ti obetajo nekaj pridelka, če ne bo novih nevsečnosti. Manj so bila poškodovana tudi drevesa z nezrelimi poganjki. Mraz in sneg tudi zdaj pogosto včetoma češnjem nista prizanesla.

-an

Borovnice bodo letos dobro obrodile

Borovnice po gozdovih na Gorenjskem so že odčetale in v nižjih predelih že kažejo svoje bogate plodove. Zadnji sneg in mraz borovnice ni zadržal, zato se nabiralci tega gozdnega sadeža po nekaj slabih letinah letos nadejajo obilo tega sadeža.

-an

Dobra letina?

Gorje - Zadnji aprilski mraz je slan in snegom, ki je pred tem zapadel vse do nižin, je kot kaže v zgornjem delu Gorenjske in tudi v Gorjah napravil škodo predvsem na hruskah, orehih in slihah. Jablan in nasadov ribeza pa ni prizadejal, saj so prav zdaj v polnem razcvetu. Tako za zdaj predvsem nasadi črnega ribeza v Gorjah kažejo na dobro letino. J. Ambrožič

Taborniki odreda Kriške gore

Križev - Tabornike odreda Kriške gore iz Križev smo obiskali, da bi pogledali kaj o svojih dosežkih, delu in pačtih. Vseh skupaj jih je okrog 90 in so precej delavnih. Od leta 1967, ko so se odcepili od tržiškega odreda severne meje, delujejo samostojno. Prišli smo iznenada in v malce neustreznem času, ker je v okolici Roča Slatine ravno takrat potekalo vsakoletno najzahtevnejše taborniško tekmovanje v Sloveniji - taborniško-partizanski mnogoboj, kamor je odšla tudi njihova ekipa. Vendar pa smo v njihovih klubskih prostorih le našli pomočnika načelnika odreda in dijaka Tomaža Pinteriča iz Retenj, dijakinjo s Pristave in nekakšno »sotajnjico«. Hedo Perko ter dva vodnika, brata in sestro Janeza in Damjana Žepič, sicer učenca OŠ iz

Križev. Z njimi smo se potem zapoltili v krajski pomenek.

»Murni so nam ušli v šolo,« je najprej povedal Tomaž Pinterič. »Ostatli smo brez skupine tabornikov iz vrst predšolskih otrok. Zato si bomo moralni prizadevati, da bomo pomnožili članstvo in zapolnili vrzel v svojih vrstah, ki je nastala z njihovim prehodom v višjo starostno skupino (med medvedke in čebelice). Heda Perko ga je še dopolnila, da jih je posmanjanje podmladka enkrat že spravilo ob uvrstitev med partizanske odrede, in to, ko so bili že čisto blizu tega cilja. Nato pa so se razgovorili o tem, kako so na OŠ Kokrškega odreda v Križah ustanovili taborniško četo, da so lani za sodelovanje z JLA prejeli plaketo, o drugih akcijah in tekmovanjih ter o njihovem taborniškem življenju nasprotno.

V januarju letos se je 20 članov njihovega odreda udeležilo orientacijskega pohoda v spomin na dražgoško bitko. Ob dnevu tabornikov, 22. aprila, so očistili pot na Kriško goro in na njej pričitali kres. Ob dnevu zmage pa so se udeležili pohoda Ob žici okupirane Ljubljane. To je le nekaj izvlečkov iz dnevnika njihovega taborniškega življenja, v katerega smo pokukali in videeli, da imajo njihovi »gorski levci«, »ruševci«, »temni gozdovci«, »beli bobri«, »vitke breze« in »srne« redno vsak teden svoje vodove sestanke.

»Znanje pridobivamo in utrjujemo, če se le da, v naravi,« je besedil spet povzel Tomaž. Povedal je, da jim je letos precej nagajalo slabo vreme, zaradi katerega so morali sprememniti program in marsikatero uro prebiti kar v zapretem prostoru. »Zaradi vremena je odpadel vsakoletni prvomajski pohod. Letos smo nameravali obiskati Rakov Škocjan, pa potem ni bilo nič. Dež je zmotil naše praznovanje dneva tabornikov. Moti pa tudi naše učne ure in priprave na mnogoboj.«

Trenutno se pospešeno pripravljajo na tekmovanje za Milovanovićev memorial. Na lanskem (bilo je v Visokem pri Škofji Loki), so zasedli tretje mesto, na letošnjem tekmo-

vanju, ki bo v okolici živalskega vrta v Ljubljani, pa bi želeli ponoviti lanski uspeh. Potem bo na vrsti udeležba na spominskem pohodu Po poteh partizanske Jelovice, še druge prireditve ter seveda akcije, ki jih načrtujejo tudi sami.

V sodelovanju z PD Križev bodo z markacijami označili pot na Kriško goro, ki se bo odslej imenovala taborniška pot. Že v tem tednu, ki je hkrati teden varstva gozdov, pa bodo z logarjem in lovcom GG Tržič odšli v gozd ter se podrobnejše seznavili z rastilnistvom in živalstvom v njem. Gozd kot značilnost slovenske pokrajine bodo v okviru svojih učnih ur obravnavali tudi z vidika gospodarskega pomena.

Ko smo jih ob koncu povprašali še o načrtovanem taborjenju v Podljubelju ter o taborih v času počitnic, ki se bližajo, so nam skromno odgovorili, da bo pač vse skupaj najbrž letos odpadlo. Tudi sami so se namreč odzvali klicu pomoći s Tolminskega ter že med prvimi poslali svoje šotore tja, kjer so jih ljudje po potresu bolj potrebovali ...

G. Bernot

Najboljši Mojstrančani

Jesenice - V nedeljo, 16. maja, je bilo v dolini Završnice področno tekmovanje Zveze tabornikov Slovenije za Gorenjsko za murne, medvedke in čebelice. Zbrali so se ekipi tabornikov iz Zeleznikov, Žirovnice, Kranjske gore, Kranja, Jesenice, Mojstrane, Gorj, Naklega, Škofje Loke, Gorenje vasi, Žiri in Trate. Pri skupini murnov je sodelovalo pet ekip, ki so tekmovali v iskanju zaklada, izdelavi lepljenke, šaljivem tekmovanju in premagovanju ovir. Medvedki so tekmovali v lov na lisico, kurjenju ognjev, premagovanju ovir in šaljivem tekmovanju. Sodelovalo je 20 ekip, prvo mesto so zasedli taborniki odreda Plavžarjev, drugi so bili taborniki odreda Jeklarjev z Jesenic, tretji pa so bili taborniki Selškega odreda Železniki. V skupini čebelic je sodelovalo 13 ekip, prve so bile tabornice iz Aljaževega odreda v Mojstrani pred tabornicami Selškega odreda Železniki in tabornicami odreda Albina Drolca iz Kranja. Med starejšimi taborniki je sodelovalo 15 ekip, prvi so bili taborniki Aljaževega odreda iz Mojstrane, drugi so bili iz odreda Jeklarjev z Jesenic, tretji pa so bili iz odreda Plavžarjev z Jesenic. Med starejšimi tabornicami je sodelovalo 21 ekip, prve so bile iz Aljaževega odreda Mojstrane, druge so bile iz odreda Jeklarjev Jesenice, tretje pa iz odreda Plavžarjev Jesenice.

Lepo vreme je privabilo v dolino Završnice veliko gledalcev in tekmovalcev, njihovih vodij, sodnikov ter članov, ki so pripravili trodnevni propagandni tabor. Nagrade za prouvurščene so prispevali: trgovsko podjetje Rožca Jesenice, Zito Lesce, TOZD Gozdarstvo Jesenice, ELIM Jesenice, Rdeči križ Jesenice, Emona Jesenice ter Specerija Jesenice. - M. P.

Skrbi kamniških lovcev

V loviščih na območju kamniške občine so v preteklem letu lovci uplenili 26 divjih prašičev, 92 lisic, 6 dahirjev, 21 jazbecov in 7 kunk. V hribovskih predelih občine delajo precejšnjo škodo divji prašiči in lisice pa tudi srnjad sili na polja, tako da so ponekod povsem opustili setev ajde. Lovci so odstrelili 306 glav srnjadi, 6 jelenov, 88 gamsov, 82 muflonov, toda samo 81 zajev in 109 fazanov. Zelo se je v zadnjih letih zmanjšalo število prepelic, jerebic, fazanov in zajev. Krčenje njivskih površin in uporaba kemičnih stropnih sredstev v kmetijstvu ogrožajo našo poljsko divjadičino. Povečalo pa se je število srnjadi in muflonov, s tem pa tudi škoda na poljščinah. V kamniški občini deluje šest lovskih družin in gojivljeno lovišče Kozorog. - a

Dvojna zmaga Ločanov

V mesecu mladosti taborniki vsako leto pripravijo svoje najzahtevnejše tekmovanje: slovenski taborniški partizanski mnogoboj. To tekmovanje pripravlja komisija za tabornike in tabornice pri izvršnem odboru Zveze tabornikov Slovenije ob pomoči domačih odredov - to je odred v kraju, kjer mnogoboj poteča. Letošnje tekmovanje je bilo od 21. do 23. maja v okolici Smarjet pri Jelšah.

Kar 51 ekip se je zbralo. Tudi dejavno vreme ni preprečilo, da ne bi tekmovanje potekalo po načrtu. Prvi dan so na igrišču šole v Šmarjah uredili tabor. Vodje ekip so imeli sestanek z vodjo tekmovanja Milkom Okornom, ki jim je dal zadnje

napotke pred začetkom mnogobaja. Naslednji dan so taborniki začeli zelo zgodaj. Že ob treh so startale ekipi v vseh štirih disciplinah: taborniki, tabornice, klubovci in klubovke. Uro časa so imeli za vrisanje partizanskih baz, ki jih je bilo 9. Na vsaki partizanski bazi je bila tudi določena naloga. Streljanju z zračno puško je sledil test prve pomoči, nato signalizacija, pohod pod določenim azimutom ter vrisanje skice terena in skice poti. Večina ekip je naložbo dobro opravila. Med zadnjima dvema bazama pa je bilo treba prehoditi minsko polje, ki pa je bil tričor. Bazni sta bili oddaljeni dobro tri stotin metrov in med njima je bilo treba obvladati pot, ki so jo imele ekipne označene le s koti in razdaljami. Označeno pot je smela ekipa zgrešiti le za 6 metrov, če ne je »bomba eksplodirala«. Prek minskega polja je brez »eksplozij« prešla le polovica ekip.

Nedeljska orientacija ni bila tako zahtevna, opraviti pa je bilo treba precej nalog. Poleg pregleda opreme so morali

Železarna in čistilne naprave

Jesenška železarna je doslej namenila za čistilne naprave več kot 100 milijonov dinarjev — Nadaljnja prizadevanja in precejšnja sredstva za nove čistilne naprave

V splošna prizadevanja za čistejši zrak in vode in za bolj zdravo okolje se jeseniška Železarna ni vključila šele včeraj, njena prizadevanja so starčjega datuma in dolgoročnejšega značaja. Kako in koliko Železarna onesnažuje okolje in kako predvidevajo urediti vprašanje onesnaževanja v prihodnjem, pravi Bogomil Homovec:

»Železarstvo je znano po onesnaževanju okolja in tudi na Jesenicah je z naraščanjem proizvodnje bilo vedno hujše onesnaževanje ozračja in voda. Onesnaževanje je občutno predvsem zaradi priprave rude, pri visokih pečeh ter pri proizvodnji jekla.«

Kolektiv jeseniške Železarse je v zadnjih letih namenil precejšnja sred-

stva za nabavo čistilnih naprav, s katerimi bi se onesnaževanje občutno zmanjšalo. Pri pripravi rude so zgradili penaste filtre in razen teh še elektrostatične filtre. Precejšen onesnaževalec je bil poprej generatorski plin in tedaj smo bili pred vprašanjem, kaj naj pravzaprav storimo: ali naj nabavimo čistilne naprave ali se odločimo za novo gorivo. Odločili smo se za novo gorivo, s tem odpravili onesnaževanje zaradi goriva ter zmanjšali količino žveplovega dioksidu v ozračju več kot pa polovico. Za odpravo kisline pa imamo napravo za izločanje železnega sulfata.

Ko so izdelali analizo o onesnaževanju, smo lahko ugotovili, da smo na

V jeseniški Železarni si prizadevajo, da bi z več čistilnimi napravami vsaj deloma omili precejšnje onesnaževanje okolja. — Foto: B. Čušin

»Olepšani« Selščica in Poljanščica

Železniki, Gorenja vas — Učenci osnovne šole Prešernove brigade iz Železnikov v Selški dolini ter učenci osnovne šole Ivana Tavčarja iz Gorenje vasi v Poljanski dolini so imeli v soboto, 8. maja, športni dan. S sobotnim poukom so učenci in predavatelji želeli nadomestiti enega od rednih šolskih dni v letošnji zimi, ki je odpadel zaradi visokega snega.

Učenci nekaterih razredov oba šol so se odločili, da bodo dan izkoristili za čiščenje obrežij obet Sor — Selščice in Poljanščice. Pod vod-

stvom mentorjev so šolarji pobirali odpadke več ur. Nabrali so jih več deset vreč. Tako sta zdaj Selščica in Poljanščica brez kakršnihkoli odpadkov na dolžini več kilometrov. Udeleženci spletne akcije pričakujajo, da se bo njihovi pobudi v prihodnjih dneh in tednih pridružil še kdo, ali pa vsaj, da občani ne bi več odlagali odpadkov vsepovod. Nekoliko narasle vode namreč lahko vsak trenutek tudi na očiščeno področje prinesejo nove smeti.

— jg

Kako preprečiti škodo zaradi divjadi?

Pomlad skoraj vsako leto prinaša nevarnost škode na vrtovih, poljščinah, nasadih in mladih gozdovih, ki jo povzroča divjad. Na to opozarjam tudi zaradi tega, ker je v javni razpravi osnutek novega zakona o lovstvu in zaščiti divjadi. Marsikdo sodi, da so kmetje v javno razpravo

premašo vključeni in da bi kazalo pripraviti tudi zakon o zaščiti kmetijskega proizvajalca pred divjadom. Njeno gojenje marsikdaj ogroža napredki našega kmetijstva in kmetijske proizvodnje. O tem bi kazalo reneje spregovoriti na kmetijskih sekcijah pri občinskih konferencah SZDL, po krajevnih skupnostih in kmetijskih organizacijah združenega dela in na kmetijski pospeševalni službi. Novi zakoni namreč ne smejo zavirati razvoja kmetijstva in morajo biti zato čim bolj popolni in vsestranski.

Letos je divjad že poškodovala ribevoze nasade in mlada macesnova in smrekova drevesa. Ogrožene so tudi poljščine, od žitaric do koruze in fiziola, kjer so fazani in srnjad največja nadloga.

J. Žerdin

Obljubljeno igrišče — smetišče

Jesenice — Na Jesenicah naj bi za Titovim domom zgradili športno igrišče in ranj so že tudi izdelani načrti. Lani je TTKS Jesenice predlagala, naj bi učenci Železarsko izobraževalnega centra ter člani SSD Železar v domu učencev očistili igrišče, nato pa naj bi začeli z zemeljskimi deli za izgradnjo igrišča.

Dijaki so z veseljem začeli z akcijo, saj nimajo svojih prostorov in tudi ne telovadnice. Ves prostor so očistili v nekaj dneh in kupi nesnage so čakali le na podjetje Kovinar, da jih odpelje. A pri Kovinarju se niso do danes zganili in kupi nesnage so še vedno tam. Še več! Pozimi je pričela komunalna služba voziti na očiščen teren sneg in igrišče je postal smetišče. Vse prostovoljne ure dijakov in učencev so bile zamenjane!

Kako je zdaj z igriščem? Menda je krajevna skupnost Savo zbrala denar za ureditev, učenci in dijaki pa sprašujejo, zakaj so vendarle čistili, ko pa so odločitve odgovornih čestot druge.

Ali pa nam je morda vseeno?

Ne bi nam smelo biti!

To je naš svet, naša zemlja! Zakaj naj bi spreminali gozdove v smetišča in travnike v kup grijajočih odpakov?

T. Dolžan

Novak Jošt Tomšičeva 8 Jesenice

samih plavžih problem zadovoljivo rešili, le naprave moramo primerno vzdrževati. Na elektropečeh naprave ne ustrezajo današnjemu stanju in jih bo potrebno zamenjati. V jeklarni bomo dokončno rešili problem do leta 1980, ker prej ne bomo imeli zadostne vložke in ne elektroenergije.

Za čimmanje onesnaževanje voda predvidevamo usedalnike. Njih gradnja se bo začela že letos, obenem pa bomo začeli graditi usedalnike tudi pri pranju dolomita. Nova hladna valjarna, ki jo gradimo na Belli, ima vse naprave za preprečevanje onesnaževanja zraka in voda. V Železarni smo nabavili tudi nekaj naprav za urejanje fekalnih voda. Za ogrevanje in taljenje jekla uporabljamo mazut, ki izloča precejšnjo količino žvepla in zato se izloča žveplov dioksid. Normalna koncentracija v zraku je pod dovoljeno mejo, ker imamo pač to srečo, da je na Jesenicah stalno vetrovno. Za izboljšanje takšnega stanja predvidevamo uporabo zemeljskega plina od leta 1979 dalje. Ob tem pa je najbrž tudi potrebno poudariti, da individualna in centralna kurišča pošljajo v zrak skoraj enako količino škodljivih snovi kot Železarna.

Tako v prihodnjih letih za nove naprave in dela predvidevamo 100 milijonov dinarjev, vendar le za sedanje objekte. Za nove, kot so nova elektrojeklarna, se predvidevajo še dodatna sredstva. Tako bomo za novo hladno valjarno uporabili 44 milijonov dinarjev.

Železarna Jesenice ni ravnodušna ob problemu onesnaževanja zraka in okolice, celo nasprotno: delovni kolektiv načrtno namenja precejšnja sredstva za nabavo naprav, tako v minulih letih kot tudi v prihodnjem. Ogromna sredstva za sanacijo se bodo v dolgoročnem obdobju nedvomno bogato obrestavala, čeprav je prav Železarstvo neizogibno vedno bilo eden izmed največjih onesnaževalcev okolja. Bilo bi pa koristno, da bi po tej poti krenila tudi vsa druga industrija in vsi tisti, ki še vedno niso spoznali vrednosti in pomena čistega okolja za človeka.

D. Sedej

Pri Mevkusu

Očistimo svoj kraj!

Doslej je bilo mnogo napisanega o onesnaževanju. Ljubitelj narave sem, zato sem se odločil, da o tej »bolezni civilizacije« napišem nekaj besed — nekaj misli.

Prebivam v Gorjah. Kraj sestavlja več vasi, ki so v neposredni okolici Bleida. Vasi obdajajo lepi gozdovi Pokljuke in Mežakle. Lepi bi moral dati v narekovaj, kajti če hodis po gozdovih, prav kmalu odkriješ, da je zelo malo predelov v njih, kjer človeku ne bi pod nogami zahreščalo steklo ali pločevina. Pravijo, da je gozd človek najboljši prijatelj, saj mu daje čist zrak, okolici lepi videz in seveda les. Za zahvalo pa vanj ljudje odlagajo smeti, odpadke in razno navlako. Smeti se selijo v gozd! Za to so v veliki meri krivi turisti, ki iz mest vozijo smeti v gozd, in pa razni ljubitelji piknikov, ki verjetno ne vedo, da je treba tudi pospraviti za seboj. Star pregor pravi, da tam, kjer se osel valja, dlako pusti. Seveda se zavedam, da grobo žalim koristno domač žival, ko jo primerjam s tovrstnimi ljudmi, kajti škoda, ki jo delajo naravi in družbi, je neprecenljiva!

V Gorjah je precejšnje smetišče v bližini križišča cest Mežakla-Jesenice. Je sicer »legalno«, vendar se taka in podobna smetišča zajedajo kot rakava rana v naravo in kvarijo videz. V bližini okolici posameznih vasi pa se opaža vrsta »ilegalnih« smetišč, ki so delo nekaterih brezvestnih vaščanov. Ena takih smetišč v Sp. Gorjah je na Fortuni, kjer so smeti izdolble jarek prav do reke Radovne. Veliko smetišče je v bližini

Poljšice. Potem je smetišče v Mevkusu ob poti, ki pelje na Laze. V gozdovih ob vaseh pa je še vrsta drugih manjših smetišč.

Opravičilo, da je po Sloveniji, Jugoslaviji in v tujini mnogo krajev, ki so še bolj onesnaženi kot je naš, naredi zadevo samo še bolj klavrnino in žalostno. Kje je torej rešitev? Lahko bi pobrali vse smeti, takoj pa nam postane jasno, da bi jih morali spet nekje odložiti, s tem pa problem ostane nerešen, ker se vrtimo tako rekoč v začaranem krogu.

Na smetiščih je vrsta surovin, ki jih naši industriji primanjkuje, ki jih za drag denar uvažamo, ne zavademamo pa se dejstva, da mečemo milijone in milijone v smeti! Izhajati moramo s stališča, da se da vse, prav vse, od papirja, stekla, kovin, plastike itd. koristno uporabiti in predelati v naši industriji, potem bi bil ta, da ne rečem družbenopolitični problem, kaj hitro rešen! Seveda bi morali pridobiti v akcijo s pravilno vzgojo in propagando najširše množice ljudi. Prvi pogoj pa je, da preidemo od besed k dejanjem!

Na koncu bi se rad pohvalno izrazil glede očiščevalnih akcij. Napakačno pri njih je to, da na njih nodelujejo vsi tisti, zaradi katerih je do akcije sploh morale priti. Tiste, ki smetijo, bi morali, čeprav prisilno, spraviti na take akcije! Te osebke bi bilo treba, namesto z denarno globovo, kaznovati s prisilnim nekajimeskim pobiranjem smeti in odpadkov. Nedvomno bi bila to najučinkovitejša kazen zanje. Napovedmo neizprosen boj onesnaževalcem!

Jože Kogoj

Mi in reke

Zenska s polnimi polivinilastimi vrečkami smeti prisopila na most, se ozre okoli sebe in spusti vrečko v vodo. Razpočijo se, da se po vodi razsujejo konzerve, prazne škatle, razpršilne doze in še in še. Tako kot ona misli še marsikdo — saj bo vse odnesla voda ...

Ljudska modrost sicer pravi, da voda preteče čez sedem kamnov, pa je spet čista. Vendar pa to v današnjem času ne drži več. Tudi breg ob reki je zdaj drugačen; spomladi, ko grmičuje ob reki zazeleni, listje ne more zakriti posebne vrste svetja, ki zdaj že vse leto, posebno pa po naravnih vodah ostaja na vejah in priča, kako današnja civilizacija nikakor ne more brez polivinila. Seveda je usako sprehabanje ob na tak način »svetočiha« bregovih za sprehabalce vse prej kot užitek. Odvija nas nesnaga, ki smo jo odvrgli sami. Ponekod gredo še tako daleč, da k reki vozijo tudi večje smeti in ni tako redko, da najdemo na pol potopljeno staro posteljo na obrežju reke. To se dogaja predvsem tam, kjer ne poskrbe tudi za odvoz večjih smeti.

Tovarne morajo vgrajevati čistilne naprave, da ne onesnažijo voda, zato je zdaj na nas občani samih, da tudi mi prispevamo svoje k čistejšim rekom in obrežjem. Če doma pazimo, da je naš dom čist in prijeten, poskrbimo, da bo tako tudi naše širše okolje, narava. Naše okolje je naš skupen dom. Poskrbimo, da bodo sprehođi ob rekah spet to, kar so že bili, preden smo pozabili, da moramo okolje varovati pred onesnaženjem. U. Jordan

Na vsakem koraku naletimo na odpadke in na divja odlagališča smeti, kot je tale na sliki: na mestu, kjer se križata železnična in cesta na Sorškem polju, na kraju Oreška in Drulovke odvrgli kup navlake, ki ji naravn razkroj ne more do živega. — Foto: Milan Savić

Očistili gozd

V preteklih dneh so dijakinje in dijaki Solskega centra za blagovni promet v Kranju očistili celoten gozd pri kranjskem pokopališču, tako da je sedaj spet privlačen in vabljen za neštete prebivalce mesta Kranja, ki v njem isčejo oddih, svezga zraka in nedotaknjenih lepot narave. Ta mladina, ki je s trudem odstranjevala razno nesnago, pa tudi upravičeno pričakuje, da bodo obiskovalci gozda v bodoči znali cene njegovo snažnost in ga ne bodo tudi sami onesnaževali z odmetavanjem konzerv, plastičnih vrečk in druge navlake. Kar se tiče tistih, ki v mraku dovažajo v gozd cele kupe nesnage, pa pričakujemo, da jih bo občinska uprava strogo prijela in jim vzela veselje do tega nekulturnega početja. Same napisne tabele namesto niso dovolj, potrebitno je tudi odkrivanje in kaznovanje krivcev.

M. Potokar

Najpomembnejša naloga kemijskega krožka na osnovni šoli Heroj Bračič v Tržiču, vodi ga prof. Klofutarjeva, je bilo raziskovanje onesnažnosti vode. Akcijo je razpisalo Prirodoslovno društvo Slovenije. Člani kemijskega krožka so raziskali potok Blajšnico v porečju Tržiške Bistrice.

Na terenu so merili temperaturo vode, ugotavljali prisotnost preraščenih ocenili sestavo dna in bregov. Večkrat so pri takih raziskavah odkrili večkrat smetišč. Nabirali pa so tudi rastlinske in živalske vzorce, ki jih potem v šoli analizirajo skupaj z biološkim krožkom. Vse vzorce so opremili s podatki, jim dodali formalin ter tako pripravili za mikroskopiranje. Po biološki analizi vodo tudi kemijsko analizirajo: ugotavljajo vonj, barvo, onesnaženost in kalnost vode, trdoto, potrebe po kisiku in Ph. Vse ugotovitve se zapisujejo.

Člani krožka so nabirali tudi kamenine predvsem v znameniti Doličevi soteski. Zbirke kamenin so poslali šolam, ki tudi sodelujejo v akciji, ki jo sprožila revija Pionir.

mali oglasi • mali oglasi

Mali oglasi lahko oddate pri naši malooglascni službi pri GLASU v Kranju in na vseh poštah na Gorenjskem. Cena malega oglasa je 20 din za 10 besed, vsaka nadaljnja beseda pa stane 3 din. Prav tako lahko oddajate osmrtnice in zahvale. Po želji te objavljamo za dodatnih 60 din tudi s fotografijo. Naročniki imajo pri malih oglasih, osmrtnicah in zahvalah 25 % popust. Letna naročnina znaša 140 din, polletna 70 din. Vse informacije dobite na telefon številka 23-341.

Turistično društvo Škofja Loka sprejema male oglase vsak delovnik od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

prodam

Prodam 400 kg težkega BIKCA. Srednja vas 21, Šenčur

Prodam rabljeno STREŠNO OPEKO špičak. Cadovlje 5, Golnik 3538

Poceni prodam BOROVA DRVA. Naslov v oglasnem oddelku

dežurni veterinarji

OD 4. DO 11. JUNIJA 1976: VEHOVEC Šrečko, dipl. vet., Kranj, Stočičeva 3 tel. 22-405 za občino Kranj;

PIPP Andrej, dipl. vet., Škofja Loka, Partizanska 37 tel. 60-380 za občino Škofja Loka;

PLESTENJAK Tone, dipl. vet., Bled, Prešernova 34 tel. 77-828 ali 77-863 za občino Radovljica in Jesenice.

Centralna dežurna služba tel. 25-779 Kranj.

Poceni prodam kombiniran OTROŠKI VOZIČEK, OKNO 80 × 200 in OKNO 150 × 230 z roleto ter BAL-KONSKA VRATA 80 cm z roleto. Ciperle Marjan, Preddvor 104, telefon 45-053

Prodam PRALNI STROJ v garniciji, MOPED tomos na štiri prestave in MOPED avtomatik, za katerega ni potreben izpit, ELEKTRIČNI STEDILNIK in OVCE radi sehitve. Zg. Bitnje 194 pri puščarnici.

Prodam 5 ŽREBET z jahalno šolo po nizki ceni. Prešeren Janez, Vrboje 6, Radovljica 3421

Prodam FIŽOL in raznobarvni letni FLOKS po 1–2 din kos, in enoletne avstrijske viseče NAGELJNE vseh barv. Lužan, Bistrica 13, pri Naklem 3500

Ugodno prodam POKROČNO OBLEKO svetlo modre barve, velikost 44. Sp. Duplje 52 3501

Prodam OVCO z dvema mladičema. Cesta talcev 12, Škofja Loka 3502

Prodam belo DEKLİŞKO OBLEKO za prvoobhajanko s pajčolatom. Cena 500 din. Hudolin, Škofja Loka, Partizanska 47 3503

Ugodno prodam MINI KUHINJO. Ponudbe pod »Ugodno« 3504 Ugodno prodam BOROVA DRVA. Naslov v oglasnem oddelku. 3506

Prodam štiri kub. metre opažnih novih DESK. Naslov v oglasnem oddelku. 3506

Prodam KRAVO po izbiri in BIKA, starega 1 leto. Hajman, Kovor, Tržič 3507

Prodam posekana BOROVA DRVA, lahko tudi za bankine in špirorce. Britof 174 3508

ODEJA ŠKOFJA LOKA objavlja razprodajo osnovnih sredstev – rabljenih ŠIVALNIH STROJEV. Razprodaja bo 5. 6. 1976, od 10. do 14. ure v skladislu delovne organizacije ODEJA Škofja Loka, Kidričeva 80 3509

Prodam suhe macesnove in smrekove PLOHE. Naslov v oglasnem oddelku. 3510

Prodam PUNTE in rabljene DESKE. Sp. Kokra 18 3511

Prodam KOSILNICO s sedežem, 127 cm, benzin, petrolej. Sodja Franc, Blejska Dobrava 87, Jesenice 3512

Prodam KRAVO simentalko, osem mesecov brejo, ki bo tretjič telila. Gorica 10, Radovljica 3513

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. – Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju stevilka 51500-601-12594 – Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasci in naročniški oddelek 23-341. – Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 2 dinaria. – Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodam OMARO in dva KAVČA. Šorlijeva 11, stan. 1, Kranj 3514
Prodam športni OTROŠKI VOZIČEK. Jovanovič Dragan, Šorlijeva 4, Kranj 3515

kupim

Kupim OHIŠJE MENJALNIKA motorne kosičnice olimpia in še nekaj rezervnih delov, lahko rabljene. Zorko, Smokuč 10, Žirovnica 3527

vozila

Prodam PEUGEOT 204 letnik 1967. Jezerska c. 93 d Kranj, telefon: 21-910

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1965, v dobrem stanju in MOPED T 12. Šink, Suška c. 35, Škofja Loka 3471

Prodam PRIKOLICO za osebni avto. Voglje 70 3516

Ugodno prodam VW 1200. Prebačovo 63, Kranj 3517

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970. Naslov v oglasnem oddelku 3518

Prodam dobro ohranjeno ŠKODO, letnik 1971, registrirano do maja 1977, telefon 24-633 3519

Prodam DKW F 12, dobro ohranjen. Letence 5, Golnik 3520

Prodam R 4, letnik 1964, po delih. Log 41, Železniki 3521

Prodam SPAČKA, letnik 1969 decembra. Pristava 58, Tržič 3522

Prodam ŠKODO, letnik 1970 po delih ali celotno v voznom stanju za 4500 din in PRIKOLICO za avto, primerno za obrtnike za 200 din. Kokal Anton, Kidričeva 22, Jesenice 3523

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969, registriran, v voznom stanju. Močnik, Cerkle 78 3524

Prodam dobro ohranjena FIAT 125. Cesta na Rupo 24, Kranj, telefon 24-427, po 15. uri 3525

Prodam VW 1200, letnik 1962, karaboličan. Fila Jože, Hrastje 194, Kranj 3526

stanovanja

Menjam poceni STANOVANJE v centru Kranja, velikost 50 kv. m za enako ali manjše v drugem delu Kranja. Ponudbe pod »Nujno« 3528

Na STANOVANJE sprejem, po možnosti, starejšo stanovalko kot pomoč in družbo starejši vdovi. Stanovanje med Kranjem in Škofjo Loko. Ponudbe pod »Soba« 3529

Sprejemam SOSTANOVALKO. Jezerska 6, Kranj 3530

Komisija za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja Skupščine občine Jesenice

razpisuje naslednji delovni mesti:

1. občinskega sodnika za prekrške na Jesenicah
2. direktorja TOZD Delavske univerze Jesenice

RAZPISNI POGOJI:

pod 1.: razpisni pogoji so določeni v Zakonu o prekrških (Ur. list SRS št. 7-31/73) in je za občinskega sodnika lahko izvoljen:

1. a) diplomirani pravnik s pravosodnim izpitom ali izpitom sodnika za prekrške;

b) lahko tudi brez izpitov s pogojem, da ima najmanj eno leto pravne prakse in da v dveh letih po izvolitvi opravi enega od predpisanih izpitov. Če izpita v tem roku ne opravi, mu preneha funkcija sodnika za prekrške.

2. a) diplomant višje pravne ali upravne šole, ki ima pet let pravne ali upravne prakse in izpit za sodnika za prekrške;

b) lahko tudi brez izpita za sodnika za prekrške – s pogojem, da v dveh letih po izvolitvi ta izpit opravi. Če izpita v tem roku ne opravi, mu preneha funkcija sodnika za prekrške.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi splošne pogoje za sprejem na delu in imeti moralnopolične kvalitete za opravljanje funkcije sodnika za prekrške.

pod 2.: poleg splošnih pogojev za sprejem na delu morajo kandidati imeti:

- najmanj višjo šolsko izobrazbo in vsaj 5 let delovnih izkušenj v podobni izobraževalni organizaciji ali kot strokovni delavec pri Delavski univerzi;
- potrebne moralnopolične kvalitete ter organizacijske sposobnosti.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljajo komisiji za volitve in imenovanja ter kadrovska vprašanja Skupščine občine Jesenice v 15 dneh po objavi razpisa.

yo! novo! novo! novo! novo! novo! novo! novo! novo!

Bogata izbira zidnih

TAPET

Tudi tistih, ki jih priporoča revija Naš dom v veleblagovnici Globus, oddelek Dekorativa.

! novo! novo! novo! novo! novo! novo! novo!

OBVESTILO

Obveščamo vse graditelje in lastnike hiš na bohinjskem potresnem območju, da smo v sodelovanju s Tovarno cementa SALONIT Anhovo zagotovili dodatne količine cementa za popravilo poškodovanih hiš.

Naročila oddajte pošlovodkinji poslovnejice MURKA – ŽELEZNINA Lesce, tel. 75-194.

Cena: fco skladišče Lesce

975 din za tono

vagonske količine fco Anhovo
828 din za tono

Proizvodno gradbeno podjetje Gradnja Žalec

Individualna gradnja je lahko še cenejša, če uporabljate pravilne materiale.

Uporabljaljte naš nov izdelek

MONTAŽNO TROPREKATNO

GREZNICO

in prihranili boste na denarju in času.

KAKO? Sporočite svoje želje nam ali trgovini z gradbenim materialom na vašem območju. Ponudili vam bomo več tipov montažnih troprekatnih greznic odvisno od števila oseb v gospodinjstvu.

IN KAJ MORATE STORITI SAMI? Izkopljite jamo, betonirajte tla in vaše glavno delo je končano. Montaža je enostavna in hitra. Prihranek na ceni, času in delu je od 40–60 % v primerjavi s klasično izvedbo.

Proizvajamo, prodajamo, montiramo

Proizvodno gradbeno podjetje Gradnja Žalec, Aškerčeva 4, telefon št. (063) 710-740, 710-783, 710-782

ENOTA: proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027

Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajnih gradbenih materialov.

Na podlagi 3. člena odloka o podeljevanju Gregorčičevih plaket (Uradni vestnik Gorenjske št. 20/69) Skupščina občine Jesenice razpisuje

Gregorčičeve plakete za leto 1976

Pogoje za podelitev Gregorčičevih plaket imajo organizacije ali posamezniki za:

- aktivnost in uspehe razvijanja množičnosti na področju telesne kulture;
- dosežke na področju telesne vzgoje, strokovnega, organizacijskega in znanstvenega dela;
- dolegljeno uspešno delo na področju telesne kulture;
- tekmovalne dosežke na pomembnejših tekmovanjih;
- uspehe, ki pospešujejo telesno kulturno na področju propagande in publicistike.

Predloge za podelitev plaket lahko dajo vsi občani, telesnokulturne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi sekretariatu Skupščine občine Jesenice do 1. julija 1976.

Skupščina občine Jesenice

Gluhi, če kliče 93

Na Jesenicih izredno vredno in delavno deluje poklicna gasilska in reševalna četa jeseniške Železarne. V sodobno opremljenem gasilskem domu je v stalni pripravljenosti gasilska in reševalna skupina, najmoderneje opremljena in vsestransko usposobljena. Dolga leta je jeseniški Železar izdatno prispeval k njeni opremi in sposobnosti, tako da je danes poklicna gasilska in reševalna enota priznana med najboljšimi v Sloveniji nasploh.

Pred leti so se v jeseniški občini zmenili za pravčino in že kar dolgo pričakovan odločitev, da za redno dejavnost poklicne čete prispevajo nekaj denarja vse organizacije v občini. Poklicni gasilci in reševalci so bedeli nad vsemi organizacijami in vso občino z enako voljo in pripravljenostjo in se nikakor niso omejevali le na samo Železarno, ki jih je ustanovila in finančno vzdrževala. Nikdar niso oklevali, kadar so jeseniško občino zajeli požari, prizadele elementarne nesreče — bili so poleg prostovoljnih gasilskih društev vedno prvi, učinkoviti in so zmogli najhujše napore in preizkušnje. In ne nazadnje, vsega spoštovanja so jeseniški poklicni gasilci in reševalci deležni pri občanih, kajti v trenutkih kakrsnekoli nesreče je kar najhitreje na mestu prav poklicna enota gasilcev ali reševalcev.

Nerazumljivo in obsodbe vredno pa je dejstvo, da se tega niti najmanj noč zavedati dobra polovica jeseniških organizacij, ki še do

danes ni podpisala samoupravnega sporazuma o sofinanciranju gasilske čete ali pa je sporazum formalno podpisala, vendar ni nakaza potrebnih sredstev. Malomeren odnos do dejavnosti, ki jo lahko izkoristijo kadarkoli je sila in jo brezvestno omalovažujejo tedaj, kadar naj bi vsaj nekaj prispevali za učinkovito lastno varnost, je odsev skrajne nepoštenosti in popolne nedovornosti. Ni prav verjetno, da se ne bi vsaj podzavestno zavedali pomena gasilske in reševalne službe, prej bi lahko rekli, da se le trdovratno oklepajo dokaj majavega prepričanja, da naj svojo gasilsko četo vzdržuje pač še vnaprej le Železarna, saj je pravzaprav njena, od nje ustanovljena in njej namenjena. Zavestno pa se prezira vsa tista pozrtvovalna dejavnost, že leta in leta enakovredno namenjena vsej občini, že leta in leta usmerjena v ohranjanje vsega premoženja in skupne ali zasebne lastnine. Vse tiste organizacije združenega dela, ki so sporazum potisnila v zatočili spodnji predel in ga namerno založile, so se izkazale kot skrajno nedovorne, nepoštenne ne le do same poklicne reševalne in gasilske službe, temveč tudi do jeseniške Železarde, ki je vsej občini leta in leta zastonj nudila najsodobnejše opremljeno službo.

Zares bi bilo prav zanimivo izvedeti, zakaj je dobra polovica organizacij odklonila podpis, čeprav se odgovor da slutiti. Organizacije ne morejo razpolagati z oprjemljivimi dejstvi, razen v primerih, ko so same po zakonu poskrbele za svojo požarno varnost. Se vedno pa so ti ob tem v mislih porazni rezultati tistih pregledov, ki so jih opravile gasilske komisije v organizacijah in v večini primerov zabeležile takšne nepravilnosti, ki imajo lahko že danes katastrofalne posledice.

Mar je vendarle res, da bo izčila le boleča izkušnja ali milijonska izguba, pa še potlej je dvomljivo? Pošteni ali ne, odgovorni ali ne, poklicni gasilci in reševalci bodo kljub temu prizadevno učinkoviti, saj jih kliče njihova obveznost, dolžnost reševati in pomagati, mar ne? Ob njihovem klicu na pomoč pa si je najbolje zatisniti ušesa, se gluho sprenevedati in ostati malodušno nerazumevajoč. Hudo pa moti predvsem izjemna kratkovidnost: Železarna je vložila milijarde in velikodušno ponudila, vsi bi koristili in izkoristili, usaj delno sofinancirala pa nihče.

Rešitev se nakazuje v ustanovitvi interesne skupnosti za požarno varnost, v predvideni sistemski ureditvi. Tedaj bo financiranje povsem urejeno in tedaj bodo morale biti nekatere organizacije prizanesljivejše s svojim neodgovornim odnosom do gasilcev in reševalcev, čeprav bo pečat njihove malomarnosti zadnjih let še vedno ostal.

D.S.

Tekmovanje mladih ribičev

Kranj — Ribiška družina Kranj, ki letos praznuje 30-letnico delovanja in uspešnega gospodarjenja z vodami, je v nedeljo, 30. maja, dopolne v bajerju Bobovek v krajevni skupnosti Kokrica organizirala tekmovanje v ulovu rib s plovčem za mladince in pionirje. Tradicionalnega tekmovanja se je letos udeležilo 22 mladih ribičev-članov ribiške družine. Zares skrbno organizirano in pripravljeno tekmovanje je trajalo dve uri.

Med mlajšimi se je tekmovanja udeležilo devet pionirjev. Najboljši je bil Tomaž Zalar, ki je ujel 53 rib, drugi je bil Simon Ješe (38), tretji Boris Borišek (29), četrtni Borut Dežman, star pet let in pol in je ujel 26 rib, peti pa je bil Igor Erste, ki je ujel 22 rib. Med mladincema pa je bila najboljša Vanja Hudovernik, ki je ujela 116 rib, drugi je bil Tomaž Šimunac (63), tretja Barbka Černilec (52), četrtni Darko Josipovič (51) in peti Marko Polanc (41).

Vsi tekmovalci so dobili praktične spominske nagrade za udeležbo, najboljši pa še posebna darila. A.Z.

Model LEA

Cena: 259 din

rdeča,
opečna, črna

nesreča

Otrok stekel na cesto

V torek, 25. maja, ob 18.55 se je na lokalni cesti na Dobračevi pri Žireh pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa z motorjem Tone Kastelic iz stare vasi je peljal skozi Dobračovo proti regionalni cesti; v levem preglednem ovinku je na desni strani opazil skupino otrok. Ko je pripeljal do njih, je nenadoma stekel čez cesto Andrej Kunc, star 9 let; voznik je zaviral in se umikal levo, vendar je otroka kljub temu zadel, da je padel in si pretresel možgane.

Zapeljal s ceste

V četrtek, 27. maja, ob 15.35 se je na cesti med Lescami in Bledom pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Jože Oder (roj. 1942) iz Lesc je peljal proti Bledu. V blagem levem ovinku pred savskim mostom ga je začelo zanašati, zaneslo ga je v levo s ceste, kjer je trčil v drevo. Voznik je bil v nesreči lažje ranjen, škode na vozilu pa je za 18.000 din.

Nezgoda na obvoznici

V četrtek, 27. maja, ob 8.25 se je na Cesti Toneta Tomšiča na Jesenicah pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije Husein Tirič (roj. 1951) iz Cazina je vozil proti Kranju hitrej kot je dovoljeno na obvozni cesti. S parkirnega prostora je tedaj pripeljal na glavno obvozno cesto voznik tovornega avtomobila Leopold Ažbe (roj. 1924) iz Kranja. Voznik Tirič je zaviral, vendar pa ga je na mokri cesti zaneslo v levi zadnji blatnik tovornega avtomobila. V nesreči je bil voznik Tirič huje ranjen, sopotnika pa lažje. Škode na vozilih je za 50.000 din.

Neprevidno na prednostno cesto

V nedeljo, 30. maja, se je v križišču regionalne ceste Bistrica-Črničev in lokalne ceste v Podbrezjah pripetila prometna nezgoda. Voznik pony ekspreza Bojan Sirc (roj. 1956) iz Sebenj je peljal po lokalni cesti proti Sebenjam; vtem je po prednostni regionalni cesti pripeljal voznik osebnega avtomobila Janez Dolžan (roj. 1951) iz Zvirč. Voznik Sirc pred prednostno cesto ni ustavil in je zapeljal pred osebni avtomobil, ki je sicer zaviral, a nesreči ni mogel preprečiti. Voznika Sircu so prepeljali težje ranjenega v ljubljansko bolnišnico.

Zapeljal v pešče

V nedeljo, 30. maja, ob 13. uri se je na lokalni cesti v Preddvoru pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa z motorjem Janez Arnež (roj. 1955) iz Preddvora je vozil po lokalni cesti s sopotnikom Silvom Vidicem. V levem ostrom ovinku je vozil z neprimerno hitrostjo, zato ga je zaneslo v desno na parkirni prostor, kjer je zadel Marinko Šenk in njeno hčerko Damjano ter Ano Šenk, ki je peljala otroški voziček. V trčenju sta bili Marija Šenk in hčerka huje ranjeni in se zdravita v ljubljanski bolnišnici, lažje pa Ana Šenk in tudi otrok, ki je pri trčenju padel iz vozička.

Smrtna nezgoda pešča

V nedeljo, 30. maja, ob 21.10 je voznik osebnega avtomobila Damijan Rudolf (roj. 1929) iz Škofje Loke peljal po regionalni cesti od Kranja proti Škofji Loki. V Zg. Bitnjah mu je na ravnem delu ceste z leve proti desni od avtobusnega postajališča proti gostilni Strahinc nenadoma prečkal cesto Franc Hafner (roj. 1927) iz Grena. Voznik je pešča opazil na kratko razdaljo in ga kljub zaviranju zadel. Franc Hafner je v nesreči dobil tako hude poškodbe, da je med prevozom v ZD Kranj umrl.

Trčil v ograjo

V nedeljo, 25. maja, ob 22.30 se je v Kamni gorici pripetila hujša prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Milan Perčič (roj. 1953) iz Kamne gore je vozil proti Radovljici; ko mu je nasproti pripeljal neki avtomobil, se mu je voznik Perčič, ki je dotlej vozil preveč po sredini, umaknil na svojo desno stran, pri tem pa je avtomobil zaneslo in je trčil v ograjo na mostu ter se prevrnil na bok. Voznik je bil v nesreči lažje ranjen, sopotnik Dušan Kozjak pa težje. Škode na vozilu in ograji je za 18.000 din.

L.M.

Izkusne izučile — Ob deževnem vremenu zalije jeseniško obvoznicu na Straži pred semaforom voda, tako da ni redek primer, ko morajo vozila le penci strani mimo nje. Neprevidni vozniki, ki so v podobnih primerih vozili povijsi pravi strani, so obstali v vodi in bili zadostno svarilo, da se z obvoznicami zadregami ni šaliti. (ds) — Foto: F. Perdan

Obisk v pisarni Planinskega društva Kranj

Kranj — Ozake, ki so opozorjale na bližino kranjskega Planinskega društva na Koroški cesti so mi dale slutiti, da bodo društveni prostori ogromni. Zato sem bila presenečena, ko sem se znašla v prostoru, ki spominja na klet v stanovanjskem bloku, ne pa na prostore ene najstevilnejših organizacij v kranjski občini. Zdi se mi, da precej Kranjčanov društva ne pozna ali celo ne ve za njegove prostore.

»Najbolj delavni so pionirji,« mi je začela pripovedovati prijazna tovarišica. »V društvo se vključujejo prek šol. Pozimi imajo predavanja, na katerih spoznavajo varnost v gorah, zgodovino planinstva itd. Da naših gora ne bi spoznavali le iz knjig, se udeležujejo izletov. Razen tega skrbe za knjižice Pionir-planinec. V njih opisujejo vzpone, ki so jih opravili pod vodstvom mentorjev. Knjižice lahko izpolnjujejo le učenci osemletki, za kar dobe načrto — značko pionir-planinec.«

Akcijo »Vsi Kranjčani hodijo v gore« je društvo začelo lani. Udeležba je dobra. Avtobus pripelje izletnike do znožja gora, na voljo pa je tudi vodnik. V društvu so mi pojasnili, da bodo kmalu izdali nov letak za izlete.

Mladinci imajo svoj odsek, ki pa ni tako množičen kot pionirski. Planinstvo je prodrla na Mlekarsko in Ekonomsko srednjo šolo. Na Gimnaziji se odločajo za planinstvo le posamezniki, na Tekstilni šoli pa ni odziva.

Iz leta več je alpinistov. Ceprav je to izrazito moški šport, je najti v alpinističnem odseku tudi ženske. K množičnemu vključevanju v alpinistični odsek veliko prispevajo zadnji uspehi alpinistov na Kangabčenom in na Makaluju. Alpinisti skorajda ne poznajo »mrtev sezone«. Plezanje prekinejo le decembra in med nevarnostmi plazov.

Markacisti in gorski reševalci so pomembni del kranjskega Planinskega društva. V markacijskem odseku želijo dobiti še več mladih, ki bi

bili dobrodošli pri nadelavi novih poti in vzdrževanju starih. Postajali GRS je zelo številna, vendar se v večjih akcijah zgodi, da je reševalcev premalo. Kranjski reševalci dobršodelujejo z drugimi postajami GRS kot Mojstrana, Tržič itd.

PD Kranj je tudi samo začelo urejevati transverzalno pot imenovano Kranjsko pot. Lani je društvo nismo uspelo usposobiti. Delo je težko, saj poteka kranjska transverzala po opuščenih ali celo nenadelanih poteh.

V vitrini je visela torbica prve pomoči. Zanimalo me je, ali društvo prodaja opremo in če je po trgovinah način dovolj.

»Na društvu skrbimo za varnost in udobje planincev,« pojasnjuje tovarišica v pisarni PD Kranj. »Planinci-začetniki kupujejo opremo in vse potrebno z prvo pomoč v trgovinah, ki pa je v praksi ne obnese predobro.«

Ljubiteljem gora priporočam, da se oglaša v pisarni PD Kranj na Koroški cesti. Radi vam bodo svetovni in pomagali! Irena Hribar

Jubilej očaka Triglava

Petindvajsetega avgusta leta 1775 so širje srčni možje iz Bohinja prvi ukrotili Triglav, kar pomeni, da bomo leta 1978 slavili enega najmemanjih jubilejov slovenske planinske organizacije. Hrabre možje vodili »veliki Jurjevec« Luka Konšec iz Bohinja, kmet in fužinar p Zoisu. Dosežek ima tudi svetovno vrednost, saj je bil Triglav osvojen osem let prej, preden je Jacques Bamat pripeljal dr. Gabriebla Paccard na Mont Blanc in 87 let pred zmagom slavljem na »gori sveta« ali »zeleni matškem levu« Matterhornu. Na ta prvič prilezla 14. julija leta 1812 Edvard Whymper in Michel Croz. Na tako zgodno osvojitev Triglava smo Slovenci torej lahko upravičeni ponosni.

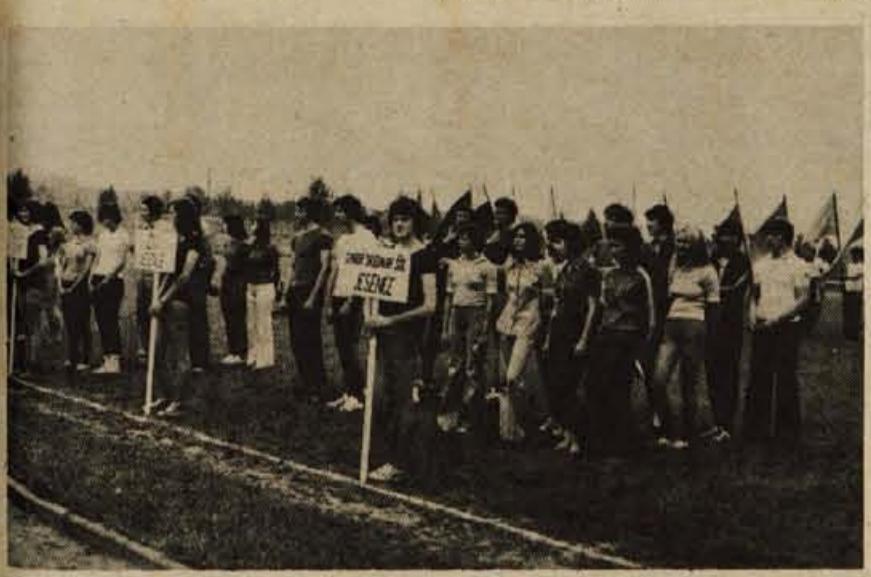
Odbori Planinske zveze Slovenije ki združuje 135 društev s številnimi odseki, 35 alpinističnih odsekov in sekoci ter 15 postaj Gorske reševalne službe, se že pripravljajo na ta jubilej. Kulturnopropagandna komisija pripravlja izdajo več publikacij Triglavu, bodisi pisanih ali slikovnih. Beli dan bo ugledal slavnost letak, in karta Triglava. Njen bodo posvečene tudi številne društvene prireditve.

Gorenjska ne stoji ob strani. Čeprav slavljanju obletnice so že pripravljali na koordinacijskem odboru gorenjskih društev. Med drugimi na Jesenicih zanimiva razstava planinskih knjig, znakom in znakov.

U.Z.

V Merkurju planinska sekacija

Krvavec — V petek, 28. maja, bil na Krvavcu ustanovni občni zbor planinske sekacije Merkur Kranj, bo deloval v okviru Planinske društva Kranj. Sekcija že sedi zdržuje več kot 100 članov, ustanovnega zebra pa se je udeležil okrog 50 planincev. Iniciativni zbor za ustanovitev sekacije je Ivan Klanšek, za načelnika sekacije pa so izbrali Ljuba Zapotnik. M. Kurjevje planince je z vlogo planinske organizacije in delovnim programom osrednjega kranjskega društva seznanil predsednik PD Kranj Fr. Ekar. Člani sekacije so se dogovorili za sodelovanje pri vseh akcijah kranjskega društva kot množični pohodi, enodnevni planinski izleti z geslom »Vsi Kranjčani hodijo v gore«. Dan Kokrškega odreda Občni zbor je bil zaključen s predavanjem Staneta Gantaria.

Na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju je bil Tekstilni šolski center organizator letosnjega področnega atletskega prvenstva srednjih šol. Za najboljšega se je potegovalo nad 210 dijakov iz Škofje Loke, Radovljice, Kranja in Jesenice. — Foto: F. Perdan

Gimnazija Kranj in ŠC Iskra

KRANJ — Tekstilni šolski center je bil na stadionu Stanka Mlakarja organizator letosnjega področnega atletskega prvenstva srednjih šol. Udeležba je presegla vsa pričakovanja, saj je nastopilo nad 210 mladih predstavnikov kralježa športa iz Škofje Loke, Radovljice, Jesenice in Kranja.

V skupnih konkurencah so največ uspeha pri zenskih imeli predstavniki Gimnazije Kranj, pri moških pa so prevladovali tekmovalci šolskega centra Iskra. Ceprav se na vseh šolah srečujejo s težavami glede treninga atletike, pa so vselej ključ teme doseženi solidni rezultati.

Ekipni vrstni red — ženske: 1. Gimnazija Kranj, 546; 2. Gimnazija Škofja Loka 534; 3. EASC Krško 513; 4. CSC Jesenice 436; 5. TC Krško 417; 6. SC Radovljica 156;

moški: 1. SC Iskra 756; 2. TC Krško 618; 3. Gimnazija Škofja Loka 614; 4. Gimnazija Krško 544; 5. CSC Jesenice 524; 6. PŠ Krško 458; 7. ZJC Jesenice 429; 8. EASC Krško 226; 9. SC Radovljica 182.

Rezultati — ženske: 100 m: 1. Brezec (EASC) 13,6; 2. Reje (TC Kr) 13,9; 3. Pavec (Gim. Kr) 13,9; 800 m: 1. Benedik (Gim. Sk. L.) 2,29; 1. Pogačnik (Gim. Kr) 2,29; 2. Marec (Gim. Sk. L.) 2,38; 0,4 × 100 m: 1. EASC 54,0,

2. Gimnazija Kranj 56,9; 3. Gimnazija Škofja Loka 57,3; višina: 1. Bergant 143, 2. Tabor (obe Gim. Kr) 135; 3. Anko (TC Kr) 135; **daljava:** 1. Jesenovec (EASC) 532; 2. Pogačnik (Gim. Kr) 466; 3. Bezljaj (EASC) 455; **krogla:** 1. Turk 9,57; 2. Škulj (obe TC Kr) 9,09; 3. Jenatle (CSS Jes) 9,03; **troboj:** 1. Gortnar (Gim. Sk. L.) 108; 2. Tabor 84; 3. Kenda (obe Gim. Kr) 80;

moški: 100 m: 1. Šimenc (SC Iskra) 11,6; 2. Kočevar (CSS Jes) 11,7; 3. Pavlin (Gim. Kr) 11,8; 400 m: 1. Jan (Gim. Sk. L.) 52,1; 2. Kovac (ZJC Jes) 52,7; 3. Sladič (Gim. Sk. L.) 54,0; 100 m: 1. Bohinc (PŠ Kr) 2,46; 2. Čarmen 2,46; 3. Majc (obe SC Iskra) 2,47; 0,4 × 100 metrov: 1. Gimnazija Kranj 46,1; 2. SC Iskra 46,8; 3. CSS Jesenice 47,1; višina: 1. Dovžan (SC Iskra) 183; 2. Eberlinec (TC Kr) 180; 3. Makuc (SC Iskra) 175; **daljava:** 1. Potočnik (Gim. Kr) 655; 2. Celar (SC Iskra) 606; 3. Lamut (TC Kr) 605; **krogla:** 1. Stritaj 11,20; 2. Ješ (obe SC Iskra) 10,66; 3. Davidovič (ZJC Jes) 10,56; **troboj:** 1. Novak 103; 2. Dolar (obe TC Kr) 76; 3. Krstič (Gim. Sk. L.) 75.

Slovensko prvenstvo osnovnih in srednjih šol bo 6. junija na centralnem stadionu v Ljubljani.

Osnovnošolci za atletski pokal

KRANJ — Solsko športno društvo Lucijan Seljak je bilo organizator osnovnošolskega tekmovanja za občinski atletski pokal. V obeh kategorijah je nastopilo 300 mladih tekmovalcev iz vseh osmih kranjskih polpopulnih osnovnih šol. Pokal so pri pionirjih osvojili predstavniki SSD Lucijan Seljak, pri dekleh pa so bile najboljše atletinja SSD Franceta Prešerena.

Ekipni vrstni red — pionirji: 1. SSD Lucijan Seljak 815; 2. SSD France Prešeren 662; 3. SSD Simon Jenko 580; 4. SSD Davorin Jenko Cerkje 440; 5. SSD Matija Valjavec Preddvor 429; 6. SSD Stane Zagor 415; 7. SSD Josip Broz-Tito Predoslje 395; 8. SSD Stanko Mlakar Senčica 394;

učenke: 1. SSD France Prešeren 816; 2. SSD Lucijan Seljak 692; 3. SSD Matija Valjavec 673; 4. SSD Simon Jenko 654; 5. SSD Stane Zagor 583; 6. SSD Josip Broz-Tito 411; 7. SSD Stanko Mlakar 371.

V počastitev meseca mladosti so pripadniki mladinskih brigad in bataljonov jesenice občine izvedli tekmovanje v strelenju z zračno puško. Pri fantih se je najbolje uvrstila ekipa Ježkovega odreda, pri dekleh pa osnovna organizacija ZSMS Douje — Mojstrana. — Foto: B. Blenkuš

Prvenstvo kranjske občine v alpskem smučanju

Komisija za alpsko smučanje pri TTKS Krško je že februarja planirala prvenstvo za vse skupine tekmovalcev, toda do izvedbe ni prišlo. Sa soboto, 29. maja 1976, pa so zaupali organizacijo smučarskemu klubu Ježekovo, ki je z raziski povabil 15 športnih kolektivov v kranjski občini. V izredno lepem vremenu in idealnih smučarskih pogojih se je na razpis odzval samo Triglav, tako da sta se za naslove občinskih prvakov na smučiščih pri Češki koči borili samo Smučarski klub Ježekovo in Triglav iz Kranja. Naslove občinskih prvakov za leto 1976 so A. Karničar

Gorenjski PTT delavci tretji

29. in 30. maja so bile v Ljubljani IV. letne sportne igre ptt delavcev Slovenije, ki so se jih udeležili tudi delavci Podjetja za ptt promet Krško. Gorenjski ptt delavci so prijetno presestili, saj so se v skupni uvrstitev za Ljubljanci in Mariborčani uvrstili na odlično tretje mesto. V posameznih športnih panogah pa je

sport med vikendom

NOGOMET — V 20. kolu ZCNL so gorenjski predstavniki igrali takole: Korotan : Kranj 1:0 (0:0); Adria : LTH 3:1 (2:1); Ljubljana : Kamnik 3:4 (3:1).

Pari prihodnjega kola: Kamnik : Korotan, LTH : Usnjari.

ROKOMET — V republiški moški ligi je bilo v sobotnem kolu precej presenetljivih rezultatov. Škofjeločani so na domačem igrišču z največjo težavo osvojili eno točko. Rezultati: Tržič : Polet 27:22 (13:11); Jelovica : Jadran 22:22 (15:13). V ženski republiški ligi pa so se tekme končale takole: Alpe : Slovan 19:13 (7:3); Kamnik : Izola 10:8 (7:3); Dobravlje : Sava 22:10 (10:6) med tednom Sava : Kamnik 14:16.

Pari prihodnjega kola: Minerva : Tržič; Polet : Jelovica; Sava : Šmartno; Iskra : Kamnik; Alpe : Brežice.

KOSARKA — V ženski republiški ligi je Kraj izgubil v Mariboru z Branikom 39:51 (15:25). Porašene pa so bile tudi igralke Kladivarja iz Žirov, ki so morale kloniti na Ježici s 47:71 (14:36). Drugi republiški ligi za moške je Kraj igral v Ljubljani z istoimensko ekipo in izgubil s 74:77 (38:39).

Pari prihodnjega kola: Kraj : Ilirija; Kladivar : Litija; Kraj : Koper (moški).

J.J.

Tekmovanje med aktivimi skakalcev

S tekmovanjem med šestimi aktivimi kranjske občino je smučarski klub Triglav odpril letošnjo sezono tekmovanja na plastičnih skakalnicah. Na otvoritveni tekmi je nastopilo okoli 70 mladih skakalcev, med katerimi so imeli največ uspeha tekmovalci iz Cerkev.

Rezultati — cicibani: 1. Dušan Silar (Stražišče) 180,5 (12,5, 13), 2. Martin Skrjanec (Krvavec), 3. Robert Thaler (Kranj-Center), 4. Iztok Melin (Kranj-Center), 5. Peter Slatnar (Krvavec), 6. Roman Semenec (Kranj-Center); ml. pionirji: 1. Roman Beton (Ilovka) 191,6 (13, 13,5), 2. Kristof Gašpar, 3. Robi Čimžar (obe Krvavec), 4. Aleš Bogataj (Orehovec), in Miran Pegam (Stražišče), 6. Jordan Glavina (Kranj-Center); st. pionirji: 1. Bojan Globocnik 215,7 (15, 15), 2. Marko Rogelj, 3. Stane Martinjak (vsi Krvavec), 4. Rado Šumrovec (Ilovka), 5. Marko Bernik (Orehovec), 6. Leon Bevc (Kranj-Center).

J. Javornik

Ropret in ekipa Save zmagovalci dirke Vida Ročiča

V soboto in nedeljo sta bili na sporedu dve memorialni dirki, ki sta veljali tudi v točkovnju za zlato kolo. Prvo, težavnejšo dirko za memorial Vida Ročiča, ki je potekala na proggi Zagreb – Delnice, je zmagal Ropret, dirka za memorial Mateja Ostojiča, ki je potekala v obratni smeri, pa je pripadila Zagrebčanu Bobovčanu, ki je v sprintu premagal Zakotnika.

Rezultati — dirka Vida Ročiča (135 km): 1. Ropret (Sava), 2. Polončič (Astra), 7. Valenčič, 13. Pečnik, 15. Koder, 20. Knaflčič, 24. Koželj (vsi Sava); ekipno: 1. Sava, 2. Astra, 3. Zagreb M.C.;

dirka Mateja Ostojiča: 1. Bobovčan (Zagreb M.C.) 2. Zakotnik (Rog), 6. Rakus, 8. Zagor, 14. Ropret, 22. Valenčič, 26. Pečnik, 27. Koželj, 31. Koder.

F. Jelovčan

Domačini so u vodnilih minutah srečanja presenetili goste z agresivno obrambo, saj so dobesedno zapri pot k svojim košem. S hitrimi protinapadi, v katerih sta bila nerešljiva uganka za Celjane Kalan in Hribenik, so pridno nabirali točke. Taka domiselnina igrala je jasno obrestovala, saj so na odmor odšli s 8 točkami prednosti. V nadaljevanju je bila silka na igrišču drugačna. Gostje so v piščih petih minutah razliko zmanjšali in prvi prišli v vodstvo. Nato je bila igra enakovredna in izid je bil kar devetkrat izenačen. V finiju so imeli Triglavani več moči in tako zasluženo zmagoali.

Slovenska košarkarska liga Pomembna zmaga in poraz

KRANJ — Do konca letosnjega prvenstva v elitinu moški republiški ligi nas ločijo le še tri kola. Borba za najvišji slovenski naslov in kdo bo moral zapustiti ligo, je vse bolj v negotovosti. Za prvaka se še vedno z ramo ob ramo poteguje Celje, Bežigrad 74 in kranjski Triglav, v nevarnih vodah za izpad pa so poleg Ježice, Branika, metliške Beti tudi Jesenicanì. Le-ti so v sotobnem kolu s slabou igro doma izgubili s Trnovčani, medtem ko so Kranjčani osvojili dragocene točke z vodilnimi Celjani.

TRIGLAV : CELJE 71:67

Kranj — Telovadnica osnovne žole Franceta Prešerena, Triglav : Celje 71:67 (43:35), gledalcev 200, sodnika Lotrič, Gombosi (obe Ljubljana).

Triglav: Zupan 9, Kalan 20, Košir 2, Hribenik 14, Partek 9, Skubic 7, Lipovac 8, Stefe 2, Celje: Pipan 17, Erjavec 6, Jošt 10, Trobič 11, Kralj 11, Gol 10, Sabolčki 2.

Domačini so u vodnilih minutah srečanja presenetili goste z agresivno obrambo, saj so dobesedno zapri pot k svojim košem. S hitrimi protinapadi, v katerih sta bila nerešljiva uganka za Celjane Kalan in Hribenik, so pridno nabirali točke. Taka domiselnina igrala je jasno obrestovala, saj so na odmor odšli s 8 točkami prednosti. V nadaljevanju je bila silka na igrišču drugačna. Gostje so v piščih petih minutah razliko zmanjšali in prvi prišli v vodstvo. Nato je bila igra enakovredna in izid je bil kar devetkrat izenačen. V finiju so imeli Triglavani več moči in tako zasluženo zmagoali.

JESENICE : TRNOVO 83:89

Jesenice — Dvorana pod Mežaklo, Jesenice : Trnovo 83:89 (37:47), gledalcev 300, sodnika Zule (Slovenske Konjice), Kveder (Zalec).

Jesenice: Noč 11, Vauhnik 12, Vujatič 21, Lozar 7, D. Pribiš 23, Smid 2, Mišič 3, Bizjak 4.

Trnovo: Kozač 16, Omahen 12, Pucher 13, Matičetov 16, Kozamernik 17, Možina 13, Lenart 1.

Usodno so jesenški poraz v izredno pomembnem srečanju so z obstanek v ligi je bil prvi del srečanja. V tem delu so namreč gostje diktirali oster tempo in zadevali z vseh polozajev. Taka igra je bila v prid Ljubljancanom, saj so v sredini drugega dela povedli celo že z 20 točkami. Jesenicanì so v zadnjih minutah poskušali nadoknadi zamujeno, toda to jim ni uspelo.

Jesenice : Naklo 2:0 (0:0)

Jesenice — Igrališče pod Mežaklo, gledalcev 300, sodnik Tomšič iz Kraja.

V zanimivem srečanju so tokrat pobrali ves izkupič domačini. Dobro so zaigrali predvsem v drugem polčasu.

Tržič : Alpina 2:1 (0:0)

Tržič — Igrališče NK Tržič, gledalcev 500, sodnik Kodele iz Kraja.

V srečanju dveh ekip z dna lestvice so zmagali Tržičani.

Alples : Bled 3:3 (2:1)

Zelenčniki — Igrališče NK Alples, gledalcev 400, sodnik Mesec iz Kraja.

Tekma je imela dva različna polčasa. V prvem so bili v rahli premoči domačini, v drugem pa gostje.

Dva kola pred koncem prvenstva vodi Sava z 32 točkami pred Bledom 27, Lescami 25 itd.

P. Novak

Gorenjska nogometna liga

Visoki zmagi Save in Lesc

Domačini so bili srečnejši, saj so v dokaj enakovrednem srečanju dosegli dva zadetka in tem tudi obe točki.

Jesenice : Naklo 2:0 (0:0)

Jesenice — Igrališče pod Mežaklo, gledalcev 300, sodnik Tomšič iz Kraja.

V zanimivem srečanju so tokrat pobrali ves izkupič domačini. Dobro so zaigrali predvsem v drugem polčasu.

Lesce : Medvode 4:0 (3:0)

Lesce — Igrališče NK Lesce, gledalcev 350, sodnik Žerovnik iz Vogelj.

Tekma je prvo v prvenstvu je bila v veliki premoči domačinov, medtem ko je bila igra v preostalih 45 minutah v glavnem enakopravna.

Bohinj: Triglav 2:0 (0:0)

Bohinj — Igrališče NK Bohinj, gledalcev 40

Je vabil Dolenjc

Da je bilo že ob odsodnosti veselo, so poskrbeli pri MURKI, saj so v Peppin cekar vtaknili »ta širitovega« pa »ta brinovega« pa še preste so bile za zataknit. In potem je bila kar naenkrat Vrhnikova na Bistra, kjer sta Pepe in Ančka razdelili popotnico, pravzaprav sami smo si jo morali poiskati: MURKA je tokrat vtaknila tisto dobro suho klobaso in hlebček v laneno vrečko in še dleco za klobaso rezat je dala zraven. Le toliko je roč ven gledal, da je vsak lahko na njem prebral ime, ki je bilo vžgano na njem. Da smo bili vsi od kraja zadovoljni, ni treba posebej poudarjati. In na poti proti Turjaku smo zvedeli, da imamo v avtobusu Gorenjca, ki se je tiste hude septembrske dni leta 1943 boril na Turjaku in bil tu tudi ranjen.

PO 33 LETIH

Franca Kunčiča z Bohinjske Bele prijatelji poznaajo bolj kot Izidorja, po njegovem partizanskem imenu. Ves droban še, je šel s 17 leti, maja 1943, v partizane. Ko se je pripravljala bitka za Turjak, je bil Izidor dodeljen minerskemu vodu takratne Gorenjske brigade (kasneje Prešernova brigada). Dobil je svoj prvi mitraljez in pa kup bomb za ta smeli vpad v grad.

»Čudno je bilo takrat. Znašel sem se tule spodaj pod debelimi stenami gradu in z Milčetom sva prinesla lesteve sem zad ter neopazno zlezla na streho gradu. Naši so s topovi, ki smo jih privlekli posebej za ta napad prav s Kolpe, tako tolkli po vzhodnem stolpu, da svojega mitraljeza, ko sem tolkel po oknih spodaj, sploh nisem slišal, samo rukalo me je. Partizani so namreč od domačina, ki mu je nekaj dni pred napadom uspelo uiti z gradu, zvedeli, da so stene na tem koncu najtanjše, in to je bila možnost, da se prebijemo v sam grad. Ko nas je bilo na strehi že najmanj deset, so beli videli, da smo tu in zagnali tak vik in krik: „Kommunisti so v gradu!“ Za tak primer so bili belli pripravljeni, da zažgo svojo municio, ki so jo imeli prav v tem stolpu spodaj. Res so zažgali, z namegom, da nas vrže v zrak. Pa izgleda, da ni bilo pravilno zažgano, in se je samo strop podrl in gorelo je, da smo dobesedno skozi ogenj prodirali naprej. Bitka za Turjak se je začela 13. septembra, končala pa na to nedeljo, 19. septembra, o kateri priponujem. Ta dan je bitka trajala komaj uro, dve. No, najprej se je vdalo petdeset belih, potem so se pa pokazale bele zastave še na več oknih. 700 belogradistov, ki so še malo prej vplili, da Turjak ni bil še nikoli premagan — ga niso ne Turki, ne Francozi, pa ga tudi vi, banda komunistična ne boste, je bilo zajetih

in odpeljanih v Velike Lašče. Mi pa smo hiteli reševat naše. V tej vremeni sploh nisem vedel, da sem ranjen. Sele, ko me je zagledala naša bolničarka Urška in pokazala na mojo desnico, ki je kravavela v nadlahti, sem se zavedel, da me je gori na strehi enkrat močno zapeklo...«

Kar malo prehitro smo zapustili Turjak, ki je Izidorja tako razvnel. In kako tudi ne. Po 33 letih je bil prvič na tem kraju, kjer je doživel svoj prvi ognjeni krst.

Za trenutek smo se potem ustavili pri Trubarjevem spomeniku na Rašici in obrnili okrog Levstikovega spomenika v Velikih Laščah in jo ubrali potem po makadamski Suh krajini proti Krki, kjer nas je pri Rebolju čakalo dobro kosilo in pa pristni cviček. Še skok v Jurčičev dom in Kravljivo kočo ob gozdu, pa seveda še malo k Obrščaku, saj je bilo vendar treba videti Jurčičovo sobo od znotraj, potem pa proti Stični, kjer smo se ohladili za debelimi samostanski zidovi. Na Pristavi, tam gori nad Stično pa sta Murkini spremljevalki Pepca in Tončka zaigrali še staro štacuno in tistim, ki Murko najbolj poznaajo, razdelili še tri nagrade. Ce je bilo veselo? Še vprašate!

D. Dolenc

Toliko nas je bilo

»Čez tistole streha smo se spustili dol...« je našim izletnikom vneto pripovedoval Franc Kunčič-Izidor z Bohinjske Bele, ki je ob tej priliki podoživil svojo bitko za Turjak izpred 33 let.

Za začetek »ta sadjev in leščanske preste

Pepca in Tončka, veseli predstavnici MURKE na našem izletu, sta odlično zaigrali skeč o »stari štacuni«. Naprodaj je bil »sta rumov«, pa »sta širitov«, pa kumalastika, pa šnirce, vmes sta pa še pošteno udarili čez može. No, ob tej priliki sta še tistim udeležencem izleta, ki so največ vedeli o MURKI, podelili posebne nagrade: cokle, predpasnik in pletenko – polno seveda.

Kranj – Pod pokroviteljstvom članice zveznega izvršnega sveta in predsednice zveznega komiteja za zdravstvo in socialno politiko Zore Tomić bodo v Kranju v torek, 1. junija, dopoldne odprli četrti sejem opreme in sredstev civilne zaščite. Za sejem je prijavljenih prek 50 razstavljalcev, ki bodo razen tega zastopali še okrog 30 domačih in tujih proizvajalcev opreme in sredstev civilne zaščite. Tako bo sejem glede površine in števila razstavljalcev večji od lanskega. Odprt pa bo do 6. junija.

V Lomu podaljšan samoprispevek

Lom pod Storžičem – Gradnja nove ceste je že nekaj let glavna naloga prebivalcev krajevne skupnosti Lom in ena največjih akcij v tržiški občini. Dragi in zahtevni investiciji krajani sami niso kos kljub samoprispevku, ki ga plačujejo že štiri leta, in solidarni pomoči organizacij združenega dela iz tržiške občine. Zato so se odločili za podaljšanje samoprispevka za tri leta.

Predlog za podaljšanje samoprispevka je bil na referendumu, ki je bil v nedeljo, 30. maja, soglasno izglasovan. Prebivalci krajevne skupnosti Lom bodo začeli nov samoprispevek plačevati danes, 1. junija. Zaključen bo konec maja leta 1979. Do takrat krajani upajajo, da bo prepotrebna nova cesta do Loma zgrajena in da tudi skupnost ob takšni zagnanosti domačinov ne bo stala ob strani!

Sporedno s sejmom bo v Kranju tudi več seminarjev in srečanj. Tako bo na programu seminar o aktualnih vprašanjih zdravstvene zaščite v vojni, za katerega se je prijavilo prek 300 zdravstvenih delavcev iz cele države. Prav tako bo potekal seminar o planiranju in izgradnji zaklonišč. Na njem bo sodelovalo prek 400 projektantov in ostalih strokovnjakov iz Jugoslavije. Center za civilno zaščito iz Zemuna bo pripravil pogovore o problemih organizacije civilne zaščite s predstavniki upravnih organov skupščin iz vseh republik.

Republiški komite za zdravstvo in ljubljanski Klinični center bosta na sejmu postavila opremljeno poljsko bolnico za delo v izrednih pogojih. Vsa strokovna pojasnila bodo dajali

Brošura za učence pred izbiro poklica

1445 prostih učnih mest za vajence

Skupnost za zaposlovanje Kranj je pred koncem letosnjega šolskega leta pripravila brošuro, ki naj bi tako absolvente osnovnih šol na Gorenjskem kot tudi druge seznanih z možnostmi vključevanja v nadaljnje šolanje. Gradivo, ki je tudi lično opremljeno z likovnimi izdelki osnovnošolcev šole Davorina Jenka iz Cerkelj, se razlikuje od gradiva pripravljenega v preteklih letih, da ne vsebuje le podatkov o prostih učnih mestih na Gorenjskem, razpisih šol, o stipendijah, pač pa je popresteno z vrsto sestavkov, ki so jih napisali psihologi, poklicni svetovalci, pedagogi, zdravniki, socialni delavci in tudi učenci sami. Tako dopolnjena informacija bo vsekakor koristila učencem 8. razredov osmiletka, letošnje leto jih obvezno šolanje zaključuje na gorenjskih osmiletkah 2686, kakor tudi njihovim staršem, ki so še vedno pomemben, včasih odločajoč dejavnik pri nadaljnem šolanju otroka, ne glede na interes in sposobnosti, ki so se v procesu poklicnega usmerjanja pri otroku že pokazale; in ne nazadnje je takšna informacija, ki je izšla v nakladi 3200 izvodov, namenjena tudi kadrovskim službam v organizacijah združenega dela. Brošura z naslovom Pred izbiro poklica bodo v jeseni dobili tudi letošnji sedmošolci – bodoči osmošolci, čeprav morda del podatkov zanje ne bo več aktuelen, vendar pa brošura prinaša tolkoti gradiva, ob katerem mlad človek pred odločitvijo lahko razmišlja, kam usmeriti prve korake k bodoči osamosvojitvi.

V brošuri so zbrani podatki za vse učna mesta, ki so jih v letosnjem letu razpisale delovne organizacije na Gorenjskem in tudi obrtniki. Učenci, ki so se odločili po osmiletki za poklic, imajo kaj izbirati, saj čaka nanje 1445 prostih mest, za uk pa se je zaenkrat odločilo le 640 učencev.

V Tržiču je TOZD Preskrba prispevala 5000 din, Kmetijska zadruga Križe 5000 din, zasebni obrtnik Dušan Meglič 300 din, delavci občinskega sindikalnega sveta enodnevni zasluzek v višini 960 din. Stevilka žiro računa pri SDK pod oznako Pomoč Posočju je 51520-842-057-56554.

Sporedno s sejmom bo v Kranju tudi več seminarjev in srečanj. Tako bo na programu seminar o aktualnih vprašanjih zdravstvene zaščite v vojni, za katerega se je prijavilo prek 300 zdravstvenih delavcev iz cele države. Prav tako bo potekal seminar o planiranju in izgradnji zaklonišč. Na njem bo sodelovalo prek 400 projektantov in ostalih strokovnjakov iz Jugoslavije. Center za civilno zaščito iz Zemuna bo pripravil pogovore o problemih organizacije civilne zaščite s predstavniki upravnih organov skupščin iz vseh republik.

6. junija ob 10. uri dopoldne bodo v okviru sejma prikazani deski na področju prve pomoči civilne zaščite in rdečega križa Slovenij. Takrat bodo tekmovali ekipe pri pomoči srednjih medicinskih šol vse Slovenije. In nazadnje velja povedati, da bosta med sejmom Kranju imela svoje seje zvezni skupščini za civilno zaščito in svet za zdravstvo in socialno politiko.

A. Z.

Pomoč Posočju

Nadaljevanje s 1. strani

V radovljški občini je številka računa pri SDK za pomoč Posočju 51540-842-56554. Zavod za turizem je prispeval 2.500 din, Knjigovarna in tiskarna Radovljica enodnevni zasluzek, Iskra Otoče 18.000 din, Iskra Lipnica 15.000 din in Iskra Lesce 15.000 din. LB – enota Radovljica 5000 din delavci in 10.000 dinarjev iz skладa skupne porabe, Turist Progres Radovljica 8.339, Vezenine Bled 10.000 din in TOZD igralnica Hotel Bled 2.200 dinarjev.

V Škofji Loki je predstavstvo občinskega sindikalnega sveta pozvalo vse delovne ljudi in občane v Škofješki občini, da poleg denarja, ki se za Posočje zbira po zakonu, prispevajo že do 15. junija tudi enodnevni zasluzek in tako omogočijo, da bo škoda čimprej odpravljena in da bo čimveč ljudi do zime dobilo trdno streho nad glavo. Denar naj pošljejo na žiro račun pri SDK z oznako Za pomoč Posočju št. 51510-842-

56554. V Tržiču je TOZD Preskrba prispevala 5000 din, Kmetijska zadruga Križe 5000 din, zasebni obrtnik Dušan Meglič 300 din, delavci občinskega sindikalnega sveta enodnevni zasluzek v višini 960 din. Stevilka žiro računa pri SDK pod oznako Pomoč Posočju je 51520-842-057-56554.

...da s svinčnikom v roki pristoplj k čakajočemu šoferju to jorjaku na jeseniški obveznosti in ga pobaraš po njegovem treutnutem počutju. Trdno drži svinčnik v roki, kajti zdaj zda naj bi se usul val protesta, preklnjajočih besedi nad usakokratnim dolgotrajnim čakanjem, a se mladenič belo zasmeje, ves zadovoljen: »Meni je čist vse glih, čakam, meni ure pač tečejo...«

L. M.

tudi to se zgodi

V tistem hipu ga njegova iskrnost izbiše iz naše ankete, kajti mladi šofer bo na moč uporabljal v bolj kočljivih vprašanjih morda že kmalu načrtovane akcije z delovnim naslovom: Kako nam vse glih za kseft ali kako iznajljivo prelenariš kar največ učnečno-nadležnega osemurnika